

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ADALET

**CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
İLAMAT VE İNFAZ İŞLEMLERİ**

Ankara, 2018

- Bu bireysel öğrenme materyali, mesleki ve teknik eğitim okul / kurumlarında uygulanan çerçeve öğretim programlarında yer alan kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iv
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. ÖN ÖDEME	3
1.1. Ön Ödeme Kavramı	3
1.1.1. Ön Ödemenin Koşulları	4
1.2. Mesleki Program İçerisindeki Para Cezasının İnfazı ve Para Cezasının Hapse Çevrilmesi Ekran Menüleri	6
1.3. Ön ödeme İşlem Basamakları	11
1.4. Ön Ödeme Uyarı Listeleme.....	12
DEĞERLER ETKİNLİĞİ	18
UYGULAMA FAALİYETİ.....	19
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	20
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	22
2. İLAMAT VE MÜDDETNAME	22
2.1. Mahkeme Kararları	22
2.1.1. Para Cezasının İnfazında	22
2.1.2. Hapis Cezasının İnfazında.....	22
2.1.3. Tedbir Kararı Verilen İlamlar	23
2.2. İlam Kavramı.....	23
2.2.1. İlamın Şekli	23
2.2.2. İlamın Havale Edilmesi ve Kayıt İşlemleri	26
2.2.3. Süre Belgesinin Hazırlanması	27
2.2.4. İlam Çeşitleri	28
2.3. Müddetname.....	30
2.3.1. Müddetname Hesaplamaları.....	31
2.3.2. Mesleki Program İçerisindeki Para Cezasının İnfazı ve Para Cezasının Hapse Çevrilmesi Ekran Menüleri	33
2.4. Yakalama Kararı İşlem Basamakları.....	36
UYGULAMA FAALİYETİ.....	42
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	43
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	45
3. TUTUKLAMA YAKALAMA VE SALIVERME	45
3.1. Tutuklama.....	45
3.1.1. Tutuklama Kararının Nedenleri	45
3.1.2. Tutuklama Kararını Gerektiren Suçlar	46
3.1.3. Tutuklama Sorgusunda Sanığın Hakları	46
3.1.4. Sanığın Sorgusu.....	47
3.1.5. Tutuklama Kararının Gerekçesi	47
3.1.6. Tutuklulukta Geçen Sürenin Sınırı.....	48
3.1.7. Tutuklama Kararının Geri Alınması	48
3.1.8. Tutuklama Kararına İtiraz Makamı.....	48

3.1.9. Tutuklananın Durumunun Yakınlarına Bildirilmesi	49
3.1.10. Tutukluluğun İncelenmesi	49
3.2. Yakalama.....	49
3.2.1. Yakalama Kavramı.....	49
3.2.2. Yakalama Yetkisi	50
3.2.3. Şikâyeteye Tabi Suçlarda Yakalama.....	51
3.2.4. Yakalamadan Sonraki İşlemler	51
3.2.5. Küçükler Hakkında Yakalama	52
3.3. Mesleki Program İçerisindeki Tutuklama Yakalama Ekran Menüleri.....	56
3.3.1. Gıyabi Tutuklama.....	63
3.4. Tahliye.....	63
3.4.1. Tahliye Talebi	64
3.4.2. Salıverilen Kişinin Yükümlülükleri	64
UYGULAMA FAALİYETİ.....	65
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	66
ÖĞRENME FAALİYETİ-4.....	68
4. PARA CEZASI	68
4.1. Para Cezası İnfazı İşlem Aşamaları ve İçeriği	68
4.1.1. Kavram	68
4.2. Para Cezasının Hapse Çevrilmesi	70
4.2.1. Adli Para Cezasına Çevirmesi Zorunlu Olan Hapis Cezaları	70
4.2.2. Adli Para Cezasının Hesaplanma Yöntemi	70
4.2.3. Adli Para Cezasının Ödenmemesi	71
4.3. Mesleki Program İçerisindeki Para Cezasının İnfazı ve Para Cezasının Hapse Çevrilmesi Ekran Menüleri	78
UYGULAMA FAALİYETİ.....	81
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	82
ÖĞRENME FAALİYETİ-5.....	84
5. KABAHAT	84
5.1. Kabahat ve Suç.....	84
5.1.1. Kabahatler Kanununun Genel Kanun Niteliği	85
5.1.2. Kabahatler Kanununun Zaman Bakımından Uygulanması.....	86
5.1.3. Kabahatten Dolayı Sorumluluğun Esasları ve Kabahatlerde Zaman Aşımı	87
5.1.4. İdari Para Cezasına İtiraz Süresi	92
5.2. Mesleki Program İçerisindeki Kabahat Ekran Menüleri.....	95
5.3. CBS Kabahat Eylemleri Kayıt Defteri	97
UYGULAMA FAALİYETİ.....	102
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	103
ÖĞRENME FAALİYETİ-6.....	105
6. İÇTİMA.....	105
6.1. İçtima Kavramı.....	105
6.1.1. Cezaların İçtimai Sistemleri	108

6.2. Mesleki Program İçerisindeki İçtima İşlemleri Ekran Menüleri.....	109
UYGULAMA FAALİYETİ.....	115
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	116
MODÜL DEĞERLENDİRME	118
CEVAP ANAHTARLARI.....	125
KAYNAKÇA	128

AÇIKLAMALAR

ALAN	Adalet
DAL	Zabıt Kâtipliği
MODÜLÜN ADI	Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat ve İnfaz İşlemleri
MODÜLÜN SÜRESİ	40/34
MODÜLÜN AMACI	Gerekli araç gereç sağlandığında mevzuata uygun olarak Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat ve İnfaz Kararları ile ilgili bilgi ve becerileri kazandırmaktır.
MODÜLÜN ÖĞRENME KAZANIMLARI	1. Ön ödeme işlemlerini kaydederek dosyalayabileceksiniz. 2. İlamat ve müddetname kayıtlarını açabileceksiniz. 3. Tutuklama, yakalama, tahliye ve yakalamanın kaldırılması işlemlerini yapabileceksiniz. 4. Para cezası işlemlerini yapabileceksiniz. 5. Kabahat işlemlerini yapabileceksiniz. 6. İçtima (farklı cezaların birleştirilmesi veya ayrılması) işlemlerini yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: İnternet bağlantısı bulunan derslik, laboratuvar Donanım: Konuyla ilgili ders kitapları, yardımcı kaynaklar, bilgisayar ve İnternet ağı bağlantısı, kırtasiye malzemesi bulunmalıdır.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bireysel öğrenme materyali içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrencimiz,

Cumhuriyet savcıları; toplum adına adli makamlar (mahkemeler) nezdinde dava açıp iddiada bulunan kişidir. Asli görevi ceza yargılamasında olmakla birlikte, kamu düzeninin sağlanmasından da sorumludur. Cumhuriyet savcılıkları adli sürecin başlangıç yeridir.

Bireysel öğrenme materyalinin konusu ilamat ve infaz işlemleridir. İlamat ve infaz kalemi mahkemeler tarafından Cumhuriyet başsavcılığına gönderilen ilamların yerine getirilmesi işlemlerini yapar.

Bu bireysel öğrenme materyalinde Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yerine getirilen ön ödeme, ilam ve müddetname, tutuklama ve yakalama, adli para cezası, kabahat, içtima işlemlerine ait bilgileri bulabileceksiniz. Bu işlemlere ait işlem basamaklarını öğreneceksiniz. Bu önemli görevin gerektirdiği yazışmaları bilmek sizlere yeni yeterlikler kazandıracaktır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

ÖĞRENME KAZANIMI

Bu öğrenme faaliyeti ile kazanılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda Cumhuriyet savcılığı ön ödeme işlemlerini kaydederek dosyalama işlemleri yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'ndan Cumhuriyet başsavcılığına ilişkin maddeleri araştırınız.
- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun Ön Ödemeye İlişkin 75. maddesini inceleyiniz.
- Cumhuriyet Başsavcılığı Kalem Hizmetleri Yönetmeliği'ni adalet.gov.tr internet adresine girerek inceleyiniz.
- Ön ödeme işlemlerine ilişkin örnekleri inceleyiniz.

1. ÖN ÖDEME

1.1. Ön Ödeme Kavramı

Ön ödeme, uzlaşma dışında kalan ve sadece adli para cezası veya üst sınırı altı aydan az hapis cezası içeren suçları işlediği iddia edilen fail bakımından, kanundaki usullere göre belirlenen bir miktar paranın devlet hazinesine ödenmesidir. Belirlenen miktarın ödenmesi ile kamu davasının açılmamasını veya açılmış olan davanın düşmesini sağlayan, devlet ile bireyin uzlaşması olarak nitelendirilebilecek bir kurumdur.

Ön ödeme, işlendiği iddia olunan fiilin karşılığını oluşturan yaptırımın azlığı sebebiyle, devletin soruşturma ve kovuşturma safhalarında maddi gerçeğe ulaşmak adına yapacağı masraflar, zaman ve giderler gözetildiğinde, sorunu sulh yoluyla çözmenin her iki taraf açısından daha ekonomik olduğu gerçeğine dayanır.

Ön ödemenin hukuki niteliği konusunda değişik fikirler ileri sürülmüştür. Bu tartışmalara geçmeden evvel, ön ödemenin maddi ceza hukukuna mı yoksa muhakeme hukukuna mı ait bir kurum olduğu sorusunun yanıtlanması gerekmektedir.

Ön ödeme nispeten basit suçlarda yargılama dışı bir çözüm yolu olarak mahkemelerin iş hacmini ve görülmekte olan dava sayısını azaltmak amacıyla kabul edilmiştir. Türk Ceza Kanunu'nun Yaptırımlara ilişkin 3'üncü kısmının "Dava ve Cezanın Düşürülmesi" başlıklı

4'üncü bölümünde 75'inci maddede düzenlenmiştir. Ön ödemenin gerçekleşmesi hâlinde soruşturma safhasında kamu davası açılmaz. Kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilir. Kovuşturma safhasında ise, kamu davasının düşmesi ile yargılama sona ermektedir. Keza CMK'de, iddianamenin iadesine ilişkin 174'üncü maddenin 1'inci fıkrasının (c) bendinde ön ödemeye tabi bir suçta, ön ödeme uygulanmaksızın iddianame düzenlenmesi, iade sebebi olarak öngörülmüştür. Bu hâliyle ön ödemeye tabi bir suçta, bu kurumun işletilmesine çalışılmaması bir muhakeme şartı (engeli) olarak ortaya çıkmaktadır.

Ön ödeme, suç niteliğindeki bir fiilin işlenmesi sonucu, devlet ile fail arasında meydana gelen ceza ilişkisini sona erdirmektedir. Kurumun temel amacı, alternatif bir uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak, basit suçları yargı önüne taşımadan sistemden elemek, bu manada mahkemelerin iş yükünü azaltmaktır.

1.1.1. Ön Ödemenin Koşulları

➤ **Ön ödeme kapsamına giren bir suçun bulunması**

Ön ödeme, uzlaşma kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere, yalnız adli para cezasını gerektiren veya kanun maddesinde öngörülen hapis cezasının yukarı sınırı altı ayı aşmayan suçlar bakımından tatbik imkânı bulan bir müessesedir (mad.75/1). Bu itibarla, kapsamın belirlenmesinde soruşturma yahut kovuşturmaya konu suçun yaptırımının niteliği ve miktarı önem arz eder.

Suç teşkil eden fiilin karşılığı olarak kanunda yalnız adli para cezası öngörülmüş olabileceği gibi, adli para cezası, hapis cezası ile birlikte veya bu cezaya seçimlik olarak düzenlenmiş olabilir. Adli para cezası, bir suçun yaptırımı olarak karşımıza; sabit (maktu) bir şekilde, alt ve üst sınırları gösterilen basamaklı tarzda, suçtan kaynaklanan zarar yahut yararın katlarına göre tayin edilecek nispi (ölçüye göre değişen) para cezası mahiyetinde çıkabilir. Adli para cezası, hapis cezası ile seçimlik olarak yahut birlikte düzenlenmişse, artık suçun ön ödeme kapsamına girip girmediği, hapis cezasının üst sınırına göre tayin edilir.

Suç teşkil eden fiile karşılık olarak kanunda hapis cezası öngörülmüşse, bu cezanın üst sınırı altı ayı aşmamış olmalıdır. Buradaki üç aylık sınırın belirlenmesinde, somut ceza değil, soyut ceza esas alınır. Hapis cezasının üst sınırının altı ayı aşmadığı her suç bakımından (uzlaşmaya tabi suçlar hariç) ön ödeme hükümleri uygulanır. Üstte de ifade ettiğimiz üzere, hapis cezasının üst sınırı altı aydan az ise tek başına ya da adli para ceza ile birlikte veya adli para cezasına seçimlik olarak belirlenmiş olması ön ödeme için engel teşkil etmez. Ancak bu hâllerde, devlet hazinesine ödenecek para tutarı birbirinden farklı olacaktır.

Mevzuatta yapılan son değişikliklerle ön ödeme kapsamına giren suçlardan bazıları şunlardır:

- a) TCK’de yer alan
1. Yardım veya bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi (98’inci maddenin birinci fıkrası),
 2. Genel güvenliğin taksirle tehlikeye sokulması (madde 171),
 3. Çevrenin taksirle kirletilmesi (182’nci maddenin birinci fıkrası),
 4. Özel işaret ve kıyafetleri usulsüz kullanma (264’üncü maddenin birinci fıkrası),
 5. Suçu bildirmeme (278’inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları), suçları,
- b) Orman mallarının bu Kanun hükümlerine aykırı olarak kesildiğini, taşındığını veya toplandığını bildiği hâlde; taşıyanlar, biçenler, işleyenler, kabul edenler, kullananlar, satanlar, satın alanlar veya bulundurma suçu

Ödemede bulunulması üzerine verilen kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararlar ile düşme kararları, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi hâlinde, bu maddede belirtilen amaç için kullanılabilir.

➤ **Suçun uzlaşma kapsamında bulunmaması**

Kanunumuzun düzenlemesine göre, ön ödeme kurumuna müracaat edilebilmesi için kişinin işlediği iddia edilen suçun, uzlaşma kapsamında bulunmaması gerekir. Böylece ön ödeme uygulanma alanı, uzlaşma kurumu ile daraltılmıştır.

Uzlaşma hükümleri, soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı suçlar ile CMK mad. 253/1’de sınırlı olarak öngörülen suçlar bakımından uygulanabilir. Ayrıca, soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olanlar hariç olmak üzere, diğer kanunlarda yer alan suçlarla ilgili olarak uzlaşma hükümlerinin uygulanacağı açıkça gösterilmişse bu suçlar bakımından da uzlaşma hükümleri uygulanır (CMK mad. 253/2). Bu itibarla, şikâyete tabi olmayıp cezası itibarıyla ön ödeme kapsamına giren bir suç bakımından, özel kanunda uzlaşma hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüşse artık o suç yönünden ön ödeme değil, uzlaşma hükümleri tatbik edilir.

Uzlaşma kapsamına giren şikâyete tabi bir suç, bu nitelikte olmayan bir başka suç ile birlikte işlenmiş ise artık uzlaşma hükümleri tatbik edilemeyeceğinden (CMK mad. 253/3, c.2), şartları oluştuğunda, şikâyete tabi bir suç hakkında da ön ödeme olabilir.

Suçtan zarar görenin kamu hukuku tüzel kişisi olması hâlinde uzlaşma hükümleri uygulanmaz, bu ihtimalde diğer şartları da varsa ön ödeme tatbik edilebilir (CMK mad. 253/1).

➤ **Suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe bulunması**

Ön ödeme kurumunun tatbiki yönünden, kişinin isnat olunan suçu işlediği hususunda basit şüphenin ötesine geçilmelidir. Soyut şüphe ile ön ödeme kararı verilemez. Bu itibarla soruşturma safhasında ön ödeme yoluna, ancak suçun işlendiği hususunda yeterli şüphenin varlığı hâlinde müracaat edilebilir. Cumhuriyet savcısı, Ön ödeme kapsamına giren bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez, kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere, hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacaktır (CMK mad. 160/1).

Bu kapsamda, savcı tarafından suça ilişkin tüm deliller toplanmalı ve yapılan soruşturma neticesinde suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe bulunmuyorsa, Ön ödeme yoluna müracaat edilmemelidir. Bu hâlde, yeterli şüphenin bulunmadığı gerekçesiyle kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmelidir.

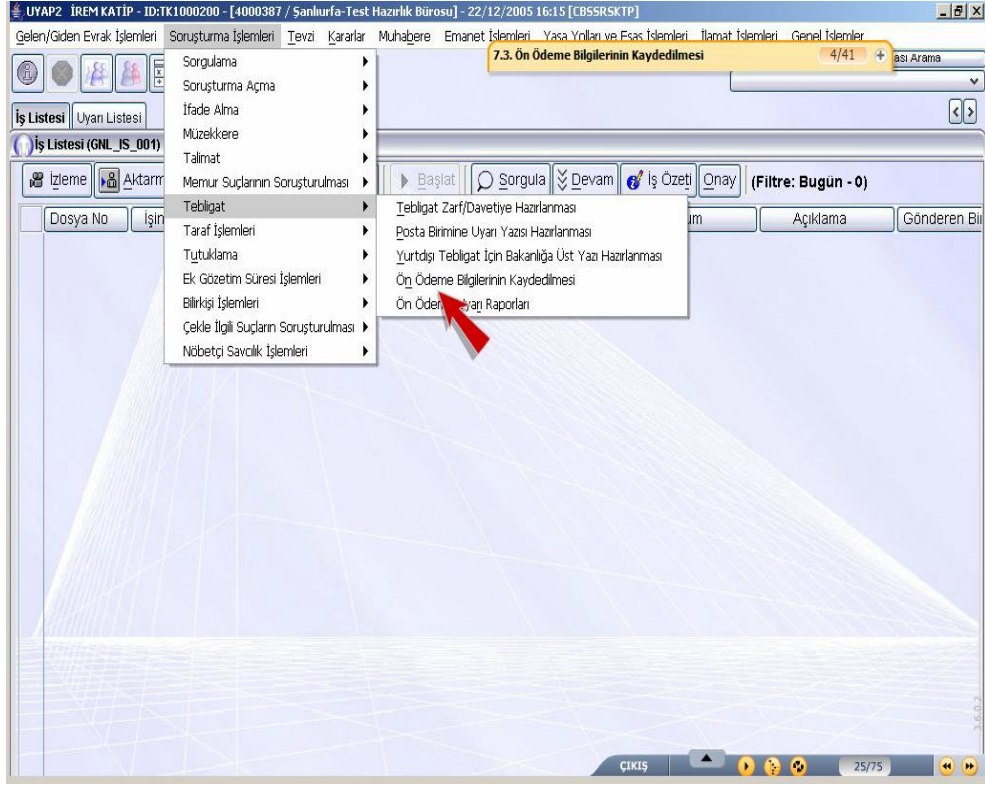
➤ **Belli bir miktar paranın devlet hazinesine ödenmesi**

Ön ödemenin gerçekleşebilmesi, belirli miktar paranın devlet hazinesine ödenmesine bağlıdır. TCK'nin 75. maddesinde, cezanın türüne göre ödenmesi gereken para miktarı, dört farklı şekilde gösterilmiştir. Buna göre, kanun maddesinde suç karşılığı olarak;

- Yalnızca adli para cezası öngörülmüş ve bu miktar maktu olarak belirtilmiş ise bu miktarın, maktu değil ise aşağı sınırının (mad. 75/1-a),
- Yalnız hapis cezası öngörülmüşse, hapis cezasının aşağı sınırının karşılığı olarak her gün için otuz Türk Lirası üzerinden bulunacak miktarın (mad. 75/1-b),
- Hapis cezası ile birlikte adli para cezası öngörülmüş ise, hapis cezasının aşağı sınırının karşılığı olarak her gün için otuz Türk Lirası üzerinden bulunacak miktar ile adli para cezasının aşağı sınırının (mad. 75/1-c),
- Hapis cezası ve adli para cezası seçimlik olarak öngörülmüşse, adli para cezasına göre belirlenecek miktarın (mad. 75/4), soruşturma giderleri ile birlikte, Cumhuriyet savcılığınca yapılacak tebligat üzerine on gün içinde ödendiği takdirde, kişi hakkında kamu davası açılmayacaktır. (mad. 75/1)

1.2. Mesleki Program İçerisindeki Para Cezasının İnfazı ve Para Cezasının Hapse Çevrilmesi Ekran Menüleri

Uyap üzerinden 2005/46 soruşturma numaralı dosyada 3167 sayılı Kanunun 13/1 maddesine muhalefet suçu işlemiş şüpheli için ön ödeme bilgilerinin kaydı işlemini yapabilmek için Soruşturma İşlemleri menüsü seçilir, alt menüden tebligat, ön ödeme bilgilerinin kaydı seçilir. Dosya sorgulama ekranından dosya numarası ile sorgulama ekranı gelir. Dosya numarası yazıldıktan sonra “Dosya Türüne Göre Sorgula” düğmesi seçilir.

Fotoğraf 1.1: Ön ödeme Kayıt Ekranı Açılışı

Gelen ekranda şüpheli hakkında Maliye Veznesine ödenmek üzere ön ödeme belgesi hazırlamak için; Maliye Veznesi yazıp **Şablon Türleri Liste** düğmesi tıklanarak ön ödeme belgesi seçilir. **Soruşturma masrafı** metin alanına tıklanarak 3,50 yazılır. Para cezası miktarı alanına 450 yazılır. **Ön Ödeme Hesapla** düğmesine tıklanır. Ödenecek miktarın toplamının metin alanına geldiği görülür.

The screenshot shows the UYAP2 software interface. The title bar indicates the user is logged in as '4000387 / Şanlıurfa-Test Hakimlik Bürosu' on '22/12/2005 16:22'. The main menu includes options like 'Gelen/Giden Evrak İşlemleri', 'Soruşturma İşlemleri', 'Teviz', 'Kararlar', 'Muhafaza', 'Emanet İşlemleri', 'Yasa Yolları ve Esas İşlemleri', 'İdamat İşlemleri', and 'Genel İşlemler'. The current screen is titled '7.3. Ön Ödeme Bilgilerinin Kaydedilmesi' with a sub-header '13/41'. Below the menu, there are tabs for 'İş Listesi', 'Uyan Listesi', and 'Ön Ödeme Bilgilerinin Kaydedilmesi'. The main content area is divided into several sections:

- [Dosya Bilgileri]**: Fields for 'Savcılık' (Şanlıurfa-Test Cumhuriyet), 'Başvuru Tarihi' (22/12/2005), 'Karar No', 'Soruşturma No' (2005), 'Görevli C.Savcısı', 'Karar Turu', 'Karar Tarihi', 'Suç Tarihi' (22/12/2005), 'Soruşturma Yöntemi' (Faali Meçhul Suç), 'Suçun Turu' (Çekide Ödemeleri), 'Soruşturma Statüsü' (Açık), 'Ek Karar Turu', 'Ek Karar Tarihi', 'Geldiği Yer', 'Kapanış Tarihi', 'Zmn. Aşm. Trh.', and a 'Dosya Ayrıştır' button.
- [Sanık Bilgileri]**: A table with columns: 'Adı', 'Soyadı', 'Baba Adı', 'Ana Adı', 'Doğum Tarihi', 'Sıfırı', 'Supu', and 'Ön Ödeme Çıkartıldı mı'. One record is visible for a person born on 01/01/1975, with 'Şüpheli' status and 'Çekide Ödemelerin...' in the 'Supu' column.
- [Ön Ödeme Bilgileri]**: Fields for '* Ön Ödeme Yapılacak Birim Adı', 'Plaka No', '* Şablon Türleri', and '* Ön Ödemesi Yapılması Gereken Miktar'.
- [Miktar]**: Fields for 'Soruşturma Masrafları', 'Paraya Çevrilen Miktar', 'Para Cezası Miktarı', and 'Toplam (YTL)'. There is also a checkbox for 'Ön Ödemelik Suç' and an 'Ön Ödeme Hesapla' button.

At the bottom, there are buttons for 'ÇIKIŞ' and '25/75'.

Fotoğraf 1.2: Ön Ödeme Bilgileri Kayıt Ekranı

Hazırlanan belgeyi görüntülemek ve düzenlemek için **Belge Göster / Düzenle** düğmesi tıklanır. Düzenleme yapıldıktan sonra belge UYAP'a kaydedilir.

Ön ödeme çıkartılan tarafın ödemesini maliye veznesine yapabilmesi için tahsilat fişinin çıkartılması gerekir. **Tahsilat fişi** düğmesine tıklanır.

Tahsilat fişi yazdırıldıktan sonra **Kapat** butonuna basılarak ekran kapatılır.

UYAP2 / Sivilcefa-Test (Hazine M. Binası) - 22/12/2005 16:33 (TOSMA-SCTP)

Gelen/Giden Evrak İşlemleri Soruşturma İşlemleri Tevdi Kararlar Muhasebe Emanet İşlemleri Yasa Yolları ve Esas İşlemleri İdarat İşlemleri Genel İşlemler

7.3. Ön Ödeme Bilgilerinin Kaydedilmesi 30/41

Yeni Soruşturma Lotoyabı Arama

İş Listesi Uyan Listesi Ön Ödeme Bilgilerinin Kaydedilmesi

Evrak Görüntüleme

%100 PDF Diske Kaydet Yazdır Kapat

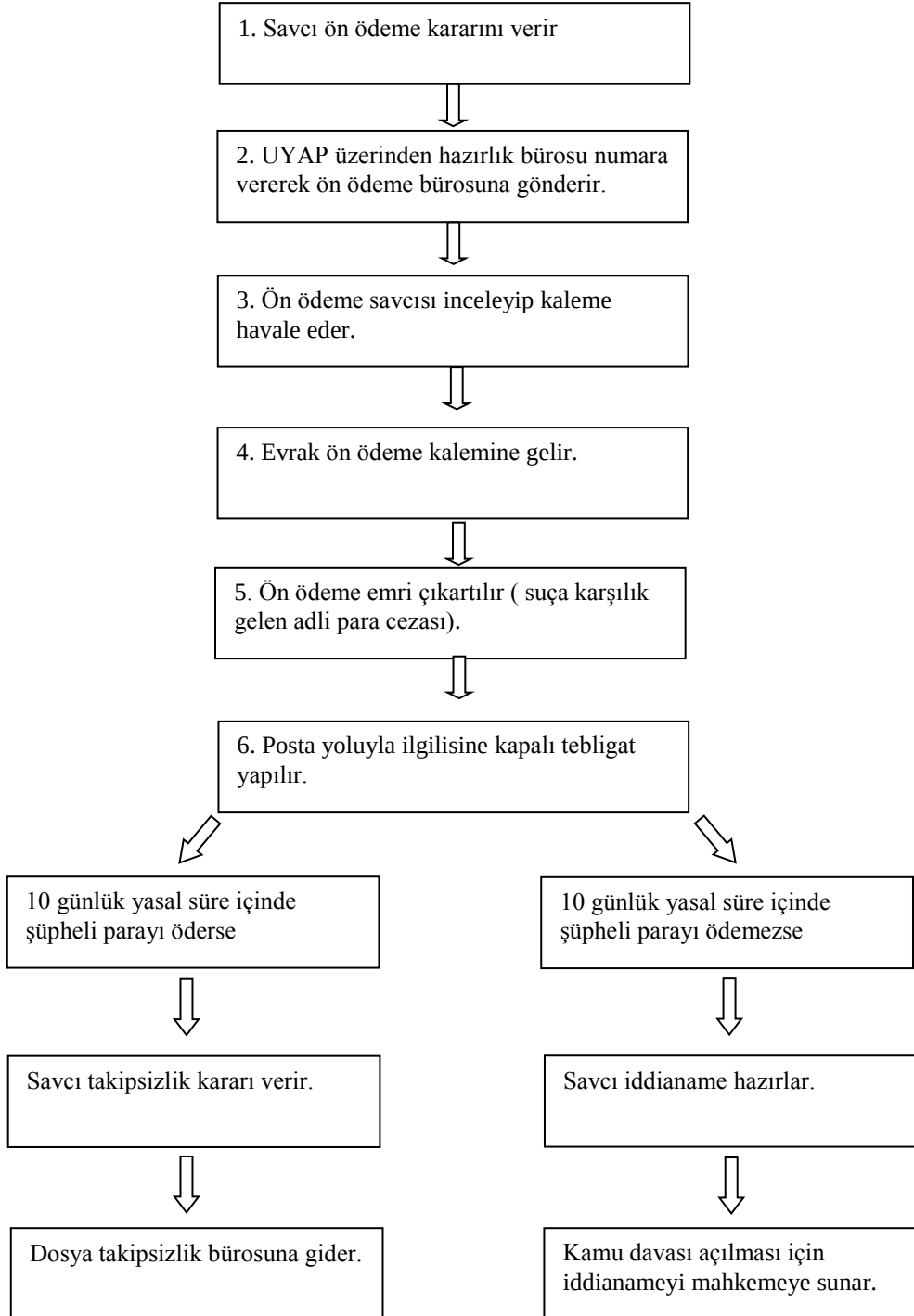
TAHSİLAT FİŞİ

SAYMANLIĞI		Ad : Maliye Veznesi	Bütçe Yılı
Teslim Edenin Adı - Soyadı		Kodu	
Adresi		Ne için Tahsil Edildiği	Hiz. 2005/46
Kodu	Ç E S İ D İ		Tutar
	PARA CEZASI		400.00
	MASRAFI		3.50
	TOPLAM		403.50
Kodu	Ç E S İ D İ		Tutar
	TOPLAM		
Kodu	Ç E S İ D İ		Tutar
	TOPLAM		

ÇIKIŞ 25/75

Fotoğraf 1.3: Ön ödeme Tahsilat Fişi Ekranı

➤ **Ön ödeme işlem basamakları**

Şema 1.1: Ön ödeme işlem basamakları

1.3. Ön ödeme İşlem Basamakları

➤ Soruşturma safhasında

Kural; ön ödemenin soruşturma safhasında gerçekleştirilmesidir (CMK mad. 174/1 c, TCK mad. 75/1). Ön ödemenin şartlarının gerçekleştiği hâllerde, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı, şüpheliye, belirlenen paranın soruşturma giderleriyle birlikte on gün içinde devlet hazinesine ödenmesi hususunda bir ön ödeme tebligatı gönderir.

Şüpheli yahut sanığa verilen on günlük sürenin hesaplanması yönünden, CMK'nin 39'uncu maddesi hükmüne göre hareket edilir. Buna göre süre; ilgiliye tebligatın yapıldığı günün ertesi günü işlemeye başlar. Özel kanunlarda, ön ödeme süresinin daha uzun olacağına ilişkin düzenleme varsa, bu süreye göre hareket edilmelidir.

Yapılacak tebligatta, isnat olunan suçun, kanuni dayanağı ile birlikte gösterilmesi, soruşturma giderleriyle birlikte hazineye ödenmesi gereken miktarın belirtilmesi ve ayrıca sürenin de yer alması zorunludur. Soruşturma safhasında ön ödeme ihtarında Cumhuriyet savcısının imzasının bulunması da şarttır. Aksi hâlde bildirim geçersiz sayılır ve herhangi bir hukuki sonuç doğuramaz.

Yukarıda da ifade ettiğimiz üzere, kişinin birden fazla ön ödemeli suç işlemesi hâlinde de kurum tatbik edilebilir. Bu ihtimalde ayrı ayrı ön ödeme tebligatı yapılabileceği gibi, her bir suçun ve ödenecek meblağın soruşturma giderleriyle birlikte ayrı ayrı gösterildiği tek bir ön ödeme tebligatı da yapılabilir.

➤ Kovuşturma safhasında

Özel Kanun hükümleri gereğince işin doğrudan mahkemeye intikal etmesi hâlinde (TCK mad. 75/2) yahut Cumhuriyet savcılığınca madde kapsamına giren suç nedeniyle ön ödeme işlemi yapılmadan dava açılması ya da yargılama sırasında fiilin hukuki niteliğinin değişmesi sebebiyle (TCK mad. 75/3) olduğunun anlaşılması hâlinde, hâkim tarafından yapılacak bildirim üzerine yargılama giderleriyle birlikte saptanacak ön ödeme tutarını ödeyen sanık hakkında kamu davasının düşmesi kararı verilir. Ancak soruşturma safhasında usulüne uygun ön ödeme ihtarı yapılmış, şüpheli buna uymamış ise, yargılama safhasında artık ön ödeme kurumu işletilemez. Ön ödemenin hâkim tarafından uygulandığı bu ihtimallerde ön ödeme bildirimi; sanığın (yahut varsa müdafinin) yüzüne karşı söylenebileceği gibi, 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ de edilebilir.

• Ön ödemenin sonuçları

Soruşturma safhasında, kişinin süresi içerisinde Cumhuriyet savcılığına müracaat ederek, belirtilen meblağı mal müdürlüğüne yahut defterdarlığa yatırması ile birlikte hakkında kamu davası açılmaz, kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilir (TCK mad. 75/1). Kovuşturma safhasında ise ön ödemenin gerçekleşmesi ile düşme kararı verilir (TCK mad. 75/2).

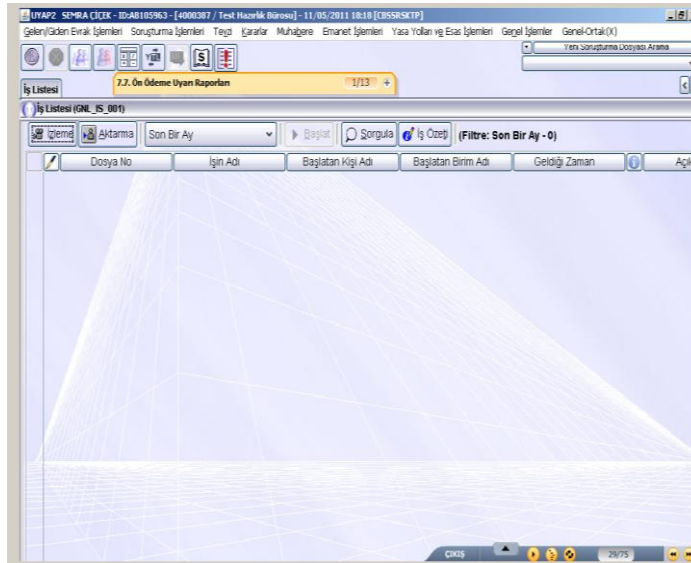
Ön ödemenin kabul edilmemesi hâlinde, kişi hakkında soruşturma ve kovuşturma devam eder. Ön ödemenin uygulanması nedeniyle, kamu davasının açılmaması veya ortadan kaldırılması, kişisel hakkın istenmesine etki etmez (TCK 75/5). Diğer bir anlatımla, şüpheli veya sanığın ön ödeme teklifini kabul ederek ödemede bulunması hâlinde de, aleyhine hukuk davası açılarak kişisel hakların talep edilmesi mümkündür. Ancak ön ödemenin kabul edilmesi, şüpheli ya da sanık yönünden suçun ve kusurun kabulü anlamına da gelmemektedir. Uyuşmazlığın ön ödeme ile sonuçlanması, açılan hukuk davasında şüpheli yahut sanık aleyhine sonuç doğurmaz.

Ayrıca ön ödemenin uygulanması nedeniyle, kamu davasının açılmaması veya ortadan kaldırılması, malın geri alınmasına ve müsadereye ilişkin hükümleri de etkilemez. Bununla birlikte yargılamanın ön ödeme ile bitirilmesi, ceza mahkûmiyetine bağlı hak yoksunluklarının tatbikini engeller.

Ön ödeme sonucunda soruşturma safhasında kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilmesi hâlinde, bu karara itiraz edilebilir (CMK mad. 173). Suçtan zarar gören, şüpheliye isnat olunan suçun, ön ödemeye tabi bir suç olmadığı yahut ön ödemenin diğer şartlarının gerçekleşmediği yönünde, itiraz hakkını kullanabilir. Keza kovuşturma aşamasında ön ödemenin uygulanması ile kamu davasının düşmesine karar verilmişse, diğer şartların da bulunması koşuluyla, bu kararın temyiz edilmesi de mümkündür. Ancak bu ihtimalde kanun yoluna müracaat sınırının belirlenmesinde (örneğin CMK mad. 272) ön ödeme miktarının esas alınması gerekir.

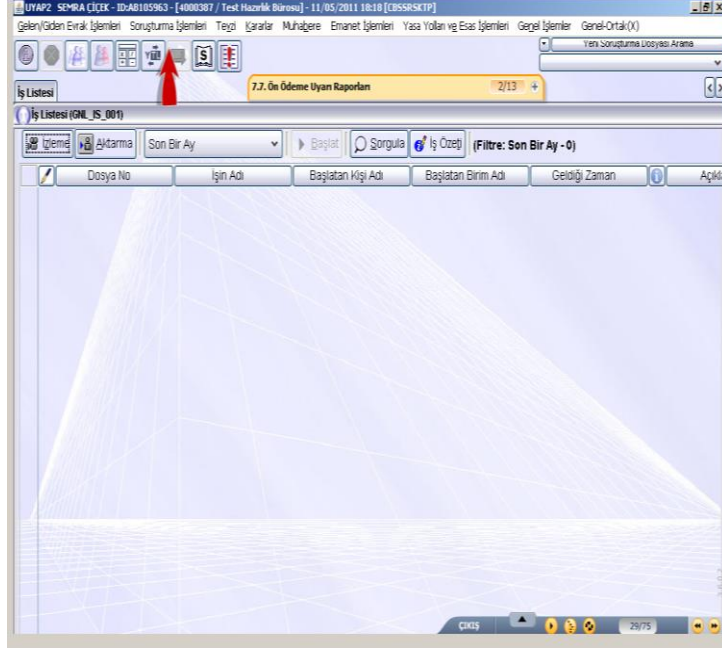
1.4. Ön Ödeme Uyarı Listeleme

Ön Ödeme Uyarı Raporları ekranı, içinde ön ödeme bulunan soruşturma dosyalarının uyarı listesinin alındığı ekrandır.

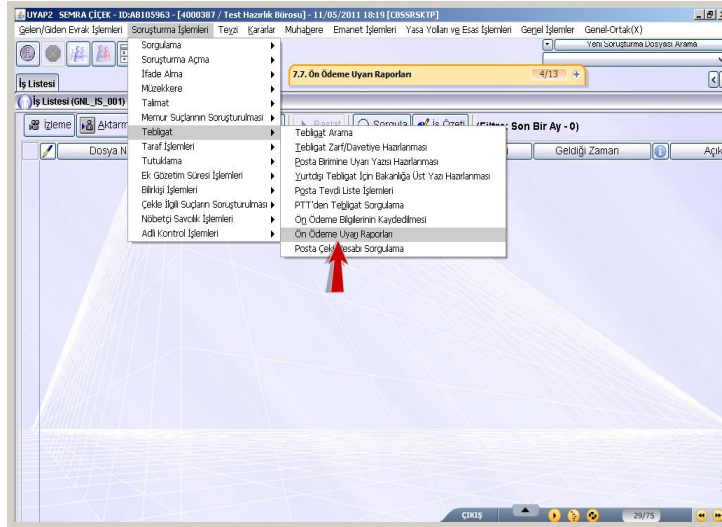
Fotoğraf 1.4: Ön Ödeme Uyarıları Ekranı

Ana menüden Soruşturma İşlemleri menüsü tıklanır.

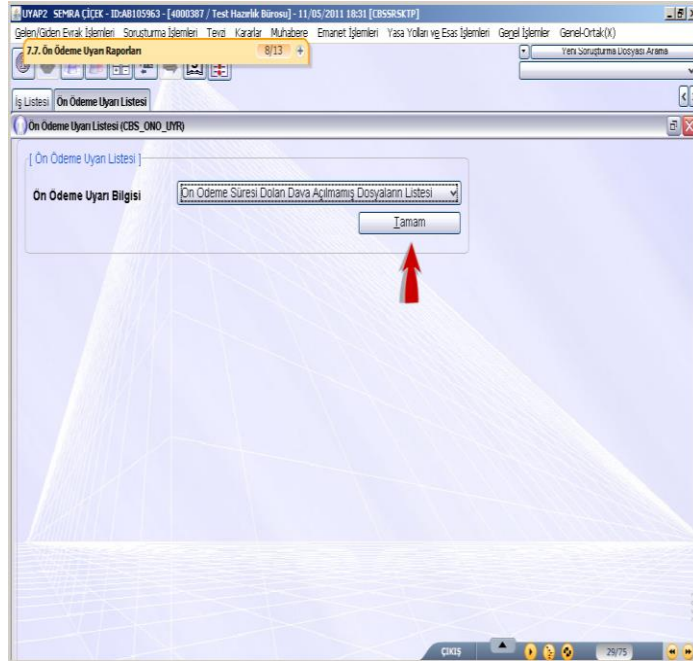
Fotoğraf 1.5: Ön Ödeme Uyarı Raporları Ekranı

Alt menüden Tebligat, ardından Ön Ödeme Uyarı Raporları seçeneği tıklanır.

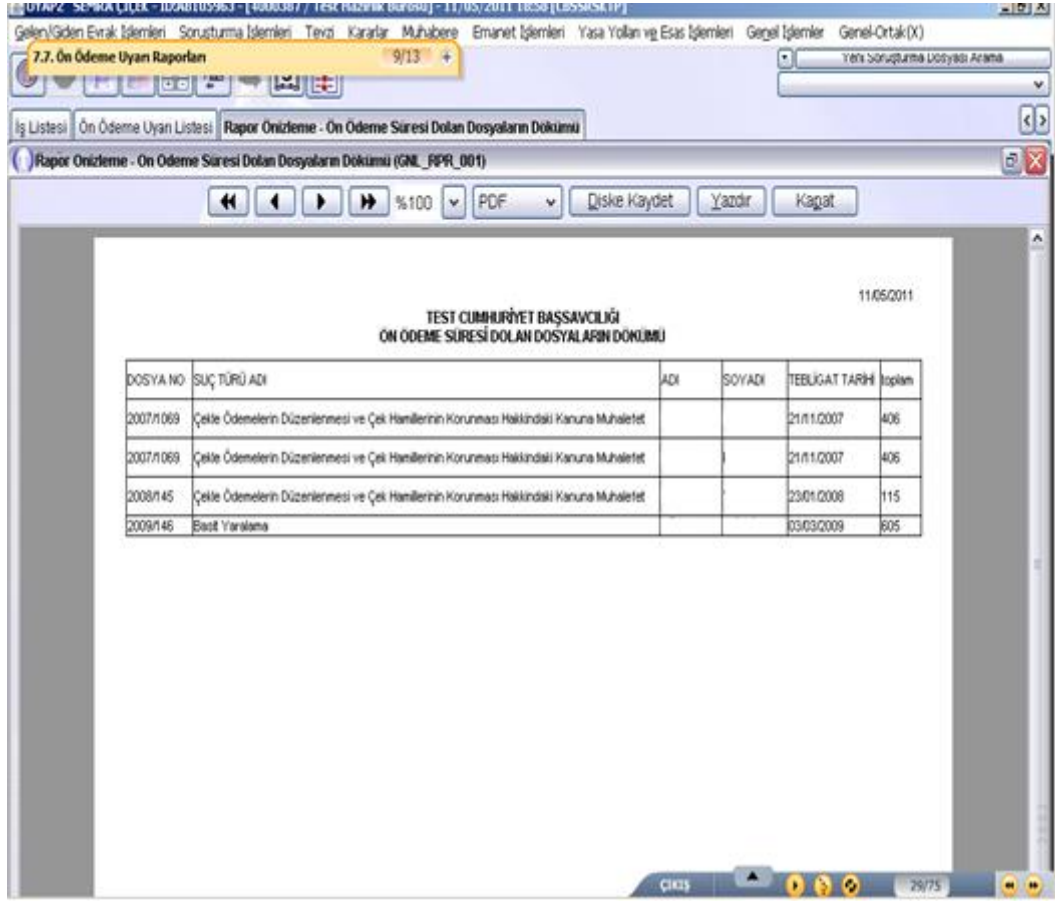
Fotoğraf 1.6: Ön Ödeme Uyarı Ekranı

Tamam düğmesi tıklanır.

Fotoğraf 1.7: Ön Ödeme Uyarı Liste Ekranı

Karşımıza (Rapor Ön İzleme-Ön Ödeme Süresi Dolan Dosyaların Dökümü) rapor ekranı gelir. Bu ekrandan çıkmak için

Fotoğraf 1.8: Ön Ödeme Süresi Dolan Dosya Liste Ekranı

T.C.
İZMİR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
SORUŞTURMA BÜROSU

SORUŞTURMA NO : 2016/

17/01/2016

DAVACI : K.H.

ŞÜPHELİ :

SUÇ : Sahte Abonelik Sözleşmesi Düzenlemek

SUÇ TARİHİ : 25.12.2015

YASA MADDELERİ : 5809 S. K. 56/4. maddesi yollamasıyla, 63/10 maddes
TCK'nin 75. maddesi

YASADAKİ ADLİ

PARA CEZASI KARŞILIĞINDA

ÖDENECEK MİKTAR : 1.000,00 TL

SORUŞTURMA GİDERİ: 8,00 TL

TOPLAM ÖDENECEK MİKTAR: 1.008,00 TL

Sayın.....

...../ İZMİR

..... adına düzenlenennumaralı telefon hattına ait abonelik sözleşmesinin sahte olarak düzenlendiği anlaşıldığından,

.....AŞ Genel Müdürlüğünün tarihli yazısı ile anılan sözleşmenin yetkilisi olduğunuz İletişim AŞ tarafından düzenlendiğinin tespit edildiği,

6518 sayılı yasa ile değişik 5809 sayılı yasanın 56/4 maddesinde “kişinin bilgisi ve rızası dışında işletmeci veya adına iş yapan temsilci tarafından abonelik tesisi, işlemi veya elektronik kimlik bilgisine haiz cihazların kayıt işlemi yapılamaz ve bunlar kullanılamaz” hükmünün bulunduğu,

Eyleminize uyan 5809 sayılı Yasa'nın 56/4 ve 63/10 maddeleri uyarınca yukarıda ayrıntılı dökümü yazılan miktarı, ön ödeme önerisinin tebliğinden itibaren 10 (on) gün içerisinde ön ödeme önerisi ve ekteki tahsilât fişi ile maliye veznesine ödeyerek, “ödendi” belgesini Cumhuriyet başsavcılığımıza ibraz ettiğiniz takdirde hakkınızda kamu davası açılmayacaktır.

Ancak, yukarıda belirtilen para cezasını süresinde ödemeyip makbuzu ibraz etmediğiniz takdirde ise hakkınızda kamu davası açılacaktır.

TCK'nin 75. maddesi uyarınca tebliğ olunur.

İsim- Sicil

Cumhuriyet Savcısı

Aşağıdaki tabloda 2005-2011 yılları arasındaki ön ödeme uygulaması görülmektedir:
(Adalet Bakanlığı İstatistikleri)

ÖN ÖDEME UYGULANARAK SONUÇLANDIRILAN UYUŞMAZLIKLAR

YILLAR	SORUŞTURMA AŞAMASI	KOVUŞTURMA AŞAMASI	TOPLAM
2005	166.058	78.673	244.731
2006	67.572	10.122	77.694
2007	59.893	6.330	66.223
2008	27.954	4.850	32.804
2009	9.474	320	9.794
2010	5.391	326	5.717
2011	1.937	134	2.071

Form 1.2: Yıllara göre ön ödeme ile sonuçlandırılan uyuşmazlıklar

DEĞERLER ETKİNLİĞİ-1

Verilen emanetlere sahip çıkma ile ilgili sözleri araştırarak beğendiklerinizi not ediniz. Bu sözlerin ne anlatmak istediği hakkında öğretmeninizin gözetiminde sınıfınızda bir beyin fırtınası etkinliği oluşturulmasını sağlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Cumhuriyet savcısı tarafından verilen bir ön ödeme kararının yerine getirilmesi için gerekli evrak listesini hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ön ödeme kavramını araştırınız.	➤ Mesleki programda ön ödeme ekran menülerini araştırmalısınız.
➤ Mesleki program içerisindeki ön ödeme ekran menülerini araştırınız.	➤ Ön ödeme işlemlerini doğru bir şekilde yapmak için İnternet'ten araştırma yapabilirsiniz.
➤ Ön ödeme işlem aşamaları ve içeriğini araştırınız.	➤ Ön ödeme takip işlemlerini araştırmalısınız.
➤ Ön ödeme uyarı listeleme basamaklarını araştırınız.	➤ Ön ödemeye tabi TCK dışındaki kanunlardaki suçları araştırmalısınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Davanın düşmesi Uzlaşma kapsamı dışındaki suçlar hariç olmak üzere, yalnız adli para cezasını gerektiren veya kanun maddesinde öngörülen hapis cezasının yukarı sınırı 6 ayı aşmayan suçlar bakımından uygulanan sistemin adı nedir?
A) Adli para cezası
B) Ön ödeme
C)
D) Hapis cezası
E) Disiplin cezası
2. Ön ödemeye tabi olsun veya olmasın hangi yaş grubundaki çocukların işlediği suç dolayısıyla kovuşturma yapılamaz?
A) 12-15 yaş
B) 15-18 yaş
C) 0-12 yaş
D) 0-14 yaş
E) 0-10 yaş
3. Ön ödeme uygulamasının yapılabilmesi için aşağıdaki koşullardan hangisi gerekmez ?
A) Uzlaşma kapsamında suç olması
B) Yalnız adli para cezasının gerektiren bir suç olması
C) Hapis cezasının yukarı sınırı 6 ayı aşmayan suçlar
D) Suç teşkil etmeyen bir fiil olması
E) Şikâyetle bağlı suç olması
4. Cumhuriyet savcısının ön ödemeye tabi suçlarda ön ödeme yoluna müracaat etmeden iddianame düzenleyerek mahkemeye sunması durumunda mahkeme nasıl bir karar verir?
A) Kovuşturmaya başlar.
B) Sanığı beraat ettirir.
C) Davanın düşmesine karar verir.
D) İddianameyi iade eder.
E) Disiplin hapsi cezası verir.
5. Ön ödeme kararını yerine getirmeyen şüpheli hakkında hangi işlem yapılır ?
A) Hakkında kamu davası açılır.
B) 5.000,00 TL para cezasına çarptırılır.
C) Tutuklanır
D) Şüpheli için yakalama emri çıkarılır.
E) Yakalama
Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Adli para cezası, hapis cezası ile seçimlik olarak yahut birlikte düzenlenmişse artık suçun ön ödeme kapsamına girip girmediği,üst sınırına göre tayin edilir.
7. Bir suçun ön ödemeye tabi olabilmesi içinkapsamında olmaması gerekir.
8. Yaptırımı ve niteliği itibariyle, TCK’de ön ödemeye tabi yalnızca suç mevcut bulunmaktadır.
9. Ön ödeme kararının kendisine tebliğinden itibaren şüpheligün içinde parayı yatırmaması durumunda hakkında kamu davası açılır.
10. Ön ödemenin kabul edilmemesi hâlinde, kişi hakkında ve..... devam eder.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

ÖĞRENME KAZANIMI

İlamat ve müddetname kayıtlarını açabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- İlamı kaynak kitap, dergi ve İnternet sitelerinden inceleyiniz.
- İlam çeşitlerini araştırarak arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Müddetname (süre belgesi) örneklerini inceleyiniz.

2. İLAMAT VE MÜDDETNAME

2.1. Mahkeme Kararları

Ceza mahkemelerinden gelen ilamlar ile hukuk mahkemelerinden gelen tedbir kararlarının ilamat defterine kaydı ile işlem başlar.

2.1.1. Para Cezasının İnfazında

İlamlardaki ceza para cezası ise hükümlüye para cezası ödeme emri gönderilir.

- Para cezasını ödemek üzere gelen kişiler, muhasebe işlem fişi kesilerek ödemesi için maliyeye gönderilir.
- Para cezasını ödemediği takdirde para cezası hapse çevrilir. Ancak 18 yaşından küçüklerin para cezaları hiç bir koşulda hapis cezasına çevrilmez.

2.1.2. Hapis Cezasının İnfazında

İlamlardaki hapis cezasının süresine göre yakalama veya davetiye çıkarılır.

- Haklarında yakalama emri çıkarılan hükümlüler, yakalandıklarında (veya geldiklerinde) müddetname düzenlenir ve cezalarını çekmek üzere ceza infaz kurumuna gönderilirler.
- Kendilerine davetiye gönderilen hükümlüler, davetiyenin tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde Cumhuriyet başsavcılığına müracaat etmelidir. Müracaat etmedikleri takdirde, haklarında yakalama emri çıkartılır ve yakalandıklarında cezalarını çekmek üzere ceza infaz kurumuna gönderilirler.

- İnfaza ara verme, infazın ertelenmesi ve hastalık sebebiyle Cumhurbaşkanınca af yetkisinin kullanılması konularındaki taleplerle ilgili işlemler yapılır.
- Ceza infaz kurumunda yatması gereken süreyi yatan ve para cezasını yatıran şahıslar için yerine getirme fişi düzenlenerek infaz işlemi tamamlanmış olur.
- Ayrıca ceza infaz kurumunda yatan ve cezasını infaz eden kişilerin daha sonra talebi hâlinde infaz bürosuna müracaatı ile “eski hükümlü belgesi” düzenlenir.

2.1.3. Tedbir Kararı Verilen İlamlar

Cumhuriyet başsavcılığı denetimli serbestlik defterine kayıt edilir ve Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezi Şube Müdürlüğüne gönderilir. Söz konusu ilamın infazından sonra ilam kaydı kapatılmak üzere Cumhuriyet başsavcılığına, Cumhuriyet başsavcılığınca da ilgili mahkemeye iletilir.

- Mahkemelerce koşullu olarak verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin ilamlar ilamat defterine kaydedilerek denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürlüğüne sevk edilir.

2.2. İlam Kavramı

Mahkemece verilen kesinleşmiş karara ilam denir. Kesinleşen mahkûmiyet kararı (ilam), mahkeme nezdinde bulunan Cumhuriyet başsavcılığına verilmelidir. İnfaz edilebilmesi için hükmün; “mahkûmiyet hükmü” olması ve “kesinleşmesi” gerekmektedir.

Hükmü veren mahkeme, hükmün kesinleşmesinden sonra hüküm altına kesinleşme şerhi vermeli, zimmetle Cumhuriyet başsavcılığına göndermelidir. Hükmün kesinleşmesinden sonra hükmün Cumhuriyet başsavcılığına verilmesi için kanunda bir süre belirtilmemiş ise de hükmün kesinleşmesini müteakip bir hafta içinde Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmelidir.

İlamda birden fazla hükümlü veya aynı hükümlünün birden fazla suçu var ise; her hükümlü için ve her ceza için ilamlar ayrı ayrı Cumhuriyet başsavcılığına verilmelidir. Örneğin; “Diyarbakır 11. Asliye Ceza Mahkemesinin 1995/504 esas, 2008/21 karar ve 22 Eylül 2007 tarih sayılı ilamında “Sanık X’in iki yıl süre ile hapis cezası ile cezalandırılmasına, müşteki sanık Y’nin 200 lira para cezası ile cezalandırılmasına ve her iki sanık hakkında verilen cezaların ertelenmesine yer olmadığına karar verilmiştir.”

2.2.1. İlamın Şekli

Mahkeme ilamında, bir hükümlü için birden fazla cezaya veya birden fazla hükümlü için birden fazla cezaya hükmedilmiş olabilir. Bu nedenlerle kararın kesinleşme şerhinde hükmün kesinleştiği tarih ve hangi hükümlü için ve hangi ceza için hükmün infaza verildiği açık bir şekilde yazılmalıdır. Mahkeme kararının kesinleşmesi ile temyiz sonrası karara ilişkin ilamda bulunması gereken unsurlar aşağıda sunulmuştur.

1 Haziran 2005 tarihinden sonra verilecek mahkûmiyet kararının kesinleşme şerhi aşağıdaki gibidir.

- Mahkûmiyetin hangi hükümlü hakkında verildiği ve hangi cezanın veya tedbirin infazına ilişkin olduğu,
- Kararın kesinleşme şekli ve tarihi,
- Cumhuriyet başsavcılığına infaz için kararın gönderiliş tarihi,
- Mahkûmiyet kararı birden çok hapis cezasını içeriyorsa;

Sürelî hapis cezalarında bunların toplamı,

Sürelî hapis cezası, müebbet hapis cezalarında bunlardan hangilerinin infaz edileceği gösterilmelidir.

1 Haziran 2005 tarihinde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda infaz edilecek kararların Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği hükmü verilmiştir. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'da "Hapis cezasını içeren mahkûmiyet kararları, mahkemece, hangi hükümlü ve hangi cezanın infazına ilişkin olduğu açıkça belirtilmek suretiyle Cumhuriyet başsavcılığına verileceği" hükmü getirilmiştir.

Mahkeme kararıyla ilgili örnek aşağıda sunulmuştur.

Fotoğraf 2.1: Klasik mahkeme salonu

Örnek 1:

T.C. ADANA 1. ÇOCUK MAHKEMESİ TÜRK MİLLETİ ADINA	
K A R A R	
ESAS NO	: 2005/20
KARAR NO	: 2005/00
C. SAV. ESAS NO	: 2005/0000
HÂKİM	: A. A. 0000
KÂTİP	: A. C. 11111
DAVACI	: K. H.
MÜŞTEKİ	: A. H.
SANIK	: İ. İ.
MÜDAFİ	: AVUKAT MAD. K.
SUÇ	: KASTEN YARALAMA
SUÇ YERİ	: Çankaya/Ankara
SUÇ TARİHİ	: .././2005
KARAR TARİHİ	: .././2005

Sanık hakkında atılı suçtan dolayı yargılanması istemi ile açılan davada yapılan yargılama sonucunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Sanık hakkında açılan kamu davasında sanığın, suç tarihinde müşteki ile arasında çekirdek alıp verme meselesi yüzünden tartışma çıktığı, müştekinin şüpheliye yumruk vurduğu, şüphelinin de ele geçirilemeyen bıçakla müştekiyi hayati tehlike geçirecek şekilde yaraladığı iddia olunarak sanığın eylemine uyan TCK 86/1-3-e, 31/3, 53,63 maddeleri uyarınca cezalandırılması talep edilmiştir.

Sanık hakkındaki dava Adana 4. Asliye Ceza Mahkemesinde görülürken, mahkememizin kurulması üzerine görevsizlik kararı verilmiş ve dosya mahkememize gönderilmiştir.

Sanık duruşmadaki ifadesinde “Olay tarihinde ben, arkadaşlarım A. B. ve O.G. ile birlikte oturuyordum, A. H. yanıma geldi, elinde bir paket çekirdek vardı. A. ve O. çekirdek istedi, A. verdi, tekrar isteyip paketi elinden almaya kalkışınca aralarında kavga çıktı. Ben ayırmak için araya girdim. A. bana da bir yumruk vurdu. Ben kenara çekildim, yanımda bulunan çakı bıçağını alıp elimde tuttum. O sırada Adem ve O., A. bana doğru itekledi, A. da gelip bıçağı çarpınca bıçak ona battı. Daha sonra bu bıçağı orada bulunan kanala attım. Bıçağı sanırım 1 TL’ye satın almıştım, bıçak bana aitti. Olay bu şekilde meydana gelmiştir, kaza ile olmuştur.” şeklinde beyanda bulunmuştur.

Getirilen Adli Tıp Raporuna göre müştekinin, kesici alet yarası nedeni ile hayati tehlike geçirdiği anlaşılmış, gelen nüfus kaydına göre sanığın suç tarihinde 15 yaşını doldurduğu belirlenmiştir.

Sanığın suçta kullandığı bıçağı olaydan sonra nehre attığı, aksi ispat edilemeyen beyanına göre bıçağın değerinin 1 TL olduğu anlaşılmış, ele geçirilemeyen bıçak yerine değerinin müsaderesine dair aşağıdaki gibi hüküm tesisi gerekmiştir.

H Ü K Ü M :

1. Sanık İ. E.nin üzerine atılı kasten yaralama suçunu işlediği anlaşılmakla, suçu işleyiş biçimine, mağdurda meydana gelen yaranın önem ve derecesine, sanığın kişiliğine ve sosyal durumuna göre eylemine uyan;

a. 2 yıl 9 ay 10 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına sanığın geçmişteki hâline, sabıkasız oluşuna, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa göre ileride suç işlemekten çekineceği konusunda mahkememizde kanaat olduğundan sanığa verilen cezanın TCK 51/1 maddesi uyarınca ertelenmesine,

b. TCK 51/3 maddesi uyarınca cezanın miktarı dikkate alınarak sanığın takdiren 3 yıl süre ile denetim altına alınmasına,

c. TCK 51/7 maddesinde belirtilen hususların sanığa ihtar edilmesine, (ihtar edildi)

2. Sanığın suçta kullandığı ancak elde edilemeyen bıçağın 1 TL değerinde olduğu belirtilmekle ve bu beyanın aksi ispat edilememekle TCK 54/2 maddesi uyarınca 1 TL'nin müsaderesine,

3. Posta gideri olarak yapılan 14 TL'den ibaret yargılama giderinin sanıktan tahsili ile hazineye gelir kaydına,

4. Kararın bir örneğinin kararın kesinleşmesinden sonra 5320 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca soruşturmayı yürüten Adana Emniyeti Çocuk Şube Müdürlüğüne gönderilmesine,

Dair sanığın, müdafisinin ve müştekinin yüzüne karşı 7 gün içerisinde mahkememize verilecek dilekçe ile gidilebilecek temyiz yolu açık olmak üzere kapalı oturumda karar verildi. 21/12/2005

Kâtip Hâkim

Form 2.1: Mahkeme kararı örneği

2.2.2. İlamın Havale Edilmesi ve Kayıt İşlemleri

Mahkeme tarafından zimmetle Cumhuriyet başsavcılığına verilen ilam, Cumhuriyet başsavcısı tarafından yapılacak işlemler ilamın üzerine yazıldıktan sonra; ilgili zabıt kâtibi tarafından ilamat defterine kaydedilir. Hapis cezası ya da adli para cezasına ilişkin bir ilam ise infaz defterine veya denetimli serbestliğe ilişkin ilam ise denetimli serbestlik genel defterine kaydedilir. Denetimli serbestliğe ilişkin ilamlar “denetimli serbestlik ve yardım merkezleri şube müdürlüğüne havale edilmelidir. Hapis cezasına ve para cezasına ilişkin ilamların takibi “ilamat infaz kalemi” tarafından takip edilecektir.

Mahkeme tarafından bir hükümlüye birden fazla ilam için infaz defterine veya denetimli serbestlik genel defterine ayrı ayrı kaydedilmelidir.

Mahkeme ilamlarının kaydedildiği infaz defterinde; sıra numarası, hükümlünün kimliği, T.C. kimlik numarası, ilamı veren mahkeme, ilamın tarih ve numarası, ilamın geldiği tarih, Cumhuriyet başsavcılığının esas numarası, hükmün özeti, evvelce gözaltında ve tutuklu kalmışsa giriş ve çıkış tarihleri, cezaevine girdiği tarih ve saat, cezaevinden çıktığı tarih ve saat, muhafaza tedavi ve tedbirlerin uygulanmaya başlandığı tarih, muhafaza, tedavi

ve tedbirlerin sona erdiği tarih, ceza bildirme fişinin gönderildiği tarih, tali karar fişi, yerine getirme fişinin gönderildiği tarih ve düşünceler sütunlarını ihtiva eder.

Bir hükümlüye ait değişik mahkemelerden verilmiş veya aynı mahkemeden verilen birden fazla ilamın toplanarak hükümlünün cezasının ceza infaz kurumunda infazına başlandığı sırada, hükümlünün sevk ile başka bir ceza infaz kurumuna nakli hâlinde, bu hükümlüye ait infaz dosyası nakledildiği ceza infaz kurumunun bağlı bulunduğu Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir. Toplanan bütün ilamlara ayrı numara verilerek infaz defterine ayrı ayrı kaydı yapılmalı ve ilamlar toplanarak her kaydın düşünceler hanesine şerh verilmelidir.

2.2.3. Süre Belgesinin Hazırlanması

Süre belgesi, hükümlünün hapis cezası süresini, ceza infaz kurumuna alındığı ve salıverileceği tarihleri gösteren belgedir. Kimlik, tebligat ve iletişim bilgileri, infaz defteri numarası, ceza infaz kurumuna alındığı tarih, tutuklulukta veya gözaltında geçirdiği süre, ceza süresi, hak ederek ve koşullu salıverileceği tarih ile cezanın hangi hükme ilişkin olduğuna dair bilgiler bulunmalıdır. Süre belgesinin bir örneği hükümlüye tebliğ edilmelidir.

Cumhuriyet savcısı, ceza infaz kurumuna alınan hükümlü için aşağıdaki yazıyı infaz kurumu müdürlüğüne yazmalıdır.

- Süre belgesine göre cezanın infazının belirtilmesi
- Altı aydan fazla hapis cezasına mahkûm olanlara altı ayda bir, altı aydan az hapis cezasına mahkûm olanlar için salıverilecekleri tarihten bir hafta önce yiyecek bedeli bordrosu düzenlenerek hükümlüye tebliğ edilmesi
- Hükümlünün askerlik ile ilişkisi varsa salıverileceği tarihte askerlik şubesi başkanlığına gönderilmek üzere jandarma komutanlığına teslimi
- Reşit olan ve bir yıl veya daha fazla hapis cezasına mahkûm olan hükümlüler için vasi atama yazısı istenmelidir.

Vasi atanmasında yetkili merci, hükümlünün ceza infaz kurumuna alınmadan önceki en son ikametgâhı sulh hukuk mahkemesidir. Cumhuriyet başsavcılığı aracılığı ile mahkemeye gönderilecek yazıda; hükümlünün kimlik bilgileri, hükmü veren mahkemenin adı, hükmün tarih ve sayısı, verilen cezanın nevi ve süresi, infaza başlandığı tarih, hükümlünün vasi olarak atanmasını istediği kişinin adı, soyadı ve adresi hükümlünün imzası bulunmalıdır.

Hükümlünün vesayet durumu hapis cezasının ceza infaz kurumunda devamı süresince devam etmekte olup koşullu salıverilme tarihi ile vesayet durumu ortadan kalkmaktadır.

Hükümlünün birden fazla cezası var ve bu cezalar ayrı ayrı bir yıldan az ancak toplama hâlinde **bir yıldan fazla hapis cezasını** gerektiriyorsa, hükümlüye vasi atanmalıdır. Vasi tayin edilen hükümlünün hakları kısıtlanmaktadır. Hükümlü araba veya gayrimenkul satışı gibi noterden vekâletname düzenleyerek satış izni verememektedir.

Hükümlünün vesayet durumu hapis cezasının ceza infaz kurumunda devamı süresince devam etmekte olup koşullu salıverilme tarihi ile vesayet durumu ortadan kalkmaktadır.

Hükümlünün birden fazla cezası var ve bu cezalar ayrı ayrı bir yıldan az ancak toplama hâlinde bir yıldan fazla hapis cezasına gerektiriyorsa hükümlüye vasi atanmalıdır. Vasi tayin edilen hükümlünün hakları kısıtlanmaktadır. Hükümlü araba veya gayrimenkul satışı gibi noterden vekâletname düzenleyerek satış izni verememektedir. Yazı boyutu kaçtır?

2.2.4. İlam Çeşitleri

- Hapis cezalarına ilişkin ilamlar
- Para cezalarına ilişkin ilamlar
- Güvenlik cezalarına ilişkin ilamlar

2.2.4.1. İlamda Dikkat Edilecek Hususlar

İlamı alan Cumhuriyet savcısı, ilamın özelliklerine göre inceleyerek yapılması gereken işlemleri ve geldiği tarihi evrakın üzerine yazarak kaleme havale etmelidir.

- İlamın üzerinde kesinleşme şerhinin bulunup bulunmadığını, hangi hükümlü için ve hangi cezanın infazı için ilamın Cumhuriyet başsavcılığına verildiği kaydı kontrol edilmelidir. Bu, ilamın incelenmesindeki en önemli konudur. Kesinleşmemiş ilamlar infaz edilmemelidir. Ayrıca ilamda, aynı hükümlü için birden fazla ceza yer almış ve ilamın hangi cezanın infazı için Cumhuriyet başsavcılığına verildiği belirli değil ise ilam infaz edilmemelidir, mahkemeye yazı yazılarak eksik hususun giderilmesi istenilmelidir.
- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 51'inci maddesi gereğince cezanın ertelenip ertelenmediği kontrol edilmelidir.
 - İşlediği suçtan dolayı iki yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkûm edilen kişinin cezası ertelenebilir. Bu sürenin üst sınırı, fiili işlediği sırada on sekiz yaşını doldurmamış veya altmış beş yaşını bitirmiş olan kişiler bakımından üç yıldır. Ancak, erteleme kararının verilebilmesi için kişinin;
 - Daha önce kasıtlı bir suçtan dolayı üç aydan fazla hapis cezasına mahkûm edilmemiş olması,
 - Suçu işledikten sonra yargılama sürecinde gösterdiği pişmanlık dolayısıyla tekrar suç işlemeyeceği konusunda mahkemede bir kanaatin oluşması gerekir.
- Hükümde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre zaman aşımı ve şikâyetten vazgeçme şeklinde bir kayıt olup olmadığı kontrol edilmelidir. İlamda bu maddeler uygulanmış ise evrak infaz defterine kaydı yapılmamalıdır.

- Hükümlünün, ilamda yazılı suçtan tutuklu kalıp kalmadığı ve bu suçtan tutuklu kalmış ise tutuklulukta geçirdiği sürenin koşullu salıverme süresini karşılayıp karşılamadığı kontrol edilmelidir. Hükümlünün tutuklulukta geçirdiği süre koşullu salıverme süresini karşılıyor ise mahkemeden koşullu salıverme kararı alınmalı ve ilamın infaz defterindeki kaydı kapatılarak mahkemesine gönderilmelidir. Burada dikkat edilmesi gereken konu, hükümlünün ilamda yazılı suçtan tutuklu kalıp kalmadığıdır.
- İlamın, ceza zaman aşımına uğrayıp uğramadığı kontrol edilmelidir.
- Hükümde hata olup olmadığı kontrol edilmelidir. Örneğin adli para cezasının veya hapis cezasının yanlış hesaplanması durumlarında, evrak infaz defterine kaydı yapılmamalı ve kanun yoluna başvurulmalıdır.
- Fiilin suç olmaktan çıkartılıp çıkartılmadığı, affa uğrayıp uğramadığı incelenmelidir.

2.2.4.2. İnfaz İşlemleri

Hükmü veren mahkeme, hükmün kesinleşmesinden sonra bir hafta içinde aynı yerde bulunan Cumhuriyet başsavcılığına kararı göndermelidir. Hükmü alan Cumhuriyet savcısı ilamın üzerine geliş tarihini yazarak ilamda dikkat edilecek hususları incelemelidir. İlamat defterine kaydedilerek ilamat numarası verildikten sonra ilamın infazına engel bir konunun bulunmaması hâlinde infaz defterine veya denetimli serbestlik genel defterine kaydı yapılmalıdır.

Kayıt işleminden sonra hükümlü başka bir yerde oturuyorsa, ilamat evrakı hükümlünün oturduğu yerdeki Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmelidir.

Sadece;

Akıl sağlığı ilamı ve cezaevinde olması hâlinde sanığa ait ilamlar ilgili savcılıklara gönderilir.

Diğer ilamlar ilgili savcılıklarda kalarak sanığın adresinin bulunduğu yer savcılıklarına ödeme emri gönderilir.

➤ **İnfazın basamakları**

Çağrı kâğıdı veya yakalama emrinin düzenlenmesi ile süre belgesinin hazırlanması olmak üzere üç başlık altında incelenebilir:

- Çağrı kâğıdının gönderilmesi

Hükümlü hakkında kaçması veya kaçacağına dair şüphenin bulunmaması ve üç yıldan az hapis cezasının bulunması hâlinde; hükümlünün mahkeme kararında belirtilen adresine çağrı kâğıdı gönderilmelidir.

Çağrı kâğıdında; çağrı kâğıdını çıkartan Cumhuriyet başsavcılığın adı, ilamın numarası, hükmü veren mahkemenin adı, hükümlünün adı ve soyadı, hükümlünün adresi, cezanın nevi ve miktarı belirtildikten sonra, ilamın infazı için on (10) günlük süre içinde Cumhuriyet başsavcılığına başvurulması, başvurulmadığı takdirde yakalama emrinin çıkartılacağı belirtilmelidir.

Çağrı kâğıdının hükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren on (10) gün içinde hükümlünün Cumhuriyet başsavcılığına başvurarak infazının ertelenmesi talebinde bulunmaması hâlinde; Cumhuriyet başsavcılığı tarafından süre belgesi düzenlenerek hükümlü ceza infaz kurumuna gönderilmelidir. Yazı boyutları kaç olacak?

Çağrı kâğıdının hükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren on (10) gün içinde hükümlünün Cumhuriyet başsavcılığına başvurarak infazının ertelenmesi talebinde bulunması ve bu talebin Cumhuriyet başsavcılığı tarafından kabul edilmemesi hâlinde; süre belgesi düzenlenerek hükümlü ceza infaz kurumuna gönderilmelidir.

Çağrı kâğıdının hükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren on (10) gün içinde hükümlü Cumhuriyet başsavcılığına başvurarak infazının ertelenmesi talebinde bulunması, bu talebin Cumhuriyet başsavcılığı tarafından kabul edilmesi hâlinde; cezanın infazı, hükümlüye verilen süre sonuna kadar ertelenmelidir.

Çağrı kâğıdı, hükümde gösterilen adrese gönderilmelidir. Hükümlü, adres değişikliklerini, mahkemeye ve Cumhuriyet başsavcılığına bildirmediği sürece hükümde belirtilen adrese yapılan tebligat geçerlidir. Ayrıca çağrı kâğıdının hükümlüye tebliği için emniyet müdürlüğüne veya jandarma komutanlığına gönderilmemeli, bu surette kolluk görevlilerine kanundan doğmayan işlerin yüklenilmesinden kaçınılmalıdır.

2.3. Müddetname

Hükümlünün ceza infaz kurumuna tesliminde kendisine ilamı infaz eden Cumhuriyet başsavcılığı tarafından infaz defteri numarası, ceza infaz kurumuna alındığı ve salıverileceği tarihi, ceza süresini ve cezanın hangi mahkeme ve hükme ilişkin olduğunu ihtiva eden belge verilir. Bu belgeye müddetname (süre belgesi) denir. Hükümlünün ceza infaz kurumuna kabulünde de belgenin bir örneği kurum idaresine gönderilir (CBS Adli Yargı İDCM Kalem Hiz. Yön. mad. 44). Süre belgesinin bir örneği hükümlüye hükümlünün bulunduğu cezaevinde verilir.

Müddetnameye itiraz hükmü veren mahkemeye verilecek itiraz dilekçesi ile yapılır. İtiraz dilekçesinde mahkeme esas numarası yazılarak bu suça ilişkin yapılan müddetnamenin yanlış hesaplandığı gerekçeleri ile ileri sürülür. Mahkeme infaz dosyasını getirterek yapılan hesaplamayı inceler ve ona göre karar verir. Verilen karara karşı bir üst mahkemeye itiraz hakkı da vardır.

2.3.1. Müddetname Hesaplamaları

Koşullu salıverilmeden yararlanabilmek için mahkûmun kurumdaki infaz süresini iyi hâlli olarak geçirmesi gerekir.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar yirmi dört yılını, diğer süreli hapis cezalarına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının üçte ikisini infaz kurumunda çıktıkları takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler.

- Koşullu salıverilme için infaz kurumunda geçirilmesi gereken süre;
 - a) Birden fazla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuz altı,
 - b) Birden fazla müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuz,
 - c) Bir ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuz altı,
 - d) Bir müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuz,
 - e) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla yirmi sekiz yıldır.

Suç işlemek için örgüt kurmak veya yönetmek ya da örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçtan dolayı mahkûmiyet hâlinde; ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz altı yılını, müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar otuz yılını, süreli hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar cezalarının dörtte üçünü infaz kurumunda çıktıkları takdirde, koşullu salıverilmeden yararlanabilirler. Ancak bu süreler;

- a) Birden fazla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde kırk,
- b) Birden fazla müebbet hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde otuz dört,
- c) Bir ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla kırk,
- d) Bir müebbet hapis cezası ile süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuz dört,
- e) Birden fazla süreli hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde en fazla otuz iki yıldır.

Koşullu salıverilme süresinin hesaplanmasında, hükümlünün on beş yaşını dolduruncaya kadar infaz kurumunda geçirdiği bir gün, iki gün olarak dikkate alınır.

MÜDDETNAME**(Mahkumlar İçin)**

Cumhuriyet Başsavcılığı	: Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı
Cumhuriyet Başsavcılığı Dosya No	: 2009/
Cezaevi Hükümlü Defter Numarası	:

HÜKÜMLÜ KİMLİK BİLGİLERİ

T.C. Kimlik No	:
Adı ve Soyadı	:
Baba Adı	:
Ana Adı	:
Doğum Tarihi	:
Doğum Yeri	:
Nüfusa Kayıtlı Olduğu İl ve İlçe	:
İkametgâh Adresi	:

CEZA BİLGİLERİ

HÜKMÜ VEREN MAHKEME	: Ankara 9. Ağır Ceza Mahkemesi
MAHKEME ESAS NO	: 2005/.... esas,
KARAR NO	: 2007/... karar
SUÇ TARİHİ / TARİHLERİ	: 02/02/2005
CEZASI	: 3 ay geceli gündüzlü bir hücrede tecrit edilmek suretiyle AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS

<u>İlam No</u>	<u>Ceza Süresi ve Ceza Türü</u>	<u>İnfaz Türü</u>
2009/1-.....	3 ay geceli gündüzlü bir hücrede tecrit edilmek suretiyle AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS	5218 Sk ile 647 Sk 19.Md EK 2

CEZAEVİNE GİRİŞ TARİHİ	: 07/02/2005
HAK EDEREK TAHLİYE TARİHİ	: 28/01/2045
KOŞULLU SALIVERİLME TARİHİ	: 03/02/2025

14/07/2014

.../Sicil No

.../Sicil No

..... Cumhuriyet Savcısı

NOT: NOLU F TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ CEZA İNFAZ KURUMU MÜD.

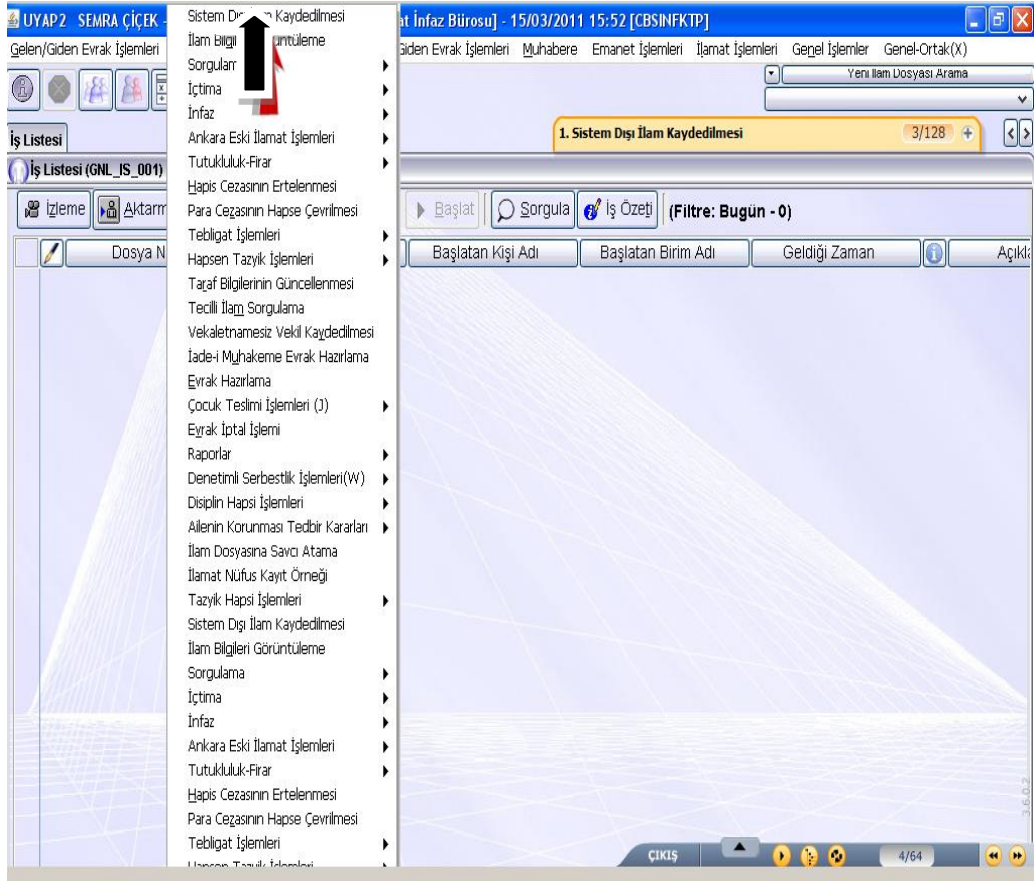
1-)Ağır Ceza Mahkemesinin ..08/2012 tarih ve 2012/... D.İş sayılı içtima kararına göre düzenlenmiştir.

2-) Hükümlünün şartla tahliye süresi 20 yıl 1 gün , bihakkın tahliye tarihi ise 765 TCK'nin 17/2 maddesine göre 40 yıl üzerinden hesaplanmıştır.

Form 2.2: Müddetname örneği

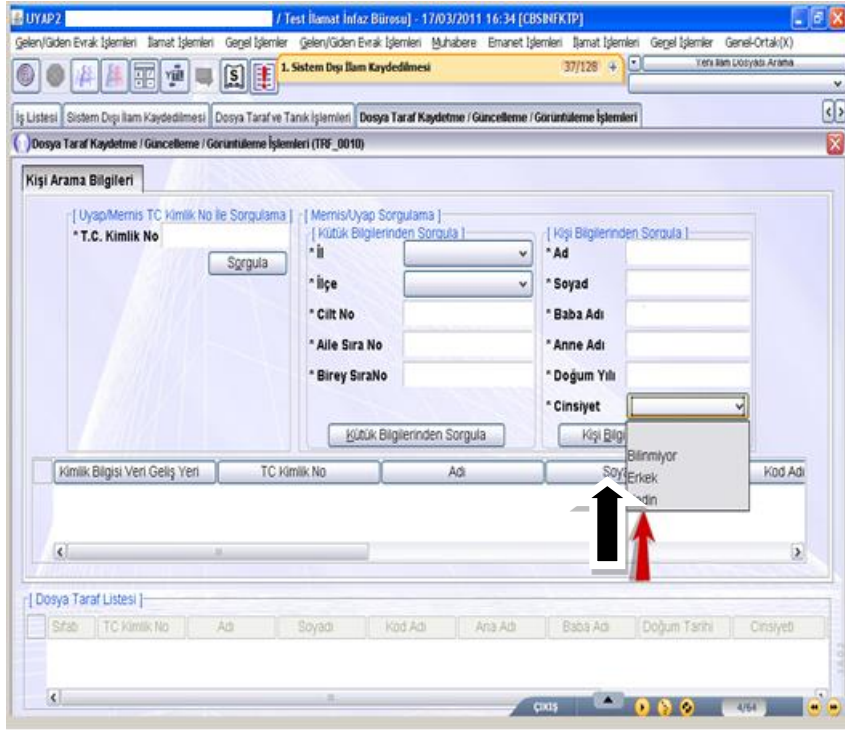
2.3.2. Mesleki Program İçerisindeki Para Cezasının İnfazı ve Para Cezasının Hapse Çevrilmesi Ekran Menüleri

Sistem dışından gelen mahkeme ilamını kayıt için Uypap menüsünden “İlamat işlemleri” düğmesi seçilir. Alt menüden **Sistem Dışı İlam Kaydedilmesi** seçilir.

Fotoğraf 2.2: Sistem Dışı İlam Kayıt Ekranı

Kişi T.C. vatandaşı ise T.C. Kimlik No yazılarak “Sorgula” butonuna basılarak kimlik ve adres bilgilerine ulaşılır. Yabancı uyruklu ise kişi bilgilerinden: Ad, Soyad, Anne Adı Baba Adı vb. bilgileri yazılarak sisteme kayıt edilir.

Fotoğraf 2.3: Dosya Taraf ve Tanık İşlemleri Ekranı

“Kişi Bilgilerinden Sorgula” düğmesi seçilir.

Resim 2.4: Dosya taraf ve tanık işlemleri ekranı

Sanık Bazında Nihai Karar Kaydedilmesi ekranında “Değişiklikleri Görüntüle ve Tümünü Kaydet” düğmesi seçilerek kayıt yapılır.

Fotoğraf 2.5: Sanık Bazında Nihai Karar Kayıt Ekranı

2.4. Yakalama Kararı İşlem Basamakları

Cezanın türü, üç yıldan fazla hapis cezası olması hâlinde yakalama emri düzenlenir.

Hükümlünün kaçacağı yolunda şüphelerin bulunması hâlinde yakalama emri düzenlenir.

Usulüne uygun çağrı kâğıdının tebliğine rağmen hükümlünün on (10) gün içinde Cumhuriyet başsavcılığına başvurmaması hâlinde yakalama emri düzenlenir.

Çağrı kâğıdının hükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren on (10) gün içinde hükümlü, Cumhuriyet başsavcılığına başvurmalıdır. Cumhuriyet başsavcılığından infazın ertelenmesi talebinde bulunmalıdır. Bu talebin Cumhuriyet başsavcılığı tarafından kabul edilmesi durumunda ancak; Cumhuriyet başsavcılığı tarafından verilen erteleme süresi sonunda hükümlünün Cumhuriyet başsavcılığına gelip teslim olmaması hâlinde, hükümlü hakkında yakalama emri çıkartılır.

İlam evrakı üzerinde yapılan, çağrı kâğıdı, yakalama emri, ödeme emri, adres araştırması gibi bütün işlemler ilam evrakının kaydedildiği sütunun düşünceler bölümüne işlemin yapıldığı tarih ile birlikte yazılmalıdır.

Mahkeme hükmünde mahsubu öngörülen tutuklulukta ve nezarete geçen sürelerin ilam geldiğinde hesaplanarak, bakiye ceza üzerinden ödeme emri, çağrı kâğıdı veya

yakalama emri çıkartılmalıdır. Çıkartılan yakalama emri zimmetle emniyet müdürlüğüne veya jandarma komutanlığına verilmelidir.

Yakalama emrinde; yakalama emrini düzenleyen Cumhuriyet başsavcılığının adı, ilamat numarası, hükümlünün adı ve soyadı, baba ve annesinin adı, doğum yeri ve tarihi, ikametgâh adresi, bulunduğu yerin adresi, hükmü veren mahkemenin adı ve cezanın miktarı yazılmalıdır.

Gönderilen yakalama emri nedeniyle, hükümlünün güvenlik güçleri tarafından adresinde bulunamaması ile güvenlik güçleri tarafından yapılan araştırma sonucunda hükümlünün adresinin belirlenememesi ve bunun tutanak ile tespit edilmesi durumunda, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından hükümlünün adresinin belirlenmesi gerekir. Bunun için nüfus müdürlüğüne, askerlik şube başkanlığına, vergi dairesi müdürlüğüne, telekom müdürlüğüne ve kolluk güçlerine yazı yazılmalı ayrıca hükümlünün dosyası adres konusunda incelenmek üzere mahkemesinden istenmelidir.

Güvenlik kuvvetleri tarafından Cumhuriyet başsavcılığına gönderilen hükümlünün adresinde bulunmadığına dair tutanak iyi bir şekilde incelenmelidir. Hükümlü hakkında kısa bir zaman önce adresinde çağrı belgesi veya mahkeme kararı tebliğ edilmiş ise bu hususlar belirtilmek suretiyle yakalama emri tekrar güvenlik güçlerine gönderilmelidir. İlamla ilgili her işlem, günlük yapılmalıdır.

Cumhuriyet başsavcılığına kendiliğinden gelip teslim olması hâlinde, yakalama emri çıkartan Cumhuriyet başsavcılığı güvenlik güçlerine yakalama emrinin tarih ve infaz numarasını belirterek gerekli düşümün yapılması için yazı yazılmalı ve her yılsonu güvenlik güçlerinden haklarında yakalama emri ve tazyik hapsi kararları bulunan kişilerin listesi istenilerek Cumhuriyet başsavcılığındaki kayıtları ile kontrol edilmelidir.

**T.C.
ANKARA
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI**

SORUŞTURMA NO : 2011/0000

(CMK-98 MAD.)

**NÖBETÇİ SULH CEZA MAHKEMESİNE
ANKARA**

Yapılmakta olan soruşturmaya esas olmak üzere;

Bilişim sistemlerinin kullanılması sureti ile hırsızlık suçundan (TCK 142/2-e) aşağıda açık kimliği ve eşkâli yazılı şüphelinin kaçak olduğundan CMK 98. maddesine göre yakalama emri düzenlenmesi, şüpheli yakalandığında ANKARA Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi gerektiğinin yakalama emrinde belirtilmesi kamu adına talep olunur. 12.04.2011

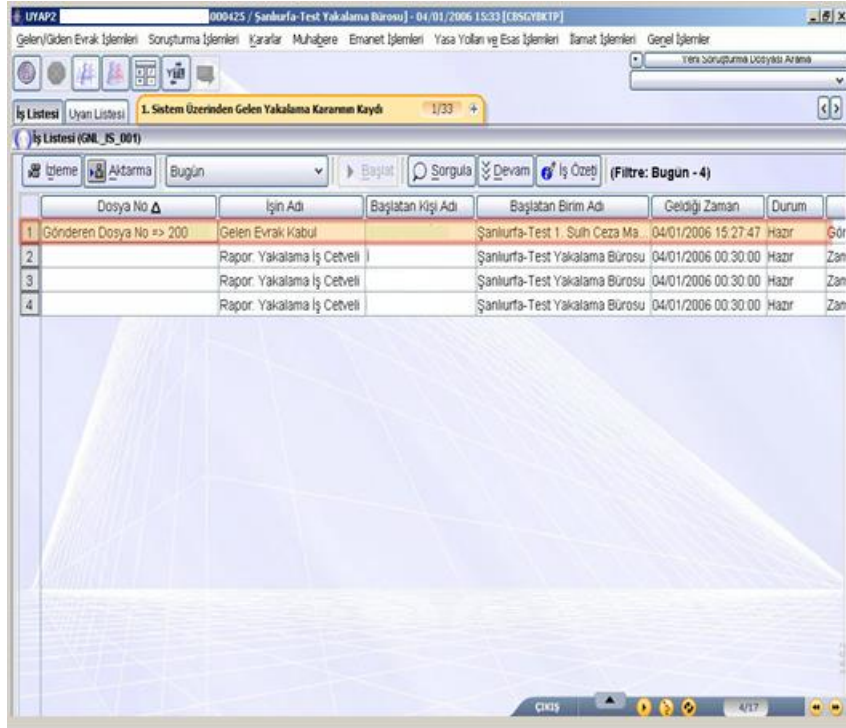
.....
Cumhuriyet Savcısı

**ŞÜPHELİ: R. P., H.ve A. oğlu, 1900 doğumlu.....ili,
..... Cad. MAD. pasajı No: 0/B Çankaya/ANKARA**

Yakalanmışken kolluk görevlisinin elinden kaçan şüpheli veya sanık ya da tutukevi veya ceza infaz kurumundan kaçan tutuklu veya hükümlü hakkında C.savcısı ve kolluk kuvvetleri de yakalama emri düzenleyebilir. (CMK 98/2. maddesi)

Form 2.3: Şüpheli için yakalama talebi

Ceza mahkemelerinin sistem üzerinden hazırlayıp göndermiş olduğu yakalama kararları **yakalama bürosu soruşturma kâtibinin** iş listesine düşer.

Fotoğraf 2.6: Sistem Üzerinden Gelen Yakalama Kararının Kaydı Ekranı

Şanlıurfa Test 1. Sulh Ceza Mahkemesinin göndermiş olduğu yakalama kararını sisteme kaydederek yeni bir dosya numarası alabilmek için “Evrak Türü” düğmesi seçilir.

İş Listesi Uyarı Listesi Birim Gelen Evrak Kayıt İşlemleri

Birim Gelen Evrak Kayıt İşlemleri (EVR_GNL_004) 1. Sistem Üzerinden Gelen Yakalama Kararının Kaydı 10/33

Notlar (1) Onay Durumu (2)

Bilgi notu yok...

Not girişi...

T.C.
ŞANLIURFA
1. SULH CEZA MAHKEMESİ

CMK 100. Md. Göre
Tutuklama Müzekkeresi Üst Yazısı

Evrak Bilgileri (3) Dosya Bilgileri - Ek Listesi (4) İlgili Evrak Listesi (5) İlgili Kişi Listesi (6) Dağıtım Listesi (7)

* Geldiği Yer/Kişi Şanlıurfa-Test 1. Sulh Ceza Mahkemesi

G.Yer Sayı/Yevmiye No 2006/2 G.Yer Tarih 04/01/2006

Gönderen Dosya No 2006/2

Gizlilik Derecesi Normal

* Evrak Türü

* Evrak Tipi

Evrakın Yeri

Suret Sayısı 0

Miadi

Konusu

Açıklama

İş Yönlendir Dağıtım İade İptal Vazgeç Kaydet Kapat

ÇIKIŞ 4/17

Fotoğraf 2.7: Evrak Türü Seçme Ekranı

Yakalama dosyası açmak için **Dosya Oluştur** düğmesi seçilir.

İç Listesi Uyan Listesi Birim Gelen Evrak Kayıt İşlemilen **Yakalama Dosyası**

Yakalama Dosyası (GYB_ARM_0010) 1. Sistem Üzerinden Gelen Yakalama Kararının Kaydı 22/33 +

[Gelen Evrak Bilgileri]

Dosya No 2006/2 (Ceza Davası Dosyası) **Geldiği Tarih** **Geldiği Yer/Kişi** Şanlıurfa-Test 1. Sulh Ceza Mahkemesi

Evrak Tipi CMK 100. Md. Görev Tutuklama Müzekkeresi Üst Yazısı **G.Y. Sayı/Yev. No** 2006/2 **Tarih** 04/01/2006

[İlgili Evrak Listesi](#) [Evraka Konu Olan Kişi Listesi](#) [Ek Listesi](#) [Evrakı Göster](#) [Detaylar](#)

[Kimlik Bilgileri]

Adı **Soyadı** **T.C. Kimlik No** **Baba Adı** **Ana Adı** **Doğum Tarihi** 01/01/19 **Doğum Yeri** **Nüf. Ky. Ol. Yer** ADANA -

[Ceza Bilgileri]

Suç Tarihi 01/09/2005 **Savcılık Soruşturma No** **Kr. Veren Mahkeme** Şanlıurfa-Test 1. Sulh Ceza Mahkemesi **Mahkeme Esas No** 2006 / **Karar Tarih / No** 04/01/2006 / 2006/2 **İsnat Olunan Fiil** Hırsızlık **Tutuklama Sebebi** duruşmalardan kaçkırı

[Dosya Bilgileri](#)

[Arama Kayıt Bilgileri]

Yakalama No **Kayıt Tarihi** **Arama Durumu** **Tut. Tarihi Gir / Güncelle**

***Kaydın Kapanma Sebebi** **Kapanma Tarihi**

[Dosya Oluştur](#)

[Dosya Evrakı](#) [Yapılan İşlemler](#) [Kapat](#)

Fotoğraf 2.8: Dosya Oluşturma Ekranı

UYGULAMA FAALİYETİ

İlamın kaydını ve müddetname örneğini düzenleyip arkadaşlarınızla paylaşınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İlam hakkındaki bilgiyi değişik kaynaklardan araştırınız.	➤ 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'ndan yararlanmalısınız.
➤ İlam özellikleri hakkında adliye de araştırma yapınız.	➤ 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'ndan yararlanmalısınız. ➤ İlamda dikkat edilecek hususları sınıf arkadaşlarınızla tartışabilirsiniz.
➤ İnfaz ve icra hakkındaki belge örneklerini toplayıp sınıfta paylaşınız.	➤ 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'dan yararlanmalısınız.
➤ Müddetname örneklerini araştırınız.	➤ Müddetname örneklerini tartışmalısınız. ➤ Kanunları İnternette indirebilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Mahkemece verilen hükmün imzalı ve mühürlü birer örneği taraflara verilir. Bu belge nasıl isimlendirilir ?
A) İddianame
B) Kamu davası
C) İlam
D) Müddetname
E) Süre belgesi
2. Mahkûmiyet kararının kesinleşme şerhinde aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?
A) Tutuklanma tarihi
B) Kararın kesinleşme şekli ve tarihi
C) Cumhuriyet başsavcılığına infaz için kararın gönderiliş tarihi
D) Mahkûmiyetin hangi hükümlü hakkında verildiği
E) Hâkimin adı, imzası
3. Aşağıdakilerden hangisi ilam çeşitlerinden değildir ?
A) Hapis cezalarına ilişkin ilamlar
B) Para cezalarına ilişkin ilamlar
C) İdari para cezalarına ilişkin ilamlar
D) Güvenlik tedbirlerine ilişkin ilamlar
E) Adli para cezalarına ilişkin ilamlar
4. İşlediği suçtan dolayı kişinin cezasının ertelenebilmesi için ceza süresinin ne kadar olması gerekir?
A) 4 yıldan az
B) 2 yıldan az
C) 7 yıldan az
D) 5 yıldan az
E) 8 yıldan az
5. Hükümlü çağrı kâğıdının kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren kaç gün içinde infazın ertelenmesi talebiyle Cumhuriyet başsavcılığına başvurmalıdır ?
A) 20
B) 15
C) 8
D) 10
E) 12

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Mahkeme kararınadenir. İnfaz edilebilmesi için hükmün olması gerekir.
7. İlamhavale edilir. İlam.....defterine veyadefterine kaydedilir.
8. Hükümlülere ait ilam çeşidinedenir.
9. Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde tutukluluk süresi en çokyıldır. Ancak bu süre zorunlu hâllerdedaha uzatılabilir.
10. Hükmü kesinleşen hükümlükonur.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

ÖĞRENME KAZANIMI

Bu öğrenme faaliyetini tamamladığınızda tutuklama, yakalama, salıverme işlemlerine ilişkin UYAP ekran menülerini kullanarak çıktı alıp dosyalayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ceza Hukuku'nun kaynaklarını araştırarak tutuklama ve yakalama ile ilgili bilgi notu hazırlayınız.
- Ceza Hukuku'nun temel kavramlarıyla ilgili beyin fırtınası yapınız.
- Ceza mahkemesi hâkimi ile görüşüp tutuklama ile ilgili olay örneklerini araştırınız.

3. TUTUKLAMA YAKALAMA VE SALIVERME

3.1. Tutuklama

Sanığın kaçmasına, delilleri yok etmesine ve değiştirmesine engel olmak için soruşturma ve yargılama süresince mahkeme kararıyla belirli bir süre özgürlüğü kısıtlanmak suretiyle tutukevinde tutulmasına tutuklama denir.

Tutuklama soruşturma ve kovuşturmanın yapılması için tedbir niteliğinde verilen bir karardır. Tutuklama bir ceza değildir.

Asıl olan yargılamanın tutuksuz yapılmasıdır. Tutuklama bir istisnadır ve ancak kanunda belirtilen şartların varlığı hâlinde tutuklama kararı verilebilir.

3.1.1. Tutuklama Kararının Nedenleri

- Kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunması,
- Tutuklama kararının, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile orantılı olması,
- Şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olguların bulunması,
- Şüpheli veya sanığın davranışlarının delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme hususunda kuvvetli şüphe oluşturmaması,

- Şüpheli veya sanığın davranışlarının tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması hususunda kuvvetli şüphe oluşturmaması,
- Adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacak olmasıdır.

3.1.2. Tutuklama Kararını Gerektiren Suçlar

Aşağıdaki suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı hâlinde, tutuklama nedeni var sayılabilir:

- 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yer alan;
 - Soykırım ve insanlığa karşı suçlar (madde 76, 77, 78),
 - Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),
 - Silahla işlenmiş kasten yaralama (madde 86, fıkra 3, bent e) ve neticesi sebebiyle ağırlaşmış kasten yaralama (madde 87), 4. işkence (madde 94, 95),
 - Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),
 - Çocukların cinsel istismarı (madde 103),
 - Hırsızlık (madde 141, 142) ve yağma (madde 148, 149),
 - Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
 - Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, madde 220),
 - Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308),
 - Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315),
- 10.7.1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları
- 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun 22'nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu
- 10.7.2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar
- 21.7.1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar
- 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 110'uncu madde dört ve beşinci fıkralarında tanımlanan kasten orman yakma suçları

Soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi karar verir.

Kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya resen yargılamayı yürüten mahkemece karar verilir.

3.1.3. Tutuklama Sorgusunda Sanığın Hakları

Şüpheliye sorgudan önce hatırlatılan hakları şunlardır:

- **Müdafiden yararlanma hakkı:** Sanığa müdafî seçme hakkının bulunduğu ve müdafinin hukuki yardımından yararlanabileceği, müdafinin ifade veya sorgusunda hazır bulunabileceği, kendisine bildirilir.

Müdafiden yararlanmak istediğini ancak müdafî seçecek durumda olmadığını belirtirse kendisine baro tarafından bir müdafî görevlendirileceği bildirilir.

- **Susma hakkı**

Sanığa atılı suç hakkında açıklamada bulunmamasının kanuni hakkı olduğu söylenir.

- **Delillerin toplanmasını isteme hakkı**

Sanığa, varsa somut delillerinin toplanmasını isteyebileceği hatırlatılır.

- **Savunma hakkı**

Sanığa kendisi aleyhine var olan şüpheleri ortadan kaldırma ve lehine olan hususları ileri sürme olanağı tanınır.

3.1.4. Sanığın Sorgusu

Sanığın önce açık kimliği saptanır, kişisel ve ekonomik durumu hakkında kendisinden bilgi alınır.

Cumhuriyet savcısının tutuklamaya sevk yazısı okunur ve hakkındaki suçlama anlatılır.

Sanığa hakları hatırlatılır. Sanık savunma yapmaya hazır olduğunu bildirdiğinde, mahkeme usulüne göre sanığı sorguya çeker. Sorgu tutanağı duruşmada okunur.

Sanığın soruşturma aşamasında kollukta veya savcılıkta verdiği ifade ile duruşmada verdiği ifade çelişirse önceki beyanları okunarak çelişki sebebi sorulur.

3.1.5. Tutuklama Kararının Gerekçesi

Tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararlarda; kuvvetli suç şüphesini, tutuklama nedenlerinin varlığını, tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu gösteren deliller somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterilmelidir.

Kararın içeriği şüpheli veya sanığa sözlü olarak bildirilir, ayrıca bir örneği yazılmak suretiyle kendilerine verilir ve bu husus kararda belirtilir.

Tutuklama kararı verilmezse, şüpheli veya sanık derhâl serbest bırakılır.

Tutuklamaya ve tutukluluğun devamına ilişkin kararlara karşı itiraz yolu açıktır.

3.1.6. Tutuklulukta Geçen Sürenin Sınırı

Ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresi en çok bir yıldır. Ancak bu süre, zorunlu hâllerde gerekçeleri gösterilerek altı ay daha uzatılabilir.

Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde, tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre, zorunlu hâllerde, gerekçesi gösterilerek uzatılabilir; uzatma süresi toplam üç yılı, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarda beş yılı geçemez.

Tutukluğun uzatılması kararları, Cumhuriyet savcısının, şüpheli veya sanık ile müdafinin görüşleri alındıktan sonra verilir.

3.1.7. Tutuklama Kararının Geri Alınması

Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, şüphelinin adli kontrol altına alınarak serbest bırakılmasını sulh ceza hâkiminden isteyebilir.

Cumhuriyet savcısı adli kontrol veya tutuklamanın artık gereksiz olduğu kanısına varacak olursa, şüpheliyi resen serbest bırakır. Kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğinde şüpheli serbest kalır.

3.1.8. Tutuklama Kararına İtiraz Makamı

İtiraz kararı veren mahkemeye yapılır. Kararına itiraz edilen hâkim veya mahkeme, itirazı yerinde görürse kararını düzeltir; yerinde görmezse en çok üç gün içinde, itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderir.

➤ Tutuklama kararını inceleyecek merci

Tutuklama kararını sulh ceza hâkimliği verdiğyse itirazı yine sulh ceza hâkimliği inceler. Buna göre o yerde birden fazla sulh ceza hâkimliğinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen sulh ceza hâkimliği; son numaralı hâkimlik için bir numaralı hâkimlik; ağır ceza mahkemesinin bulunmadığı yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliği; ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerlerde tek sulh ceza hâkimliği varsa, en yakın ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki sulh ceza hâkimliği itirazı inceler. İlk tutuklama talebini reddeden sulh ceza hâkimliği, tutuklama kararını itiraz merci olarak inceleyemez.

Tutuklama kararını asliye ceza mahkemesi hâkimi vermişse; ağır ceza mahkemesi itirazı inceler.

Tutuklama kararını ağır ceza mahkemesi vermişse; o yerde ağır ceza mahkemesinin birden çok dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daire; son numaralı daire için birinci daire; o yerde ağır ceza mahkemesinin tek dairesi varsa, en yakın ağır ceza mahkemesi itirazı inceler.

3.1.9. Tutuklananın Durumunun Yakınlarına Bildirilmesi

Tutuklamadan ve tutuklamanın uzatılmasına ilişkin her karardan tutuklunun bir yakınına veya belirlediği bir kişiye, hâkimin kararıyla gecikmeksizin haber verilir.

Ayrıca, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürmemek kaydıyla, tutuklunun tutuklamayı bir yakınına veya belirlediği bir kişiye bizzat bildirmesine de izin verilir.

Şüpheli veya sanık yabancı olduğunda tutuklanma durumu, yazılı olarak karşı çıkmaması hâlinde, vatandaşı olduğu devletin konsoloslukuna bildirilir.

3.1.10. Tutukluluğun İncelenmesi

Soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu süre içinde ve en geç otuzar günlük süreler itibarıyla tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından şüpheli veya müdafî dinlenilmek suretiyle karar verilir. Tutukluluk durumunun incelenmesi, şüpheli tarafından da istenebilir.

Hâkim veya mahkeme, tutukevinde bulunan sanığın tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceğine her oturumda veya koşullar gerektirdiğinde oturumlar arasında ya da otuzar günlük süreler içinde de resen karar verir.

Tutuklulukta geçen süreler daha sonra hükmolunan hapis cezasından indirilir.

Adli para cezasına hükmedilmişse günlüğü 100 Türk Lirası sayılmak suretiyle cezada indirim yapılır.

3.2. Yakalama

3.2.1. Yakalama Kavramı

Yakalama: Kamu güvenliğine, kamu düzenine veya kişinin vücut veya hayatına yönelik var olan bir tehlikenin giderilmesi için denetim altına alınması gereken, suç işlediği yönünde hakkında kuvvetli iz, eser, emare ve delil bulunan kişinin gözaltına alınma, muhafaza altına alınma işlemlerinden önce hâkim kararı olmaksızın özgürlüğünün geçici olarak ve fiilen kısıtlanarak denetim altına alınmasını ifade eder.

Başka bir ifade ile ceza yargılamasının güvenli bir şekilde yapılabilmesi amacıyla henüz bir tutuklama kararı olmadan önce sanığın özgürlüğünün kısıtlanmasıdır.

3.2.2. Yakalama Yetkisi

➤ **Yakalayan şahsın herhangi bir kişi olması**

Henüz yetkili bir merci tarafından verilmiş bir tutuklama müzekkeresi olmadan meşhut bir cürüm sırasında rastlanan veya meşhut cürümden dolayı takip olunan suçun, çok az önce işlenmiş olduğunu gösteren eşya veya delillerle yakalanan ve firar etme ihtimali bulunan ya da hüviyetinin tesbiti derhâl mümkün olmayan hâllerde yakalama işlemi kolluk kuvvetinin yanı sıra herkes tarafından yapılabilir.

➤ **Yakalayanın kolluk görevlisi olması**

- Gecikmesinde sakınca bulunan ve Cumhuriyet savcısına veya derhâl amirlerine müracaat imkânı olmayan hâllerde, hakkında tutuklama müzekkeresi kesilmesi gereken kişileri veya suçüstü hâlinde veya gecikmesinde sakınca bulunan diğer hâllerde suç işlendiğine veya suça teşebbüs edildiğine dair haklarında kuvvetli iz, eser, emare ve delil bulunan şüphelileri,
- Kolluk kuvvetinin kanun ve usul dairesinde verdiği emirlere itaatsizlik eden ve aldığı tedbirlere uymayanları,
- Görev yaparken kolluk kuvvetine mukavemet eden, görevlerinden alıkoymak amacıyla kolluğa zorluk çıkartan ve yakalanmadıkları takdirde bu tarz hareketlere devam etme ihtimali bulunan şahısları,
- Haklarınca yetkili mercilerce verilen yakalama ve tutuklama kararı bulunanları veya kanunda istenilen bir mükellefiyeti yerine getirmedikleri için yakalanması gerekenleri,
- Uyuşturucu maddeleri alan, satan, bulunduran veya kullananları,
- Halkın rahatını bozacak derecede sarhoş olanları veya sarhoşluk hâlinde başkalarına saldıranları,
- Halkın huzur ve sükûnunu bozanlardan, yapılan uyarılara rağmen bu hareketlerine devam edenlerle, başkalarına saldırıya yeltenenleri ve kavga edenleri,
- Bir kurumda tedavi, eğitim ve ıslah için kanunlarda belirlenen esaslara uygun olarak, alınan tedbirlerin yerine getirilmesi amacıyla, toplum için tehlike teşkil eden akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, serseri veya hastalık bulaştırabilecek kişileri,
- Haklarında mahkemece çocuk bakım ve yetiştirme yurtlarına veya benzeri resmî veya özel kurumlara yerleştirilmesini veya yetkili merci önüne çıkarılmasına karar verilen küçükleri,
- Usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren veya hakkında sınır dışı etme veya geri verme kararı alınan kişileri,

- Kimliğini bir belge ile veya kolluk kuvvetince tanınmış veya güvenilir kişilerin tanıklığı ile ispat edemeyenlerle gösterdikleri belgelerin doğruluğundan şüphe edilen kişileri, aranan kişilerden olup olmadıkları, anlaşılncaya veya gerçek kimliği ortaya çıkıncaya kadar 24 saati geçmemek üzere, kolluk görevlileri yakalama, gözaltına alma ve muhafaza altına almaya yetkilidir. Kolluk kuvveti tarafından yapılan yakalama hâlinde durum derhâl Cumhuriyet savcısına bildirilmelidir.

3.2.3. Şikâyeteye Tabi Suçlarda Yakalama

Takibi şikâyeteye bağlı suçların küçüklere ya da beden veya akıl hastalığı veya maluliyet veya güçsüzlüğü sebebiyle kendini idareden aciz içinde bulunanlara karşı işlenmesi hâlinde işlenen suçlarda şüphelinin yakalanması şikâyeteye tâbi değildir. Şikâyet olmasa dahi kolluk kuvveti yeterli delilleri toplamakla mükelleftir.

Takibi şikâyeteye bağlı suç faili CMUK 127/ son maddesi mucibince yakalandığı takdirde sanık hakkında henüz usulünce şikâyeteye bulunulmamışsa, şikâyet hakkı bulunan mağdura, mağdur sayısı birden fazla ise herhangi birine durum bildirilir.

3.2.4. Yakalamadan Sonraki İşlemler

Yakalanan kişinin ilk olarak üst araması yapılır. Yakalama sırasında suçun iz, emare ve delillerin kaybolmasını önleyici tedbirler alınır. Örneğin işlenen bir cinayet sonrasında olay yerinde bulunun suç aleti, kıl, yazılan bir yazı, mermi kovarı vb.nin seri bir şekilde tespiti yapıp muhafazası gerekir.

Yakalama sırasında kişiye yakalanma sebebi, susma hakkı, müdafî yardımdan yararlanma hakkı, yakalamanın yakınlarına bildirilme hakkı açıklanmalıdır.

Ancak yakınlarına bildirim hakkı soruşturmanın seyrini etkileyecek ya da soruşturmanın kapsam ve konusunun açığa çıkması bakımından kesin bir sakınca doğuracaksa bu husus tutanakla tespit edilir.

Yakalama işlemi kolluk tarafından bir tutanakla tespit edilir ve tutanağın bir sureti yakalanan kişiye verilir. Ayrıca bu kişiye haklarının yazılı olarak bildirildiğine ve kendisi tarafından da bu hususun anlaşıldığına ilişkin sanık hakları formu tanzim edilerek imzalı bir örneği verilir.

Yakalanan kişinin gözaltına alınacak olması veya zor kullanılarak yakalanması hâllerinde doktor kontrolünden geçirilerek yakalanma anındaki sağlık durumu belirlenir.

Yakalanan kişinin direnmesi, saldırıya teşebbüs etmesi veya saldırıda bulunması hâllerinde kendisine kelepçe takılır.

3.2.5. Küçükler Hakkında Yakalama

3.2.5.1. Fiili İşlediği Zaman 11 Yaşını Bitirmemiş Olanlar

Fiili işlediği zaman on bir yaşını bitirmemiş olanlar ile on beş yaşını bitirmemiş sağır ve dilsizlerin ceza ehliyeti olmadığı yani mutlak sorumsuzluk döneminde bulunmaları sebebiyle bu kişiler suç nedeniyle yakalanamazlar. Ancak işlenen fiil kanunen bir yıldan fazla hapis cezasını veya daha ağır bir cezayı gerektiriyorsa ancak kimlik ve suç tespiti amacıyla yakalama yapılabilir. Kimlik tespitinden sonra küçük derhâl serbest bırakılır. Suç tespitinde küçük hiçbir suretle kullanılamaz. Tespit edilen kimlik ve suç, mahkeme başkanı tarafından tedbir kararı alınmasına esas olmak üzere derhâl Cumhuriyet savcılığına bildirilir.

Fiili İşlediği Zaman 11 Yaşını Bitirmiş 18 Yaşını Doldurmamış Olanlar

Fiili işlediği zaman 11 yaşını bitirmiş ancak 18 yaşını doldurmamış olanlar suç sebebiyle yakalanabilirler. Bu küçükler, yakınları ile müdafiyeye haber verilerek derhâl Cumhuriyet savcılığına sevk edilirler. Hazırlık soruşturması bizzat Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır.

Küçüklerle ilgili işlemler mümkün olduğunca sivil kıyafetli görevliler tarafından yerine getirilir. Küçüklere hiçbir suretle kelepçe takılamaz.

Suçun mağduru küçükse bunlara karşı işlenen meşhut suçlarda, kovuşturulması suçtan zarar gören kimsenin şikâyetine bağlı olan fiillerde şüphelinin yakalanması ve soruşturma yapılması için şikâyete gerek yoktur.

ÇAĞRI KÂĞIDI
(Mahkûmlara Mahsustur)
(Doğrudan Verilen Hapis Cezaları İçin)

DAVETİYE ÇIKARAN
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI : İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı

İLAMAT NUMARASI : 2015/..

MAHKUMUN KİMLİĞİ :
MAHKUMUN ADRESİ : Hatay Konak/İZMİR

HÜKMÜ VEREN MAHKEME : İzmir (kapatılan) 12. Sulh Ceza Mahkemesi

KARARIN ESAS VE KARAR NO : esaskarar sayılı

CEZANIN NEVİ VE MİKTARI : 1 YIL 15 GÜN HAPİS

Hakkınızdaki ilamın infazı için 10 gün içinde istediğiniz herhangi bir Cumhuriyet Başsavcılığına müracaat etmeniz, müracaat ettiğiniz takdirde açık ceza infaz kurumuna gönderilmek üzere hakkınızda açık ceza infaz kurumlarına gönderme tutanağı düzenleneceği ve müracaatınız üzerine yeniden verilecek 10 günlük süre içinde belirlenen açık ceza infaz kurumuna teslim olmanız gerektiği,

Cumhuriyet Başsavcılığına müracaat etmediğiniz veya müracaatınız üzerine belirlenen açık ceza infaz kurumuna teslim olmadığınız takdirde hakkınızda 5275 sayılı Kanun'un 19. maddesinin 1. fıkrasına göre yakalama emri çıkarılacağı ve yakalandığınızda kolluk marifetiyle açık ceza infaz kurumuna gönderileceğiniz, yakalandığınız il sınırları içinde açık kurum bulunmadığı takdirde Bakanlıkça belirlenen açık ceza infaz kurumuna gönderilmek üzere bulunduğunuz yer kapalı ceza infaz kurumuna alınacağınız ve 5275 sayılı yasanın 58/3 maddesine göre işlemler tamamlandıktan sonra en kısa süre içinde açık kuruma nakledileceğiniz tebliğ ve ihtar olunur. 30.11.2015

**** İŞBU EVRAK İLE BİRLİKTE BULUNDUĞUNUZ YER CUMHURİYET
BAŞSAVCILIĞI İLAMAT İNFAZ BÜROSUNA 2 FOTOĞRAF İLE
BAŞVURABİLİRSİNİZ****

Zabıt Kâtibi 180716

Cumhuriyet Savcısı 28300

Form 3.1: Çağrı kağıdı (3 yılın altındaki hapis cezalarında da düzenlenir.)

T.C.
İZMİR
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
İLAMAT İNFAZ BÜROSU
(ASLİYE CEZA MASASI)

15/05/2014

Dosya No : 2012/....-12012 İlam Dosyası

YAKALAMA EMRİ
(Mahkûmlara Mahsustur.)

Hükümlünün

T.C. Kimlik No	:
Adı ve Soyadı	:
Baba Adı	:
Ana Adı	:
Doğum Tarihi	: 20/10/1970
Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer	: İL:..... İLÇE:.....
İkametgah Adresi ve	: AYDIN - Mah.
Hükmü Veren Mahkeme	: İzmir 26. Asliye Ceza Mahkemesi
Esas No	: 2007/41
Karar No	: 2008/715
Cezanın Miktarı	: 1 YIL 8 AY HAPİS
Suç	: On günlük süreyle uymadığından Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna . Ruhsatsız ateşli silahlarla mermileri satın alma veya taşıma veya bulundurma
Suç Tarihi	: 18/12/2008
Suç Yeri	: İl : İZMİR İlçe : MERKEZ

Yukarıda açık kimliği yazılı mahkûmun cezasını çekmek üzere yakalanması için emirdir.
15/05/2014

MAD. K. 11111
Zabıt Kâtibi
(e imzalıdır)

A. S.
Cumhuriyet Savcısı
(e imzalıdır)

Not: Hükümlü hakkında, UYAP Bilişim sistemine ve KİHBİ'ye yakalama uyarısı verilmiştir.

Form 3.2: Yakalama emri

T.C.
İZMİR
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
ASLİYE CEZA MASASI

İLAMAT NO : 2015/....
25/12/2015

İZMİR BUCA AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNE

İzmir (kapatılan) Sulh Ceza Mahkemesinin 2009 esas ve 2010 karar sayılı ilamı ile verilen 1 YIL 15 GÜN HAPİS cezasına hükümlü için “Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Gönderme Tutanağı” düzenlenmiş olup süre bitimi olan 04/01/2016 tarihine kadar kurumunuza teslim olacağından evraklar ilişikte gönderilmiştir.

Hükümlünün kurumunuza teslim olduğunda infazına başlanması, infazın başladığının bildirilmesi ve evrakların müddetname tanzimi için Savcılığımıza gönderilmesi,

Hükümlünün belirtilen süre içinde ceza infaz kurumuna başvurmaması hâlinde evrakların bila infaz Savcılığımıza iade edilmesi rica olunur.

Zabıt Kâtibi

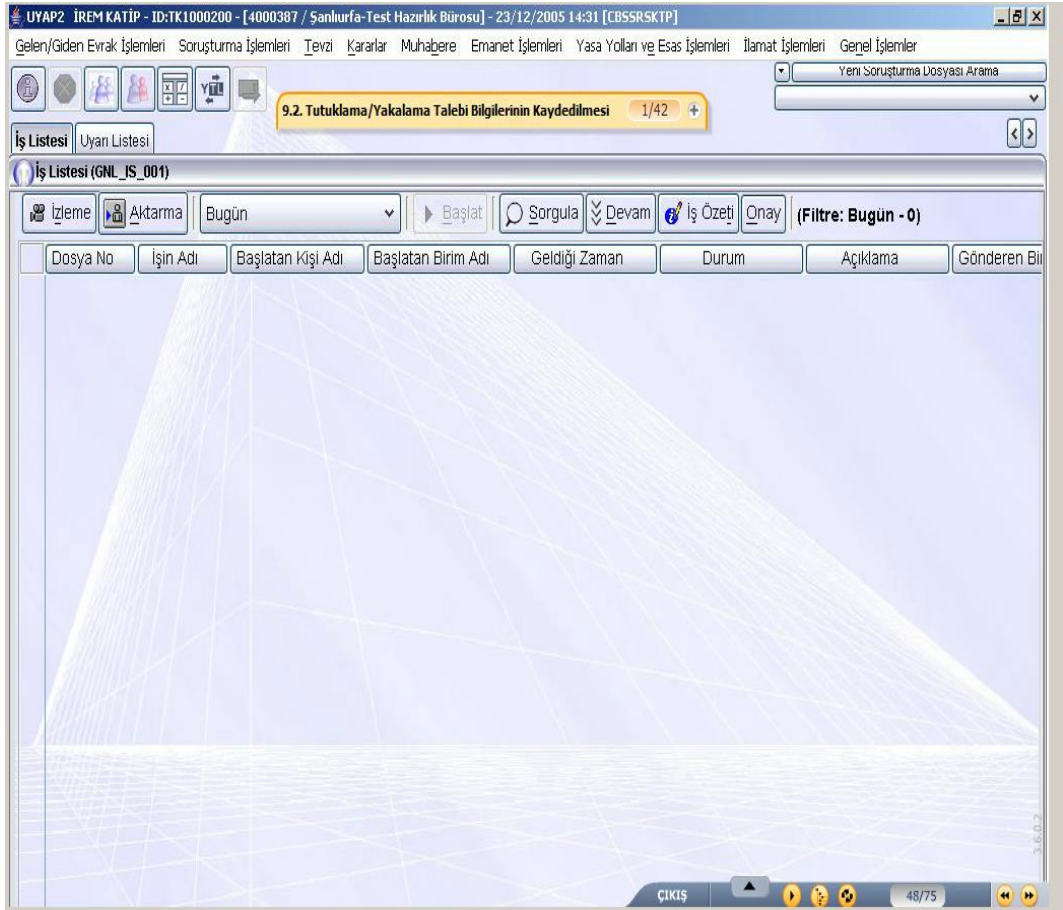
Cumhuriyet Savcısı

KİMLİK BİLGİLERİ :

Form 3.3: Ceza infaz kurumlarına gönderme tutanağı

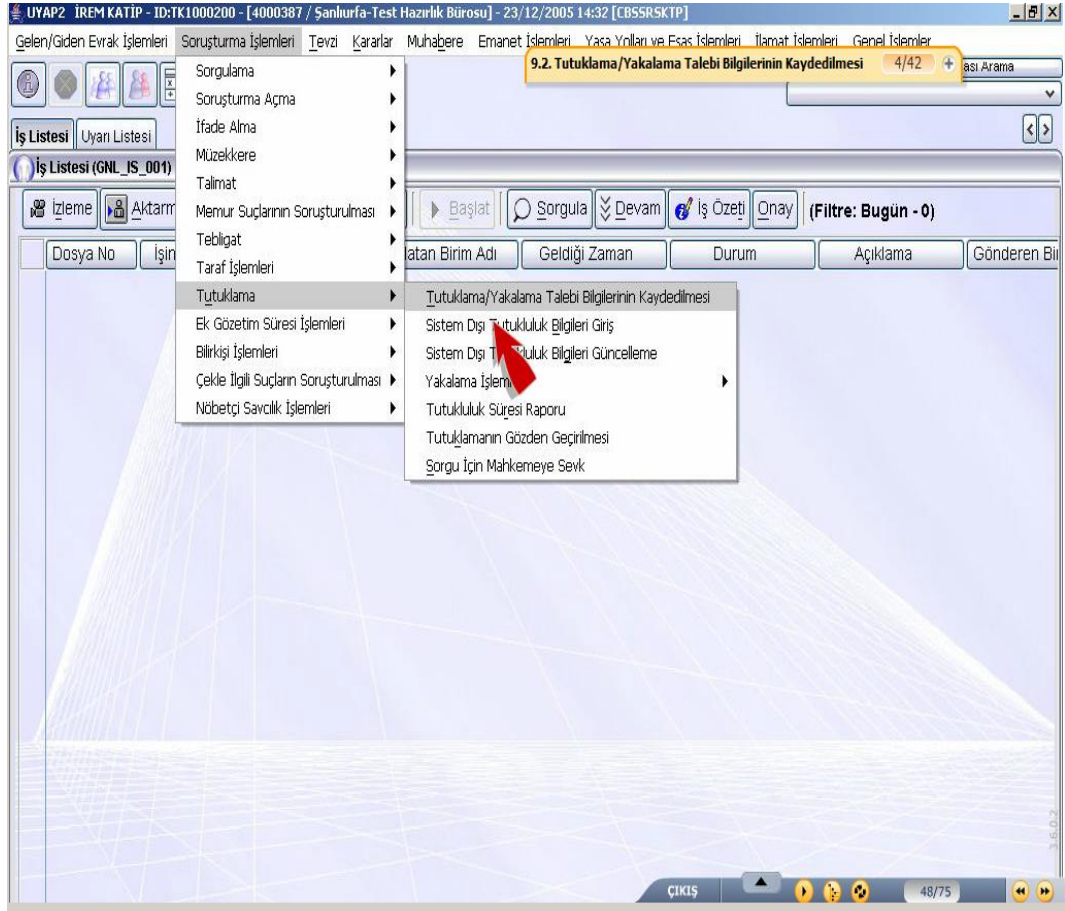
3.3. Mesleki Program İçerisindeki Tutuklama Yakalama Ekran Menüleri

Bu bölümde, şüphelinin tutuklama talebiyle Cumhuriyet savcısı tarafından nöbetçi mahkemeye sevk işlemleri anlatılacaktır. 2005/46 soruşturma No.lu dosyada şüphelinin tutuklama talebi ile mevcutlu olarak nöbetçi sulh ceza mahkemesine sevk işlerini yapmak için;

Fotoğraf 3.1: Soruşturma İşlemleri Ekranı

Soruşturma İşlemleri menüsüne tıklanır. Tutuklama alt menüsüne tıklanır. Tutuklama / Yakalama Talebi Bilgilerinin Kaydedilmesi seçeneği tıklanır.

Fotoğraf 3.2: Soruşturma İşlemleri Ekranı

Yıl / No metin alanına tıklayarak 46 yazılır. **No Türüne Göre Sorgula** düğmesi seçilir.

UYAP2 İREM KATİP - ID:TK1000200 - [4000387 / Şanlıurfa-Test Hazırlık Bürosu] - 23/12/2005 14:33 [CBSSRSKTP]

Gelen/Giden Evrak İşlemleri Soruşturma İşlemleri Tevzi Kararlar Muhabere Emanet İşlemleri Yasa Yolları ve Esas İşlemleri İlamat İşlemleri Genel İşlemler

Yeni Soruşturma Dosyası Arama

9.2. Tutuklama/Yakalama Talebi Bilgilerinin Kaydedilmesi 6/42

İş Listesi Uyan Listesi

İş Listesi (GNL_IS_001)

Erişim Hakkım Olan Dosyalar Arasından Sorgulama (CBS_GNL_100)

[İstenen No Türündeki No'ya Göre Sorgulama]

No Türü [Soruşturma No] Dosya Durumu []

Yıl/No 2005 / [] No Türüne Göre Sorgula

[Kolluk Kuvvetine Göre Sorgula]

Kolluk Kuvveti [] Kolluk Kuvveti No [] Kolluk Kuvvetine Göre Sorgula

[İlgili Kişiyel Kuruma (*) Göre Sorgulama]

T.C. Kimlik No [] Baba Adı []

Ad [] Ana Adı []

Soyad [] Doğum Tarihi []

Rol [] Kayıt Yılı []

[Kişiyel Göre Sorgula]

[Kayıt Tarihine Göre Arama]

Kayıt Tarih Aralığı İlk [] Kayıt Tarih Aralığı Son [] Kayıt Tarihine Göre Sorgula

[Suç Tarihine Göre Sorgulama]

Suç Tarihi Aralığı İlk [] Suç Tarihi Aralığı Son [] Suç Tarihine Göre Sorgula

[Arama Sonuçları]

Soruşturma No	Esas No	Kayıt Tarihi	Soruşturma Yöntemi	Tevzi Edildiği C.Savcısı	Statu	Açıklama
---------------	---------	--------------	--------------------	--------------------------	-------	----------

ÇIKIŞ 48/75

Fotoğraf 3.3: Sorgulama Ekranı

Şüphelinin mevcutlu olarak nöbetçi sulh ceza mahkemesine tutuklama talebi ile sevkini yapmak için; **mevcutlu seçenek** kutusu tıklanır. **Ekle** düğmesine tıklanır. Yapılan seçimlerin sanık bilgileri tablosuna geldiği görülür. **Kaydet** düğmesi tıklanır. Hazırlanan belgeyi görüntülemek / düzenlemek için **Belge Göster** / **Düzenle** düğmesi seçilir.

UYAP2 Sanliurfa-Test Hazırlık Masası - 23/12/2005 14:40 [CBSHSETP]

Gelen/Giden Evrak İşlemleri Soruşturma İşlemleri Tevizi Kararlar Muhabere Emanet İşlemleri Yasa Yolları ve Esas İşlemleri İlanat İşlemleri Genel İşlemler

9.2. Tutuklama/Yakalama Talebi Bilgilerinin Kaydedilmesi 13/42 +

Yeni soruşturma dosyasına arama

İş Listesi Uyan Listesi Tutuklama/Yakalama Talebi Bilgilerinin Kaydedilmesi

Tutuklama/Yakalama Talebi Bilgilerinin Kaydedilmesi (CBS_MVT_0010)

[Dosya Bilgileri]

Savcılık Şanlıurfa-Test Cumhuriyet Savcılığı Başvuru Tarihi 22/12/2005 Karar No Karar Tarihi

Soruşturma No 2005 46 Görevli C.Savcısı Karar Turu Karar Tarihi

Suç Tarihi 22/12/2005 Soruşturma Yöntemi Faali Meşhul Suç Ek Karar Turu Ek Karar Tarihi

Suçun Turu Çekile Ödemeleri Soruşturma Statüsü Açık Zmn. Aşm. Trh. Dosya Ayrılı

Geldiği Yer Kapanış Tarihi

[Gideceği Yer Bilgisi]

Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi Şanlıurfa-Test 1. Sulh Ceza Mahkemesi

[Sanık Bilgileri]

Adı	Soyadı	Baba Adı	Ana Adı	Doğum Tarihi	Sıfatı	Suç	Tutuklama Türü	İlgili Madde
1				01/01/19	Şüpheli	Çekile Ödemeler		

[* Tutuklama Türü]

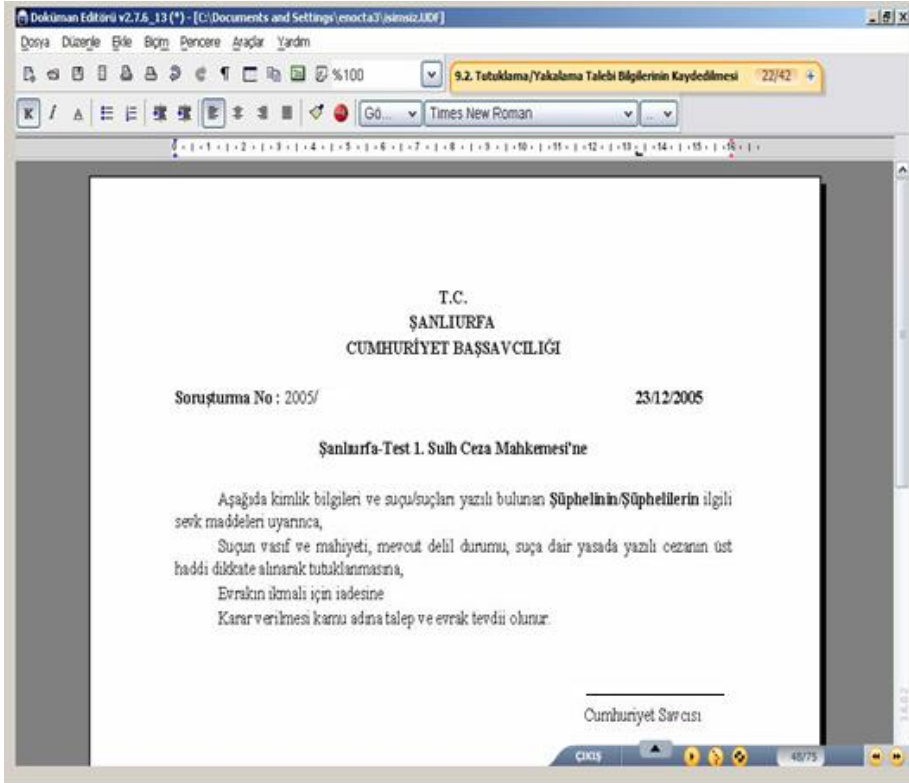
☐ Mevcutlu ☐ Yakalama

[İlgili Madde]

* İlgili Madde Ekile

Fotoğraf 3.4: Soruşturma Ekranı

Düzenlenen evrak araç çubuğundaki UYAP'a kaydet düğmesine tıklanarak kaydedilir. Böylece evrak Cumhuriyet savcısının iş listesine düşer. Savcının onaylaması ile nöbetçi mahkemenin iş listesine düşer.

Fotoğraf 3.5: Belge Düzenleme Ekranı

T.C.
ANKARA
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

SORUŞTURMA NO : 2011/.....

(CMK-100 VD. MAD.)

NÖBETÇİ SULH CEZA MAHKEMESİNE

Yapılmakta olan soruşturmaya esas olmak üzere;
.....suçundan aşağıda açık kimliği yazılı şüphelinin kaçması,
saklanması, kaçacağı şüphesini uyandıracağına dair somut olgular bulunduğundan,

Şüphelinin davranışları delilleri yok edeceğine, gizleyeceğine, değiştireceğine,
tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma hususlarında
kuvvetli şüphe oluştuğundan,

Kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olgular nedeniyle CMK 100. ve devamı
maddeleri gereğince şüphelinin TUTUKLANMASINA karar verilmesi, evrakın
tamamlandıktan sonra C. başsavcılığımıza iadesi kamu adına talep olunur. 06.10.2011

Cumhuriyet Savcısı

ŞÜPHELİ:

1. CMK madde 100/3'teki suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı hâlinde tutuklama nedeni varsayılabilir.
2. Sadece adli para cezasını gerektiren veya hapis cezasının üst sınırı 2 yıldan fazla olmayan suçlarda tutuklama kararı verilemez. Ancak bu hâllerde adli kontrol altına alınma talebinde bulunulabilir (CMK 100/4, 109/2 mad.).
3. 30'ar günlük sürelerle tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda C. savcısı SCM hâkiminden talepte bulunur (CMK 108/1 mad.).

Form 3.4: Şüpheli için tutuklama talebi

Tutuklama Kararını Veren Mahkeme : ESK. NÖBETÇİ SULH CEZA
MAHKEMESİ
Esas veya Sorgu Numarası : 2005/333 Sorgu
C. Başsavcılığı Hz. Numarası : 2005/0000 HZ

TUTUKLAMA MÜZEKKERESİ

Sanığın :
Adı ve Soyadı :
Baba Adı :
Ana Adı :
Doğum Yeri : Eskişehir
Doğum Tarihi : .././....
Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer : Eskişehir

İkamet Adresi : Eskişehir

Sanığın Şekli :

Sanığa İsnat Olunan Fiil : Devlet Memuruna Görevi Nedeni ile
Gıyabında Hakaret

Fiilin Kanunda Hükme
Bağlandığı Maddeler : TCK'nin 266 ve Devamı
Suçun Ne Olduğu : Devlet Memuruna Görevi Nedeni ile
Gıyabında Hakaret

Kanuni Unsurları : Eylemin Toplumda İnfial Yaratın
Eylemlerden olması
Tutuklama Sebebi : Suçun niteliği, ceza miktarları, mevcut
delil durumuna göre CMUK'un 104'üncü maddesi uyarınca yukarıda yazılı sebeplerden
dolayı tutuklanmasına karar verilmiş olanın TUTUKLANMASI İÇİN MÜZEKKEREDİR.
23.04.2005

Kâtip 11111
(imza)

HÂKİM 22222
(imza)

Form 3.5: Tutuklama müzekkeresi

3.3.1. Gıyabi Tutuklama

1.6.2005 tarihli ve 5271 sayılı yeni CMK ile hukukumuzdan gıyabi tutuklama kurumu (şüpheli veya sanığın yokluğunda tutuklama kararı verilmesi), istisnalar dışında, kaldırılmıştır. Ancak, gıyabi tutuklama kural olarak kaldırılmış gözüktüğü de, Kanun'un 98. maddesi ile getirilen "yakalama emri" kurumu adeta gıyabi tutuklamanın farklı bir türü görünümündedir. Yasa'da önce yakalama, daha sonra tutuklama koruma tedbirine yer verilmiştir. Maddeye göre; soruşturma evresinde çağırıldığı hâlde gelmeyen, yakalandığı hâlde kolluk kuvvetlerinin elinden kaçan, bir başka deyişle "kaçak" olan şüpheli yahut sanık hakkında yakalama emri düzenlenebilecektir. Böylelikle, yakalanan sanık, Cumhuriyet savcılığına getirilecek, buradan da sulh ceza hâkimliğine gönderilerek tutuklanması istenecektir.

Bununla birlikte, CMK'nin 248/5. maddesinde ifadesini bulan "...kaçak hakkında 100'üncü ve sonraki maddeler gereğince, sulh ceza hâkimi veya mahkeme tarafından yokluğunda tutuklama kararı verilebilir..." hükmüyle gıyabi tutuklamaya istisnai de olsa izin verilmiştir. Ancak daha sonra 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 5. maddesi ile farklı bir anlayış benimsenerek, 248/5. maddenin sadece "yurt dışındaki kaçaklar için uygulama alanı bulacağı..." ifade edilmiştir. Sonuç olarak, yabancı ülkede bulunan kaçaklar hakkında, sulh ceza hâkimi veya mahkeme tarafından yokluklarında tutuklama kararı verilebilir. Tutuklama talebinin reddine ilişkin karara itiraz üzerine merci, dosya üzerinden CMK mad. 271/4'e göre ilk kez tutuklama kararı verebilecek veya CMK mad. 98/1'e göre yakalama emri düzenleyebilecektir.

Sıfır-on sekiz yaşları arasındaki küçükler için kovuşturma niteliği taşımayan, suç isnadı oluşturmeyen her türlü araştırma yapılır. Suçun iz, emare, eser ve delilleri tespit edilir, muhafaza altına alınır ve belgelenir, şüpheli hakkında bilgi toplanır ve geciktirilmemesi gereken her türlü acele işlemler yapılır.

3.4. Tahliye

Tahliye, hakkında tutuklama kararı verilmiş olan bir kimsenin serbest bırakılmasıdır. Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tutuklamanın artık gereksiz olduğu kanaatine ulaşırsa şüpheliyi resen serbest bırakabilir. Bunun yanında Cumhuriyet savcısı veya müdafî sulh ceza hakiminden şüphelinin tutukluluğuna son verilip adli kontrol altına alınarak veya adli kontrol altına alınmadan serbest bırakılmasını isteyebilir. Bu durumda sulh ceza hâkimi tutuklama şartlarının devam etmekte olup olmadığını kontrol ederek tahliyeye karar verir veya reddeder (Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK)103/1).

Buna karşılık beraat kararı; yüklenen fiilin yasa da suç olarak tanımlanmamış olması; yüklenen suçun sanık tarafından işlenmediğinin belirlenmesi; yüklenen suç açısından failin kast veya taksirinin bulunmaması; yüklenen suçun sanık tarafından işlenmesine rağmen olayda bir hukuka uygunluk sebebinin bulunması; yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmaması hâllerinde verilmektedir. Beraat kararı yargılamayı sona erdiren nihai bir karardır. Beraat kararının verilmesi ile birlikte ceza muhakemesinin bir aşaması olan kovuşturma evresi sona erer.

3.4.1. Tahliye Talebi

Soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında şüpheli veya sanık salıverilmesini isteyebilir.

Şüpheli veya sanığın tutukluluk hâlinin devamına, salıverilmesine hâkim veya mahkemece karar verilir. Ret kararına itiraz edilebilir.

Dosya bölge adliye mahkemesine veya Yargıtay'a geldiğinde salıverilme istemi hakkındaki karar, bölge adliye mahkemesi veya Yargıtay ilgili dairesi veya Yargıtay Ceza Genel Kurulunca dosya üzerinde yapılacak incelemeden sonra verilir; bu karar resen de verilebilir.

Tahliye talebi üzerine, Cumhuriyet savcısı, şüpheli, sanık veya müdafinin görüşü alındıktan sonra, üç gün içinde istemin kabulüne, reddine veya adli kontrol uygulanmasına karar verir. Duruşma dışında bu karar verilirken Cumhuriyet savcısı, şüpheli, sanık veya müdafinin görüşü alınmaz. Bu kararlara itiraz edilebilir.

3.4.2. Salıverilen Kişinin Yükümlülükleri

Salıverilmeden önce şüpheli veya sanık, yetkili yargı merciine veya tutukevinin müdürüne adresini ve varsa telefon numarasını bildirmekle yükümlüdür.

Şüpheli veya sanığa soruşturmanın veya kovuşturmanın sona erdirileceği tarihe kadar, yeniden beyanda bulunmak suretiyle veya iadeli taahhütlü mektupla önceden verdiği adreslerdeki her türlü değişiklikleri bildirmesi ihtar olunur; ayrıca, ihtara uygun hareket etmediğinde, önceden bildirdiği adrese tebligatın yapılacağı bildirilir. Bu ihtarların yapıldığını belirten ve yeni adresleri içeren tutanak veya tutukevi müdürünün düzenleyeceği belgenin aslı veya örneği yargı merciine gönderilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYAP uzaktan eğitim ekranını kullanarak tutuklama ve yakalama ile ilgili işlem basamaklarını tamamlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Tutuklama ve yakalama evraklarının yapılışını araştırınız.	➤ Mesleki programda tutuklama ve yakalama menülerini UYAP Uzaktan Eğitim Programı'ndan araştırabilirsiniz.
➤ Mesleki program içerisindeki tutuklama ekran menülerini araştırınız.	➤ Gıyabi tevkif ve yakalama gibi kararların işlemlerini araştırmalısınız.
➤ Tutuklama ve yakalama evraklarının sisteme kaydedilmesini, gıyabi tevkif ve tahliye evraklarını araştırınız.	➤ Tutuklama, mahkemeye sevk işlemlerini araştırmalısınız.
➤ Gıyabi tevkif, tahliye ve hükümlünün cezaevine mevcutlu gönderilmesi işlem basamaklarını araştırınız.	➤ Gıyabi tevkif, tahliye ve hükümlünün cezaevine mevcutlu gönderilmesi hususları hakkında UYAP ekranlarından bilgi edinmeyi sağlamalısınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi tutuklama kararının nedenlerinden biri değildir?
A) Kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunması
B) Adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacak olması
C) Tutuklama kararının, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile orantılı olması
D) Suçlunun özgürlüğünü kısıtlamak
E) Suçlunun sosyal kişiliği
2. Soruşturma evresinde tutuklunun tutukluluğunun devamı ya da tahliyesi için dosyası kaç günlük periyotlarda incelenmelidir?
A) 30
B) 15
C) 7
D) 21
E) 45
3. Hakkında tutuklama kararı verilmiş olan bir kimsenin serbest bırakılmasına ne denir ?
A) Beraat
B) Tutuklama
C) Gözaltı
D) Tahliye
E) Yakalama
4. Aşağıdakilerden hangisi tutuklama sorgusunda sanığın haklarından biri değildir?
A) Müdafiden yararlanma hakkı
B) Susma hakkı
C) Salıverilme hakkı
D) Savunma hakkı
E) İzin hakkı
5. Adli kontrol veya tutuklamanın artık gereksiz olduğu kanısına varacak olursa şüpheliyi resen kim serbest bırakır?
A) Cumhuriyet savcısı
B) Hâkim
C) Mahkeme başkanı
D) Zabıt kâtibi
E) Cezaevi müdürü

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Sanığın kaçmasına, delilleri yok etmesine ve değiştirmesine engel olmak için soruşturma ve yargılama süresince mahkeme kararıyla belirli bir süre özgürlüğü kısıtlanmak suretiyle tutukevinde tutulmasına.....denir.
7. Soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasınanın istemi üzerine sulh ceza hâkimi karar verir.
8. Ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresi en çokyıldır. Ancak bu süre, zorunlu hâllerde gerekçeleri gösterilerek altı ay daha uzatılabilir.
9. Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, şüphelinin adli kontrol altına alınarak serbest bırakılmasını isteyebilir.
10. Kararına itiraz edilen hâkim veya mahkeme, itirazı yerinde görürse kararını düzeltir; yerinde görmezse en çokgün içinde, itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

ÖĞRENME KAZANIMI

Para cezası ile ilgili temel kavramların UYAP uzaktan eğitim ekranlarından uygulamasını yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Para cezasının kaynaklarını araştırınız.
- Para cezasının temel kavramlarıyla ilgili afiş ve broşür hazırlayınız.
- İlamat infaz bürosu ile görüşüp bu konu ile ilgili olayları araştırıp arkadaşlarınızla ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

4. PARA CEZASI

4.1. Para Cezası İnfazı İşlem Aşamaları ve İçeriği

4.1.1. Kavram

Para cezası; mahkeme tarafından hükümlünün bir miktar parayı devlet hazinesine ödemesine karar verilmesidir. Adli para cezası ile idari para cezasını karıştırmamak gerekir. Adli para cezasına yalnızca mahkemeler tarafından hükmedilebilir. Diğer resmî kurumlarının verdiği para cezaları idari para cezasıdır. TCK’de bazı basit suçların karşılığı ise doğrudan adli para cezası olarak düzenlenmiştir.

Bunun dışında kasten işlenen suçlarda 1 yıl ve altındaki hapis cezaları adli para cezasına hâkimin takdirine bağlı olarak çevrilebilir. Taksirle işlenen suçlarda ise hükmedilen hapis cezasının süresi ne olursa olsun ceza yine hâkimin takdirine bağlı olarak adli para cezasına çevrilebilir. Örneğin sanığa taksirle yaralamaya neden olmak suçundan 1 yıl 6 ay hapis cezası verilirse, yani cezanın süresi 1 yılı geçse de ceza miktarına bakılmaksızın mahkeme cezanın adli para cezasına çevrilmesine karar verebilir.

Hapis cezalarının paraya çevrilmesi genel olarak hâkimin takdirindedir. Bazı hâllerde ise mesela hükmolunan ceza 30 gün ve daha az süreli hapis cezası ise hâkimin takdir hakkı yoktur, verilen hapis cezasının paraya çevrilmesi zorunludur. Yine aynı şekilde sanığın yaşı 18’den küçük veya 65’ten büyükse hâkim verdiği 1 yıl veya altındaki cezaları paraya çevirmek zorundadır. Suç taksirle işlenen suçlardan değilse 1 yılı geçen hapis cezalarının adli para cezasına çevrilmesi mümkün değildir.

Diğer yandan kanunda bazı suçlar açısından hem hapis hem de adli para cezasının birlikte uygulanması öngörülmüştür; bu durumda mahkemece hapis ve ayrıca adli para cezasına birlikte hükmedilebilir (Para cezasının infazı aşamaları Tablo 4.1’de verilmiştir.).

4.1.1.1. Para Cezası Türleri

➤ İdari para cezası

İdari para cezaları vatandaşın kabahat niteliğindeki fiillerine karşı verilir. Bu nedenle idari para cezası ödenmezse hapis cezasına çevrilemez. İdari para cezası ödenmezse, cezanın tahsili amacıyla borçlu kişi hakkında yalnızca icra işlemleri yapılabilir. Uygulamada çoğu zaman kişi adına kayıtlı taşınmaz mallar ile araba veya banka hesaplarına haciz konulmaktadır. Kişinin evine giderek fiili haciz uygulaması yapılmamaktadır. Zaten ev hazine gidilse bile kanunen ev eşyaları haczedilemez.

İdari para cezalarına örnek vermek gerekirse, trafik cezaları, SGK tarafından işverene kesilen cezalar, yoklama kaçağı veya bakaya kalma kabahatleri nedeniyle Askeri Ceza Kanunu gereği verilen cezalar, imar kirliliği nedeniyle belediye encümeni tarafından verilen cezalar sayılabilir.

➤ Adli para cezası

Adli para cezası TCK’de suçlar için öngörülmüş yaptırımlardan biridir. Adli para cezası sadece mahkeme kararıyla verilir ve sabıkaya işlenir. Ödenmediğinde hapis cezasına çevrilir. Savcılık ve idari makamlar adli para cezası değil idari para cezası verebilirler.

İdari para cezaları sabıkaya işlenmez. İdari para cezaları kabahatler karşılığında verilir. Ödenmediğinde hapse çevrilmez.

“Adli para cezası, Türk Ceza Kanunu’nun 52’nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen usule göre tayin olunacak bir miktar paranın Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir (5275 SK/106-1).

Mahkeme adli para cezasını işlenen suçla ilgili kanuna bakarak verir. Kanunlarda adli para cezaları dört şekilde düzenlenmiştir.

- İlgili kanunda doğrudan doğruya adli para cezası öngörülmüş olabilir.
- İlgili kanunda öngörülen ceza, hapis veya adli para cezası şeklinde seçenek yaptırım olarak öngörülmüş olabilir. Bu durumda takdir hakkı mahkemenindir. İşlenen suçun ağırlığına göre mahkeme ya hapis cezası verir ya da adli para cezası verir. **Örneğin kasten basit yaralama suçunda mahkemece “dört aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.” (TCK 86. madde).**
- İlgili kanunda hapis cezası ve adli para cezası birlikte öngörülmüş olabilir. **Örneğin dolandırıcılık suçunda; “Hileli davranışlarla bir kimseyi aldatıp onun veya başkasının zararına olarak, kendisine veya başkasına bir zararı dokunan kişiye bir yıldan beş yıla kadar**

hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası verilir.” (TCK madde 158/k).

- İlgili kanunda adli para cezası değil sadece hapis cezası öngörülmüş olabilir. **Örneğin ölümle tehdit suçunda; “Bir başkasını, kendisinin veya yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahisle tehdit eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” (TCK madde 106/1).** Bu durumda mahkeme suçlunun sabıkasına bakarak kişiliğine, sosyal ve ekonomik durumuna, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa ve suçun işlenmesindeki özelliklere göre hapis cezasını adli para cezasına çevirebilir.

4.2. Para Cezasının Hapse Çevrilmesi

Suç tanımında hapis cezası ile adli para cezasının seçenек olarak öngörüldüğü hâllerde, hapis cezasına hükmedilmişse; bu ceza artık adli para cezasına çevrilmez (TCK/50-2).

Kasıtlı suçlarda kısa süreli hapis cezaları yani bir yıldan az hapis cezaları adli para cezasına çevrilebilir (TCK/50-1). Taksirli suçlarda uzun süreli de olsa; hapis cezaları, diğer koşulların varlığı hâlinde, adli para cezasına çevrilebilir. Ancak, bu hüküm, bilinçli taksir hâlinde uygulanmaz (TCK/50-4).

Hapis cezasının adli para cezasına çevrilebilmesi için mahkeme sanığın sabıka kaydına göre kişiliğine, sosyal ve ekonomik durumuna, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlığa ve suçun işlenmesindeki özellikleri dikkate alır. Örneğin sanığın sabıkası varsa veya işlediği suçtan dolayı pişmanlık göstermiyorsa hapis cezası para cezasına çevrilmez.

4.2.1. Adli Para Cezasına Çevirmesi Zorunlu Olan Hapis Cezaları

Aşağıdaki durumlarda mahkeme hapis cezasını adli para cezasına çevirmek ya da başka seçenек yaptırımlara hükmetmek zorundadır.

- Daha önce hapis cezasına mahkûm edilmemiş olmak koşuluyla, 30 gün ve daha az süreli hapis cezası alanlar,
- Fiili işlediği tarihte 18 yaşını doldurmamış, 65 yaşını bitirmiş bulunan kişilerin aldığı 1 yıl veya daha az hapis cezaları.

4.2.2. Adli Para Cezasının Hesaplanma Yöntemi

Adli para cezası önce gün olarak verilir. Örneğin “Suçun işlenmesindeki özelliklere göre sanığın 150 gün adli para cezası ile cezalandırılmasına” denilir. 150 gün adli para cezası sanığın sosyal ve ekonomik durumuna göre günlüğü 20 TL ile 100 TL arasında değişen bir rakamla çarpılır. Uygulamada genellikle adli para cezası 20 TL üzerinden hesaplanmaktadır. Buna göre 150 gün adli para cezası ile cezalandırılan kişi $150 \times 20 \text{ TL} = 3.000 \text{ TL}$ adli para cezası ödemek durumunda kalır

Adli para cezası en az 5 gün, en çok 730 gün olarak verilir. Daha az veya daha fazla adli para cezasına hükmedilemez.

- Mahkeme sanığın ekonomik ve şahsi hâllerini dikkate alarak adli para cezasını taksitlendirebilir. Taksit süresi 4 aydan az 24 aydan fazla olamaz. Kararda, taksitlerden birinin zamanında ödenmemesi hâlinde geri kalan kısmın tamamının tahsil edileceği ve ödenmeyen adli para cezasının hapse çevrileceği belirtilir.
- Mahkeme diğer bir kolaylık olarak adli para cezasının ödenmesi için kesinleşme tarihinden itibaren bir yıldan fazla olmamak üzere mehil verebilir.
- Mahkemece verilen adli para cezasına ilişkin ilam Cumhuriyet başsavcılığına verilir. Cumhuriyet savcısı otuz gün içinde adli para cezasının ödenmesi için hükümlüye bir ödeme emri tebliğ eder.
- Hükümde, adli para cezası takside bağlanmamış ise, bir aylık süre içinde adli para cezasının üçte birini ödeyen hükümlünün isteği üzerine geri kalan kısmının birer ay ara ile iki eşit taksitte ödenmesine izin verilir. İlk taksidin süresinde ödenmemesi hâlinde, verilen ikinci takside ilişkin izin hükümsüz kalır (5275 SK/106-6).

4.2.3. Adli Para Cezasının Ödenmemesi

Adli para cezası ödenmezse hapis cezasına çevrilir. Örneğin 3.000 TL adli para cezası alan kişi $3.000/20 \text{ TL} = 150$ gün hapis yatar.

Cumhuriyet savcısının kararı ile ödenmeyen kısma karşılık gelen gün miktarı hapis cezasına çevrilerek, hükümlünün iki saat çalışması karşılığı bir gün olmak üzere kamuya yararlı bir işte çalıştırılmasına karar verilir. Günlük çalışma süresi, en az iki saat ve en fazla sekiz saat olacak şekilde denetimli serbestlik müdürlüğünce belirlenir.

Çocuklar hakkında hükmedilen adli para cezasının ödenmemesi hâlinde, bu ceza hapse çevrilemez. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre kalan adli para cezası tahsil edilir.

Adli para cezası yerine çektirilen hapis süresi 3 yılı geçemez. Birden fazla hükümle adli para cezalarına mahkûmiyet hâlinde bu süre 5 yılı geçemez.

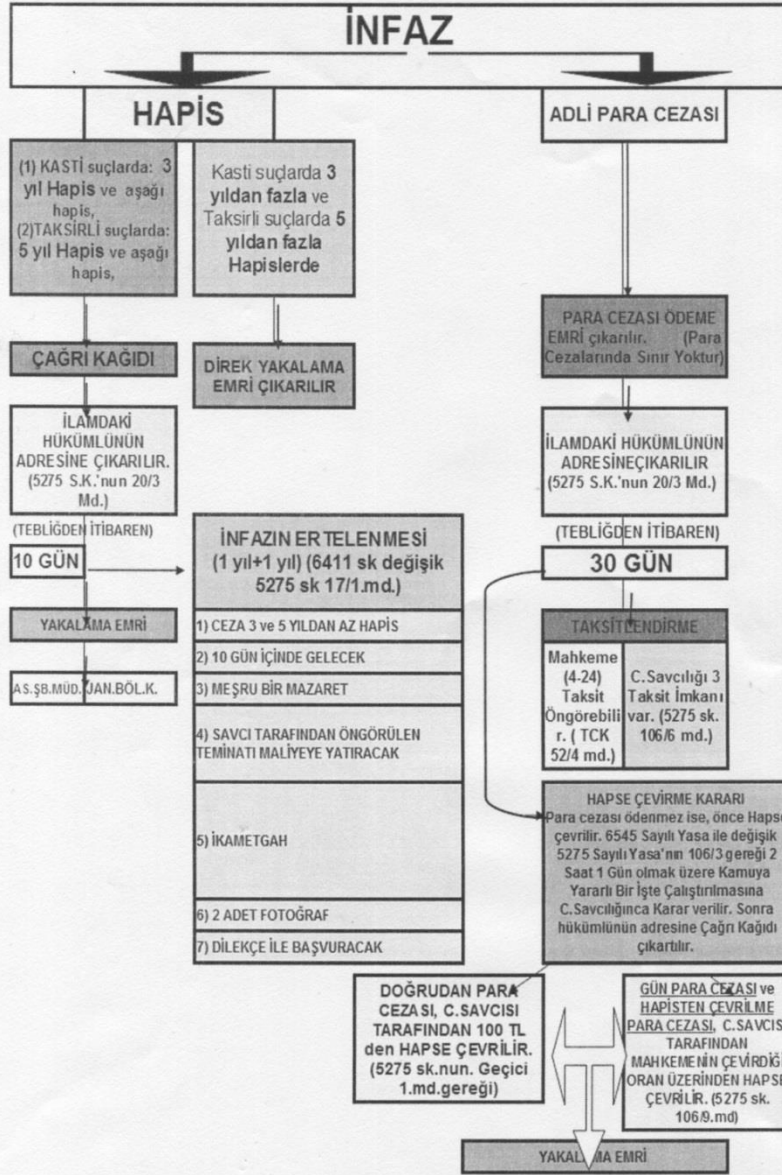
Hükümlü, hapis yattığı veya kamuya yararlı işte çalıştığı günlerin dışındaki günlere karşılık gelen parayı öderse haptisten çıkartılır veya kamuya yararlı işte çalıştırılma sona erer.

Adli para cezasından çevrilen hapsin infazı ertelenemez ve bunun infazında koşullu salıverilme hükümleri uygulanmaz. Hapse çevrilmiş olmasına rağmen hak yoksunlukları bakımından esas alınacak olan adli para cezasıdır. İnfaz edilen hapsin süresi veya kamuya yararlı işte çalışmanın, adli para cezasını tamamıyla karşılamamış olursa, geri kalan adli para

cezasının tahsili için ilâm, Cumhuriyet başsavcılığınca mahallin en büyük mal memuruna verilir. Bu makamlarca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’a göre kalan adli para cezası tahsil edilir.

Fotoğraf 4.1: Adaletin simgeleri terazi ve karar tokmađı

Tablo 4.1: İnfaz akış şeması

(10 GÜNLÜK SÜRE İÇİNDE TESLİM OLMADIĞINDAN)

**T.C.
İZMİR
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
İLAMAT İNFAZ BÜROSU**

23/12/2015

Dosya No : 2015/.... İlam Dosyası

**YAKALAMA EMRİ
(Mahkûmlara Mahsustur.)**

Hükümlünün

T.C. Kimlik No : *****

Adı ve Soyadı :

Baba Adı :

Ana Adı :

Doğum Tarihi : 27/03/1990

Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer : İL İZMİR

İlçe Aliğa

Mahalle / Köy : Cilt No: Aile Sıra No:

İkametgah Adresi ve : Aliğa - İZMİR

İş adresi : Konak – İZMİR

Hükmü Veren Mahkeme : Sulh Ceza Mahkemesi

Esas No : 2012/..

Karar No : 2013/..

Cezanın Miktarı : 4.500,00 TL Adli Para – (225 gün hapis)
: 5275 sayılı Yasan'ın 106/3 maddesi uyarınca açık
ceza infaz kurumunda infaz edilecektir.

Suç : Taksirle bir kişinin yaralanmasına neden olma

Suç Tarihi : 11/08/2012

Suç Yeri : İZMİR – MERKEZ

Yukarıda açık kimliği yazılı mahkûmun cezasını çekmek üzere yakalanması için emirdir. 23/12/2015

Zabıt Kâtibi

Cumhuriyet Savcısı

Form 4.1: Yakalama emri

ÇAĞRI KÂĞIDI
(Mahkûmlara Mahsustur.)

DAVETİYE ÇIKARAN

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI : İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı

İLAMAT NUMARASI : 2015/....

MAHKUMUN KİMLİĞİ :, ve’den olma,
27/08/1986 Doğumlu İZMİR ili, KONAK ilçesi

MAHKUMUN ADRESİ :

HÜKMÜ VEREN MAHKEME : İzmir (Kapatılan) Sulh Ceza Mahkemesi

KARARIN ESAS VE KARAR NO : 2012/.... Esas 2013/.... Karar sayılı

CEZANIN NEVİ VE MİKTARI : 4.500,00 TL ADLİ PARA – (225 GÜN HA
Cezasından çevrili Hapis cezası karşılığı **450 SAA’**
KAMUYA YARARLI BİR İŞTE ÇALIŞTIRILMA

Hakkınızdaki ilamın infazı için; 5275 sayılı Yasa’nın 19’uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca (or
gün) zarfında teslim olmak istediğiniz **herhangi bir Cumhuriyet başsavcılığına müracaat etmeniz**,
Müracaat etmediğiniz takdirde kamuya yararlı bir işte çalıştırılma kararına uymamış sayılacağınız ve
hapis cezasını açık ceza infaz kurumunda infaz edeceğiniz hususları tebliğ olunur. 11/09/2015

.....
Zabıt Kâtibi

.....
Cumhuriyet Savcısı
E-İMZALIDIR

EKİ: Kamuya Yararlı İşte Çalıştırılma Kararı

Form 4.2: Çağrı kağıdı

T.C.
İZMİR
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
ASLİYE CEZA MASASI

İLAMAT NO : 2015/.....
11/09/2015

ADLİ PARA CEZASININ HAPSE ÇEVİRİLMESİ VE
KAMUYA YARARLI BİR İŞTE ÇALIŞTIRMA KARARI

HÜKÜMLÜNÜN KİMLİĞİ :,,ve’den olma, 27/08/1986
Doğumlu İZMİR ili, KONAK ilçesi, nüfusuna kayıtlı.

HÜKMÜ VEREN MAHKEME : İzmir(Kapatılan) ... Sulh Ceza Mahkemesi

HÜKMÜN TARİH VE NUMARASI : 08/11/2013 gün 2012/1418 esas 2013/908 karar

HÜKMEDİLEN PARA CEZASININ
NEVİ VE MİKTARI : 4.500,00 TL ADLİ PARA – (225 GÜN HAPİS)
HAPSE ÇEVİRİLMİ ORANI (Bir gün) : 20,00
ÇEVİRİLEN HAPİS CEZASI : 225 Gün
KAMUYA YARARLI BİR İŞTE
ÇALIŞTIRILACAK SÜRE : 450 Saat

Yukarıda açık kimliği belirtilen hükümlü, adli para cezasını yasal süresinde ödemediğinden, 5275 sayılı Yasa’nın 106/3. veya geçici 1. maddesinde yazılı oranlar gözetilerek adli para cezasının, da YAY yazılı süreyle **hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrilmesine,** 5275 sayılı Yasa’nın, 6545 sayılı Yasa’nın 81. maddesi ile değişik 106/3. maddesi gereğince, adli cezas cezasından çevrilen **bakiye hapis cezası karşılığında, hükümlünün iki saat çalışması karşılığı** **im** sayılmak üzere **kamuya yararlı bir işte çalıştırılmasına,** Hükümlü hakkında 5275 sayılı Kanun’un 19/3 maddesi uyarınca **çağrı kağıdı** çıkarılmasına karar verildi.

Zabıt Kâtibi

Cumhuriyet Savcısı
E-İMZALIDIR

1. 5275 sayılı Yasa’nın 106/7. maddesi gereğince adli para cezası yerine çektirilen hapis süresi 3 yılı, birden fazla hükümle adli para cezasına mahkûmiyet hâlinde ise 5 yılı geçemez.
2. 5275 sayılı Yasa’nın 106/8. maddesi gereğince hükümlü, hapis yattığı veya kamuya yararlı bir işte çalıştığı günlerin dışındaki günlere karşılı gelen parayı öderse hapisten çıkarılır veya kamuya yararlı işte çalıştırılma sona erer.
3. 5275 sayılı Yasa’nın 106/5. maddesi gereğince çocuklar (suç tarihinde 18 yaşından küçük olanlar) hakkındaki adli para cezaları, hapse veya kamuya yararlı işte çalıştırmaya çevrilemez, 6183 sayılı yasa hükümlerine göre tahsil edilir.

Form 4.3:Adli para cezasının hapse çevrilmesi

PARA CEZASI ÖDEME EMRİ

ÖDEME EMRİNİ ÇIKARAN

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

: İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı

İLAMAT NO

: 2015/....

MAHKUMUN ADI SOYADI

:

HÜKÜMLÜNÜN KİMLİĞİ

:, ve’den olma, 27/08/1986
Doğumlu İZMİR ili, KONAK ilçesi, nüfusuna kayıtlı.

HÜKÜMLÜNÜN ADRESİ

: Mah. Sk. No. 6 İç Kapı No: 2 K: 2
Karabağlar/İZMİR

HÜKMÜ VEREN MAHKEME

: İzmir (Kapatılan) Sulh Ceza Mahkemesi

HÜKMÜN TARİH VE NUMARASI

: 08/11/2013 gün 2012/1418 esas 2013/908 karar

HÜKMEDİLEN PARA CEZASININ

NEVİ VE MİKTARI

: 4.500,00 TL ADLİ PARA

ÖDENECEK PARA CEZASININ

NEVİ VE MİKTARI

: 4.500,00 TL ADLİ PARA

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirleri İnfazı Hakkındaki Kanun’un 106/6 maddesi gereğince, mahkum olduğunuz 4.500,00 TL ADLİ PARA **Adli Para Cezası**,

1- Tebliğ tarihinden itibaren, **30 GÜN** içerisinde tamamını ödemeniz,

2- Mahkemece taksitli bağlanmış ise, taksitlerden ilkini tebliğ tarihinden itibaren **30 GÜN** içerisinde ödemeniz, geri kalan taksitleri de takip eden ayların aynı gününe kadar otuz günlük süreleri geçirmeden ödemeniz,

3- Mahkemece taksitli bağlanmamış ise, tebliğden itibaren (hükümlünün isteği üzerine) **30 GÜN** süre içinde, adli para cezasının **1/3**’ünü yatırarak geri kalanın da birer aylık **iki eşit taksitte** ödemeniz lüzumu,

ADLİ PARA CEZASINI ÖDEMEDİĞİNİZ TAKDİRDE :

1) Adli para cezasını 30 günlük yasal sürede ödemediğiniz takdirde, hapse çevirme kararı ve kamuya yararlı bir işte çalıştırılma kararı verileceği,

2) Adli para cezası taksitli bağlanmış olup da ilk taksitin 30 günlük süresinde ödenmemesi veya taksitlerden birinin 30 günlük süresinde ödenmemesi hâlinde, kalan taksitlere ilişkin iznin hükümsüz kalacağı, hapse çevirme kararı ve kamuya yararlı bir işte çalıştırılma kararı verileceği,

3) Gün para cezası veya haptiden çevrilen para cezalarının ödenmemesi hâlinde, 5275 sayılı Kanun’un 106/3 maddesi gereği, Mahkemenin çevirdiği miktar olan **20.00 TL üzerinden hapse çevrileceği, hükümlünün iki saat çalışma karşılığı 1 gün olmak üzere kamuya yararlı bir işte çalıştırılmasına karar verileceği,**

4) Doğrudan verilen adli para cezalarının ve 5237 sayılı TCK dışındaki diğer Kanun’larda yer alan adli para cezasının ödenmemesi hâlinde, (5275 sayılı Kanun’un geçici 1. maddesi gereğince) hükümlü hakkında, 1 gün karşılığı 100-TL hesabı ile hapse çevrileceği, hükümlünün iki saat çalışma karşılığı 1 gün olmak üzere kamuya yararlı bir işte çalıştırılmasına karar verileceği,

TEBLİĞ olunur. 01/06/2015

24 TAKSİT HAKKINIZ VARDIR.

**İŞBU EVRAK İLE BİRLİKTE BULUNDUĞUNUZ YER CUMHURİYET
BAŞSAVCILIĞINA BAŞVURABİLİRSİNİZ**

.....
Zabıt Kâtibi

.....
Cumhuriyet Savcısı

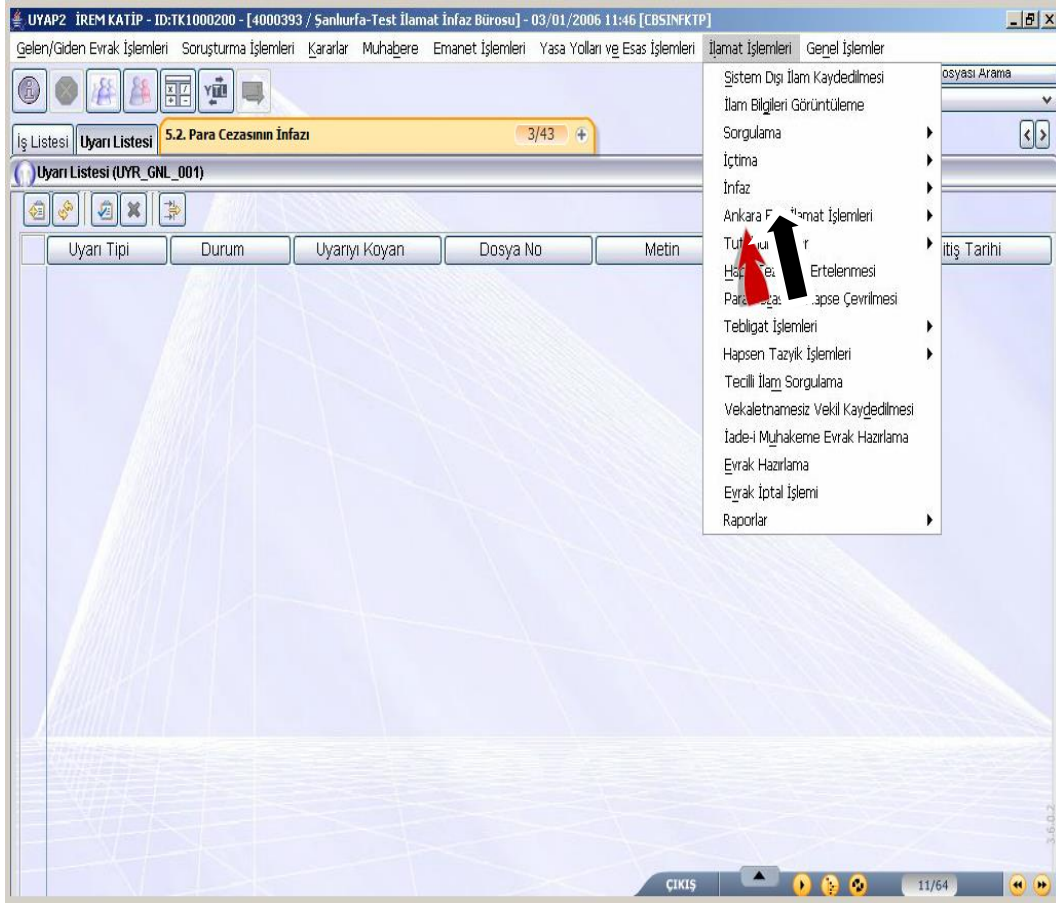
Form 4.4: Ödeme emri

4.3. Mesleki Program İçerisindeki Para Cezasının İnfazı ve Para Cezasının Hapse Çevrilmesi Ekran Menüleri

Mahkemeler tarafından verilen para cezalarının infazı da ilamat infaz bürosu tarafından yapılır.

2015/10 İlamat No.lu dosya için para cezasının infazı işlemini yapalı. Bunun için; İlamat işlemleri menüsü seçilir. İlamat işlemleri menüsünden **İnfaz İşlemleri** alt menüsü seçilir.

Para Cezasının İnfazı seçilir. Para cezasının infazını yapacağımız ilamat dosyasının sistemden sorgulanıp bulunabilmesi için (**Dosya Arama Ekranı**) gelir. İşlem yapacağımız 2005/10 No.lu ilamat dosyasını sorgulayıp bulabilmek için, dosya numarasını yazıp **Dosya No'ya Göre Sorgula** butonunu seçeriz.

Fotoğraf 4.2: İnfaz İşlemleri Ekranı

Aranan dosyanın özet bilgileri arama sonuçlar listesine gelir. **Tamam** düğmesi seçilir.

Tamam düğmesine tıkladığımızda karşımıza **Para Cezasının İnfazı** ekranı gelir.

Para Cezası kesilen hükümlünün para cezasının tahsili için 3 taksitle ödeme işlemini yapıp tahsilat fişi oluşturalım. İlk ödeme metin alanı seçilerek 28/12/2005 yazalım. Taksit sayısı metin alanına tıklayalım. 3 yazalım **Taksitlendir** düğmesini seçelim.

Girilen taksitlendirme bilgilerine göre sistem para cezasını 3 taksite bölerek ödeme bilgileri alanında gösterir. Para cezası kesilen hükümlünün dosyasının durumunu seçmek için **Dosya Durumunu Seç** düğmesini seçelim. “Dosya Durumu Ekranı”ndan **Statüü** seçelim.

“Taksitle Bağlanan Para Cezası İlamları” seçilir. **Tamam** düğmesi seçilir.

The screenshot shows the 'Para Cezasının İnfazı' (Enforcement of the Fine) screen. The top bar indicates the current screen is 'S.2. Para Cezasının İnfazı' with 10/43 records. The main area is divided into several sections:

- İlam Dosya Bilgileri:** Includes fields for 'İlam No' (2005/10), 'Adı', and 'Soyadı'.
- İlam Bilgileri:** Includes 'Mahkeme Adı' (Şanlıurfa 1. Sulh Ceza Mahkemesi - 2005/21 E. - 2005/30 K.), 'Dosya Durumu' (ÖDE (ÖDEME EMRİ ÇIKARILANLAR)), and 'Verilen Ceza' (20,00 YTL ADLI PARA).
- Para İnfaz Bilgileri:** Includes 'Ceza Miktarı (YTL)' (20,00), 'Mahsup Miktarı (YTL)' (-28.900,00), 'İnfaz Edilecek C. (YTL)' (28.920,00), 'Ödenen Miktar (YTL)' (0,00), and 'Kalan Miktar (YTL)' (28.920,00).
- Ödeme Bilgileri:** A table with columns 'Sıra', 'Miktar (YTL)', 'Son Ödeme T.', and 'Ödendiği Tarih'. It shows one row with 'Sıra' 1 and 'Miktar (YTL)' 20,00.
- Taksitlendirme / Miktar Değişikliği:** Includes fields for 'İlk Ödeme Tarihi', 'Ödeme Miktarı (YTL)', and 'Taksit Sayısı'.

Buttons for 'Dosya Durumunu Seç', 'İlam Kaydı Kpt.', 'Tahsilat Fişi Oluştur', 'Tahsilat F. Göster', 'Ödendi Maktuzu', and 'Maktuzu Kaydet' are visible at the bottom.

Fotoğraf 4.3: Para Cezasının İnfazı Ekranı

Girilen infaz bilgilerinin sisteme kaydı ve tahsilat fişini oluşturabilmek için **Kaydet** düğmesi seçilir. Böylece “Taksitle Bağlanan Para Cezası”nın kaydetme işlemini tamamlamak için **Tamam** düğmesi seçilir. Tahsilat fişi her taksit için ayrı ayrı çıkartılacaktır. 1. taksit için tahsilat fişi hazırlayalım. Ödeme bilgileri listesinden 1 sıra No.lu seçenek seçilir. **Tahsilat Fişi Oluştur** düğmesi seçilir. Tahsilatı yapacak saymanlık adı girilmesi için (Saymanlık Adı Girişi) ekranı gelir. Buraya **Maliye Veznesi** yazılır. **Tamam** düğmesine basılır.

Yazıcıdan çıktısının alınmasıyla işlem tamamlanmış olur.

Fotoğraf 4.4: Para Cezasının İnfazı Ekranı

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda para cezası ile ilgili bilgilere sahip olacaksınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Para cezası infazına ilişkin UYAP uzaktan eğitim ekranlarının işlem aşamaları ve içeriğini araştırınız.	➤ Para cezasının infazına ilişkin Mesleki Program Uzaktan Eğitim ekran menülerini araştırmalısınız.
➤ Para cezasının hapse çevrilmesine ilişkin UYAP uzaktan eğitim ekranlarının işlem basamaklarını araştırınız.	➤ Ödenmeyen para cezasının hapse çevrilmesi şartlarını araştırmalısınız.
➤ Mesleki program içerisindeki para cezasının infazı ve para cezasının hapse çevrilmesi ekran menülerini araştırınız.	➤ Mesleki Program Uzaktan Eğitim ekran menülerini araştırmalısınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Adli para cezası TCK'deöngörölmüş bir yaptırımdır.
2. İdari para cezalarıya işlenmez.
3. Mahkemeişlenen suç ile ilgili kanuna bakarak verir.
4. Suç tanımında hapis cezası ile adli para cezasının seçenek olarak öngöröldüğü hâllerde, hapis cezasına hükmedilmişse; bu ceza artıkcezasına çevrilemez.
5. Adli para cezası ödenmezseçevrilir.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

6. 1500 TL adli para cezasına hükmedilen kişi bu cezayı ödemez ise kaç gün hapis yatar?
A) 50
B) 60
C) 75
D) 120
E) 80
7. Mahkeme sanığın ekonomik ve şahsi hâllerine bakarak adli para cezasını taksitlendirebilir. En fazla kaç taksit yapılabilir?
A) 3 ay
B) 5 ay
C) 8 ay
D) 12 ay
E) 24 ay
8. Hükümlü, tebliğinden itibaren adli para cezasını kaç gün içinde ödemek zorundadır?
A) 7 gün
B) 15 gün
C) 30 gün
D) 45 gün
E) 60 gün
9. Adli para cezası hangi süreler için verilebilir?
A) En az 5 gün en çok 730 gün
B) En az 7 gün en çok 365 gün
C) En az 10 gün en çok 730 gün
D) En az 5 gün en çok 365 gün
E) En az 4 gün en çok 700 gün

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

ÖĞRENME KAZANIMI

Bu öğrenme faaliyetini tamamladığınızda Kabahatler Kanunu kapsamında verilecek idari para cezalarını yerine getirebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nu araştırarak bilgi notu hazırlayınız.
- İdari yaptırım karar tutanağı örnekleri bulunuz. Arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Kabahat eylemlerine ilişkin olay örneklerini araştırarak sınıf ortamında arkadaşlarınızla paylaşınız.

5. KABAHAHAT

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun yürürlüğe girdiği 1 Haziran 2005 yılına kadar bugünkü manada bir kabahat tanımı yoktu. Türk Ceza Kanunu’nda, karşılığında adli yaptırımlar öngörülen suçlar “CÜRÜMLER” ve “KABAHAHATLER” şeklinde ikiye ayrılmıştı. Cürümlerin karşılığı ağır hapis, hapis ve ağır para cezası, kabahatlerin karşılığı ise hafif hapis ve hafif para cezaları öngörülmüş idi. Bu cezalar ise ceza mahkemelerinde yapılan yargılama sonucu verilmekteydi.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile suçların cürümler ve kabahatler olarak ayrılmasından vazgeçilmiş, kabahatlerin bir kısmı suç olarak tanımlanarak Ceza Kanunu’nda bırakılmış, bir kısmı Kabahatler Kanunu’na aktarılmış, bir kısmı ise suç ve kabahat olmaktan çıkarılmıştır. Kabahatler öncesinde karşılığında hafif hapis ve hafif para cezası öngörülen suçlar olarak tanımlanırken, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ile bu tanım değiştirilmiştir. Kabahatler Kanunu’nun 2. maddesinde kabahat “Kanunun karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlıktır.” şeklinde tanımlanmıştır. Artık KABAHAHAT kavramı hangi yasal düzenleme içerisinde yer alırsa alsın karşılığında idari yaptırım öngörülen hukuka aykırılık olacaktır. Kabahatleri suçlardan ayıran özellik fiilin vasfı değil karşılığında öngörülen yaptırımdır.

5.1. Kabahat ve Suç

Suçların karşılığında adli yaptırım olarak hapis cezası ve adli para cezası uygulanırken kabahatlerin karşılığında idari para cezaları ve diğer idari tedbirler uygulanır. Suça konu veya suçtan elde edilen eşyanın mahkemece müsaderesine karar verilirken kabahate konu veya kabahatten elde edilen eşyanın mülkiyeti idari bir kararla kamuya geçirilir. Suçların karşılığı cezalar muhakeme aşamasından sonra uygulanabilirken kabahatlerin yaptırımı idari kararlar uygulanır. Yaptırıma muhatap olan yaptırımın iptali için mahkemeye başvurulur.

Suçlar adli sicil kaydına işlenmesine rağmen kabahatler işlenmez. Suça teşebbüs cezalandırılabilirken kabahate teşebbüs kanunda açıkça öngörülmemişse cezalandırılmaz. Suçlar kural olarak kasten işlenebilirken kabahatlerde kasıt veya taksir aranmaz. Suçlarda fail ve şerikler arasında cezalandırma yönünden ayırım yapılırken kabahatlerde faile de şerike de aynı yaptırım uygulanır. Yani kabahatlerde suça iştirak edenler de fail gibi cezalandırılır.

5.1.1. Kabahatler Kanununun Genel Kanun Niteliği

5326 sayılı Kabahatler Kanunu bütün kanunlardaki kabahatler için genel kanun niteliğindedir.

1.6.2005 yılında yürürlüğe girmiştir. Kabahatler Kanunu ilk yürürlüğe girdiği hâliyle genel hükümleri açısından bütün kanunlardaki kabahatleri kapsamakta idi.

Ancak Anayasa Mahkemesince Kanun'un 3. maddesinin iptali üzerine madde 06/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Kanun'la yeniden düzenlenmiş ve "(1) Bu Kanun'un;

- İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması hâlinde,
- Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır, hükümleri getirilmiştir.

Görüleceği üzere idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımı içeren diğer kanunlardaki kabahatlere Kabahatler Kanunu'nun genel hükümleri uygulanacaktır. Ancak kabahatin düzenlendiği kanunda kanun yoluna ilişkin ayrı bir hüküm varsa kendi kanunundaki hüküm uygulanacaktır. Yani kabahatin düzenlendiği kanunda yargı yolu olarak sulh ceza mahkemesinden başka bir yargı merci gösterilmişse itiraz gösterilen yargı merciine yapılacak bu konuda bir hüküm yer almamışsa Kabahatler Kanunu'na göre sulh ceza mahkemelerine başvuru yapılacaktır.

Kanunilik ilkesi

Ceza hukukunun temel ilkesi kanunsuz suç ve cezanın olmayacağıdır. Yani bir fiilin suç olarak kabul edilerek o fiile karşılık olarak bir yaptırım uygulanabilmesi için kanunla fiilin suç olarak tanımlanmış olması ve karşılığı cezanın da açıkça gösterilmiş olması gerekmektedir. Ceza Hukuku'nda fiiller benzer olsa bile kıyas yoluyla ceza uygulanması da mümkün değildir ki bu da kanunilik ilkesinin bir gereğidir.

Kabahatlerde de bazı esneklikleri bulunmakla beraber kanunilik ilkesi geçerlidir. Kabahatlerle ilgili kanunilik ilkesi Kanun'un 4. maddesinde aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

- (1) Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir.
- (2) Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir (Kabahatler Kanunu madde 4).

Kanuni dayanağı olmadan kabahat ihdas edilemeyeceği gibi ceza da verilemez. Ancak Kabahatler Hukuku'nda bir esneklik getirilmiş bu esneklikle kabahatin çerçevesi kanunla çizilip içeriği yönetmelikle doldurulabilmektedir (**Örneğin su ürünleri avlanma yasağı ile genel çerçeve kanunla çizilip yasağın zamanı, kapsamı yönetmelik veya tebliğle düzenlenebilmektedir.**). Ancak her durumda idari yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir.

5.1.2. Kabahatler Kanununun Zaman Bakımından Uygulanması

Kabahatler Kanunu'nun 5'inci maddesinde 26.09.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun zaman bakımından uygulamaya ilişkin hükümlerinin kabahatler bakımından da uygulanacağı belirtilmiştir. Ancak, kabahatler karşılığında öngörülen idari yaptırımlara ilişkin kararların yerine getirilmesi bakımından derhâl uygulama kuralının geçerli olacağı belirtilmiştir.

Türk Ceza Kanunu'nun 7. maddesinde zaman bakımından uygulamaya ilişkin hükümler yer almıştır. Buna göre:

- Ceza Hukuku'nda genel kaide olduğu üzere, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz.
- İşlendikten sonra yürürlüğe giren kanunla suç olmaktan çıkarılan bir fiilden dolayı da kimse cezalandırılmaz ve hakkında güvenlik tedbiri uygulanamaz. Böyle bir ceza veya güvenlik tedbirine hükmolunmuşsa sonradan yürürlüğe giren kanunla fiil suç olmaktan çıkarılınca cezanın infazı ve kanunî neticeleri kendiliğinden kalkar.
- Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur.

Kabahatler Kanunu'nun 6. maddesinde “5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun yer bakımından uygulamaya ilişkin 8'inci maddesi hükümleri, kabahatler bakımından da uygulanır. Ancak, kanunlarda aksine hüküm bulunan haller saklıdır.” denilmiştir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 8'inci maddesinde “(1) Türkiye'de işlenen suçlar hakkında Türk kanunları uygulanır. Fiilin kısmen veya tamamen Türkiye'de işlenmesi veya neticenin Türkiye'de gerçekleşmesi hâlinde suç, Türkiye'de işlenmiş sayılır.

- **Suç**
 - Türk kara ve hava sahaları ile Türk kara sularında,
 - Açık denizde ve bunun üzerindeki hava sahasında, Türk deniz ve hava araçlarında veya bu araçlarla,
 - Türk deniz ve hava savaş araçlarında veya bu araçlarla,
 - Türkiye'nin kıta sahanlığında veya münhasır ekonomik bölgesinde tesis edilmiş sabit platformlarda veya bunlara karşı işlendiğinde Türkiye'de işlenmiş sayılır.” denilmiştir.

5.1.3. Kabahatten Dolayı Sorumluluğun Esasları ve Kabahatlerde Zaman Aşımı

- Gerek suçlar gerekse kabahatler icrai bir hareketle işlenebilir. Yani yapılması yasaklanmış bir davranışın gerçekleştirilmesiyle kabahat veya suç işlenir.
- Örnek verecek olursak kapalı mekânlarda sigara içmek yasaklanmışsa fail yasaklanan mekânda sigara içtiğinde icrai bir hareket gerçekleştirilmiş olup bu şekilde kabahat fiili işlenmiş olur.
- Kabahatin ihmali bir davranışla işlendiğini kabul edebilmek için kişi açısından belli bir icrai davranışta bulunma hususunda hukuken bir yükümlülük getirilmiş ve ilgilinin bu yükümlülüğe uymamış olması gereklidir.
- Kabahatler Kanunu'nun 8'inci maddesi ile tüzel kişilere de idari yaptırım uygulanabileceği öngörülmüştür.
- Organ veya temsilcilik görevi yapan ya da organ veya temsilci olmamakla birlikte, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde görev üstlenen kişinin bu görevi kapsamında işlemiş bulunduğu kabahatten dolayı tüzel kişi hakkında da idari yaptırım uygulanabilir.
- Temsilci sıfatıyla hareket eden kişinin bu sıfatla bağlantılı olarak işlemiş bulunduğu kabahatten dolayı temsil edilen gerçek kişi hakkında da idari yaptırım uygulanabilir. Gerçek kişiye ait bir işte çalışan kişinin bu faaliyeti çerçevesinde işlemiş bulunduğu kabahatten dolayı, iş sahibi kişi hakkında da idari yaptırım uygulanabilir.
- Kanunun, organ veya temsilcide ya da temsil edilen kişide özel nitelikler aradığı hâllerde de yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.
- Birinci ve ikinci fıkra hükümleri, organ veya temsilcilik ya da hizmet ilişkisinin dayanağını oluşturan işlemin hukuken geçerli olmaması hâlinde de uygulanır.

➤ **Kast ve taksir**

- Kabahatler, Kanunda açıkça hüküm bulunmayan hâllerde hem kasten hem taksirle işlenebilir.

➤ **Hata**

- Türk Ceza Kanunu'nun hata hâllerine ilişkin hükümleri ancak kasten işlenen kabahatler bakımından uygulanır.
- Buna göre TCK'nin hata hâllerine ilişkin hükümleri taksirle işlenen kabahatler bakımından uygulanamayacaktır.

➤ **Sorumluluk ve sorumluluğu kaldıran hâller**

- Yaş küçüklüğü
- Kabahatler Kanunu’nun 11. maddesine göre fiili işlediği sırada on beş yaşını doldurmamış çocuk hakkında idari para cezası uygulanmaz.
- Yaş küçüklüğü sadece idari para cezaları yönünden sorumsuzluk hâli olup kabahati işleyen fail 15 yaşından küçük bile olsa idari para cezası dışındaki idari tedbirler uygulanacaktır.
- Akıl hastalığı
- Kabahatler Kanunu’nun 11. maddesine göre akıl hastalığı hâlinde işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamayan veya bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneği önemli derecede azalmış olan kişi hakkında idari para cezası uygulanmaz.
- Maddenin düzenlemesinden de anlaşılacağı üzere her akıl hastası için idari para cezasından bağışıklık söz konusu değildir. Akıl hastası eğer işlediği fiilin hukuki sonuçlarını algılayamayacak durumda ise veya işlediği fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneği önemli derecede azalmış ise idari yaptırımdan bağışık olacaktır.

➤ **Hukuka uygunluk nedenleri ile kusurluluğu ortadan kaldıran nedenler**

- Kabahatler Kanunu’nun 12. maddesinde “Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hâllerde, Türk Ceza Kanunu’nun hukuka uygunluk nedenleri ile kusurluluğu ortadan kaldıran nedenlere ilişkin hükümleri, kabahatler bakımından da uygulanır.” denilmiştir (Kanunun Hükümü ve Amirin Emri).
- Türk Ceza Kanunu’nun 24. maddesi gereği kanunun hükmünü yerine getiren kimseye bundan dolayı ceza verilmez. Yetkili bir merciden verilip, yerine getirilmesi görev gereği zorunlu olan bir emri uygulayan sorumlu olmaz. Ancak emrin konusu suç teşkil ediyorsa bu emir hiçbir surette yerine getirilmez. Yerine getirildiği takdirde emri verenle beraber yerine getiren de sorumlu tutulur (Meşru Savunma ve Zorunluluk Hâli).
- Türk Ceza Kanunu’nun 25. maddesinin (1) numaralı fıkrasında “Gerek kendisine ve gerek başkasına ait bir hakka yönelmiş, gerçekleşen, gerçekleşmesi veya tekrarı muhakkak olan haksız bir saldırıyı o anda hâl ve koşullara göre saldırı ile orantılı biçimde defetmek zorunluluğu ile işlenen fiillerden dolayı faile ceza verilmez.” denilmiştir. Bu şekilde işlenen fiil kabahat oluşturuyorsa bu durumda idari yaptırım da uygulanmayacaktır.
- Aynı maddenin (2) numaralı fıkrasında da “Gerek kendisine gerek başkasına ait bir hakka yönelik olup bilerek neden olmadığı ve başka suretle korunmak olanağı bulunmayan ağır ve muhakkak bir tehlikeden kurtulmak veya başkasını kurtarmak zorunluluğu ile ve tehlikenin ağırlığı ile konu ve kullanılan vasıta arasında orantı bulunmak koşulu ile işlenen fiillerden dolayı faile ceza verilmez.” denilmiştir. Bu şekilde işlenen fiil

kabahat oluştursa bile bu durumda idari yaptırım uygulanmayacaktır (Cebir ve Şiddet, Korkutma ve Tehdit).

- Türk Ceza Kanunu’nun 28’inci maddesinde “Karşı koyamayacağı veya kurtulamayacağı cebir ve şiddet veya muhakkak ve ağır bir korkutma veya tehdit sonucu suç işleyen kimseye ceza verilemeyeceği” hükmü yer almıştır. Bu durum kusurluluğu kaldıran bir neden olduğundan, karşı koyamayacağı veya kurtulamayacağı cebir ve şiddet veya muhakkak ve ağır bir korkutma veya tehdit sonucu kabahat işleyen kimseye yaptırım uygulanmayacaktır. Kanunda açık hüküm bulunması hâlinde zorlayan kişi hakkında kabahat fiilinden dolayı yaptırım uygulanabilecektir (Geçici Nedenler, Alkol Veya Uyuşturucu Madde Etkisinde Olma).
- Türk Ceza Kanunu’nun 34’üncü maddesinde “Geçici bir nedenle ya da irade dışı alınan alkol veya uyuşturucu madde etkisiyle, işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamayan veya bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneği önemli derecede azalmış olan kişiye ceza verilmez.

İradi olarak alınan alkol veya uyuşturucu madde etkisinde suç işleyen kişi hakkında birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

➤ **Teşebbüs, iştirak ve içtima**

- **Teşebbüs**

Kabahatler Kanunu’nun 13’üncü maddesinde teşebbüsle ilgili hükümler yer almıştır. Madde de, kabahate teşebbüsün cezalandırılmayacağı, ancak, teşebbüsün de cezalandırılabileceğine dair ilgili Kanun’da hüküm bulunan hâllerde kabahate teşebbüsün cezalandırılabileceği belirtilmiştir.

- **İştirak**

Kabahatler Hukuku’nda, kabahatlere iştirakte tek tip fail sistemi kabul edilmiştir. Kabahatin işlenişine iştirak eden kişiler arasında fail ve şerik (azmettiren veya yardım eden) ayrımı gözetilmemiştir. Dolayısıyla kabahatin işlenişine birden fazla kişinin iştirak etmesi hâlinde bu kişilerin her biri hakkında, fail olarak idari para cezası verilecektir (5326 madde 14).

- **İçtima**

Kabahatlerle ilgili içtima hükümleri Kabahatler Kanunu’nun 15’inci maddesinde düzenlenmiştir.

Aynı kabahatin birden fazla işlenmesi hâlinde her bir kabahatle ilgili olarak ayrı ayrı idari para cezası verilir. Kesintisiz fiille işlenebilen kabahatlerde, bu nedenle idari yaptırım kararı verilinceye kadar fiil tek sayılır.

Bir fiil hem kabahat hem de suç olarak tanımlanmış ise sadece suçtan dolayı yaptırım uygulanabilir. Ancak, suçtan dolayı yaptırım uygulanmayan hâllerde kabahat dolayısıyla yaptırım uygulanır.

- **Yaptırım türleri madde imlerine bakılacak.**
- Madde 16- Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımlar, idari para cezası ve idari tedbirlerden ibarettir.
- İdari tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir.
- **İdari para cezası**

Madde 17- İdari para cezası, maktu veya nispi olabilir.

İdari para cezası, kanunda alt ve üst sınırı gösterilmek suretiyle de belirlenebilir.

Kabahat dolayısıyla idari para cezası veren kamu görevlisi, ilgilinin rıza göstermesi hâlinde bunun tahsilatını derhâl kendisi gerçekleştirir. İdari para cezasını kanun yoluna başvurmadan önce ödeyen kişiden bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez.

- **Mülkiyetin kamuya geçirilmesi**

Madde 18- (1) Kabahatin konusunu oluşturan veya işlenmesi suretiyle elde edilen eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine, ancak kanunda açık hüküm bulunan hâllerde karar verilebilir.

- **Zaman aşımı**

- **Soruşturma zaman aşımı**

Soruşturma zaman aşımının dolması hâlinde kabahatten dolayı kişi hakkında idari para cezasına karar verilemez (madde 20).

Soruşturma zaman aşımı süresi (Değişik: 6/12/2006-5560/33 mad.)

- Yüz bin Türk lirası veya daha fazla idari para cezasını gerektiren kabahatlerde beş,
- Elli bin Türk lirası veya daha fazla idari para cezasını gerektiren kabahatlerde dört,
- Elli bin Türk lirasından az idari para cezasını gerektiren kabahatlerde üç yıldır.
- Nispi idari para cezasını gerektiren kabahatlerde zaman aşımı süresi sekiz yıldır.

- Zaman aşımı süresi, kabahate ilişkin tanımdaki fiilin işlenmesiyle veya neticenin gerçekleşmesiyle işlemeye başlar.
- Kabahati oluşturan fiilin aynı zamanda suç oluşturmaya hâlinde suça ilişkin dava zaman aşımı hükümleri uygulanır.

➤ **Yerine getirme zaman aşımı**

Madde 21-Yerine getirme zaman aşımının dolması hâlinde idari para cezasına veya mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar artık yerine getirilemez.

Yerine getirme zaman aşımı süresi;

- Elli bin Türk lirası veya daha fazla idari para cezasına karar verilmesi hâlinde yedi,
- Yirmi bin Türk lirası veya daha fazla idari para cezasına karar verilmesi hâlinde beş,
- On bin Türk lirası veya daha fazla idari para cezasına karar verilmesi hâlinde dört,
- On bin Türk lirasından az idari para cezasına karar verilmesi hâlinde üç yıldır.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin zaman aşımı süresi on yıldır.

(Değişik: 23/7/2010-6009/37 mad.) Zaman aşımı süresi, kararın kesinleşmesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren işlemeye başlar.

Kanun hükmü gereği olarak idari yaptırımın yerine getirilmesine başlanamaması veya yerine getirilememesi hâlinde zaman aşımı işlemeyiz.

➤ **İdari yaptırım kararı verme yetkisi**

Madde 22- Kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararı vermeye ilgili Kanun’da açıkça gösterilen idari kurul, makam veya kamu görevlileri yetkilidir.

Kanunda açık hüküm bulunmayan hâllerde ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amiri bu konuda yetkilidir.

İdari kurul, makam veya kamu görevlileri, ancak ilgili kamu kurum ve kuruluşunun görev alanına giren yerlerde işlenen kabahatler dolayısıyla idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir.

4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun yer bakımından yetki kuralları kabahatler açısından da geçerlidir.

➤ **Cumhuriyet savcısının karar verme yetkisi**

Madde 23- Cumhuriyet savcısı, kanunda açıkça hüküm bulunan hâllerde bir kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir.

Bir suç dolayısıyla başlatılan soruşturma kapsamında bir kabahatin işlendiğini öğrenmesi hâlinde Cumhuriyet savcısı durumu ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bildirebileceği gibi kendisi de idari yaptırım kararı verebilir.

Soruşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması hâlinde Cumhuriyet savcısı bu nedenle idari yaptırım kararı verir. Ancak, bunun için ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından idari yaptırım kararı verilmemiş olması gerekir.

➤ **Mahkemenin karar verme yetkisi**

Madde 24- Kovuşturma konusu fiilin kabahat oluşturduğunun anlaşılması hâlinde mahkeme tarafından idari yaptırım kararı verilir.

Madde 25- İdari yaptırım kararına ilişkin tutanakta;

- Hakkında idari yaptırım kararı verilen kişinin kimlik ve adresi,
- İdari yaptırım kararı verilmesini gerektiren kabahat fiili,
- Bu fiilin işlendiğini ispata yarayacak bütün deliller,
- Karar tarihi ve kararı veren kamu görevlilerinin kimliği açık bir şekilde yazılır.
- Tutanakta, ayrıca kabahati oluşturan fiil, işlendiği yer ve zaman gösterilerek açıklanır.

➤ **Kararların tebliği**

- Madde 26- İdari yaptırım kararı, 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgili kişiye tebliğ edilir. Tebligat metninde bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, merci ve süresi açık bir şekilde belirtilir.

5.1.4. İdari Para Cezasına İtiraz Süresi

İdari para cezasına itiraz süresi, genel olarak 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesine göre 15 gündür. İtiraz süresi idari para cezasının ilgili kişiye tebliğinden, yani para cezasına dair yaptırım kararının eline ulaşmasından itibaren başlar.

İdari para cezası, cezanın muhatabı olan kişiye gönderildiğinde bu cezaya itiraz süresinin ve itiraz merciinin gösterilmesi gerekir. İtiraz süresi ve merciinin tebligatta gösterilmesi zorunluluğunun önemi şu ki bazı idari kurumların özel kanunlarında 15 günlük genel itiraz süresinden ayrı bir itiraz süresi mevcuttur.

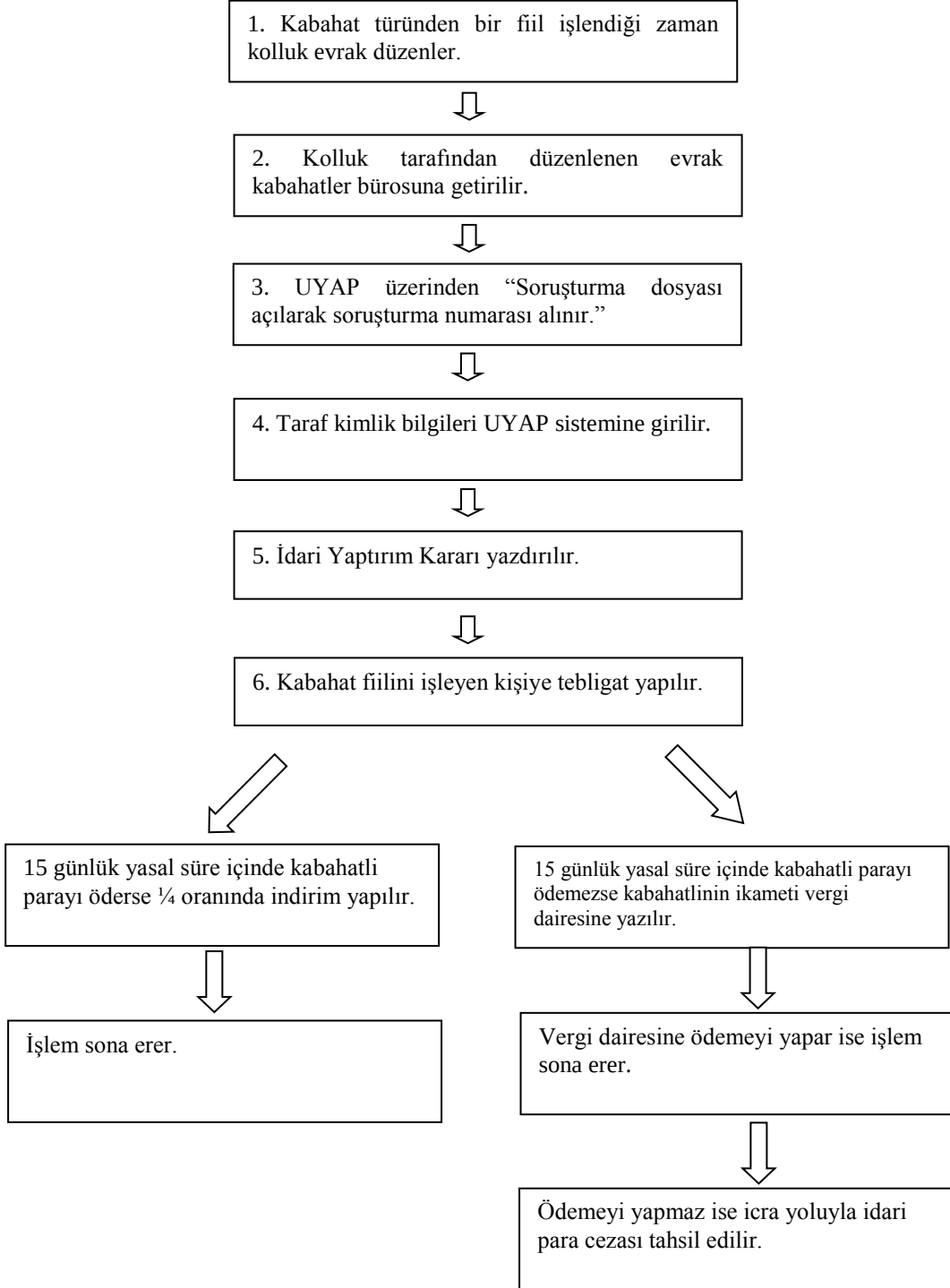

Fotoğraf 5.1: Adalet terazisi

Danıştay kararlarına göre, idari işlemlerde itiraz süresinin muhataba bildirilmemesi hâlinde uygulanacak itiraz süresi 60 gündür (Danıştay 14. Dairesi – 2013/697 karar). Devletin idari kurumları tarafından düzenlenen idari yaptırım kararlarında, idari yaptırım kararına karşı hangi mahkemeye gidileceği veya varsa itiraz edilecek başka idari makam, bu idari makamın ve başvuru sürelerinin gösterilmesi hukuki bir gerekliliktir. Bu gereklilik ise ilgili makamların takdirinde olmayıp en üst hukuki norm olan Anayasa'nın bağlayıcılığının zorunlu bir sonucudur.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesine göre idari para cezalarına karşı sulh ceza hâkimliklerine itiraz edilebilir. İdari para cezası ile birlikte ayrıca bir yaptırım kararı da verilmişse, örneğin para cezasıyla birlikte ayrıca iş yerini kapatma cezası verilmişse, görevli mahkeme idare mahkemesi olmaktadır. Bu durumda idare mahkemesine işlemin iptali için dava açılması gerekir. İdari para cezası dışında tek başına verilen diğer idari yaptırım kararlarına karşı da idare mahkemesinde dava açılmalıdır.

Bazı idari kurumların verdiği cezalara karşı özel kanunlarındaki hükümler gereği idare mahkemesine iptal davası açmak gerekir (Örneğin, SGK'nin verdiği idari para cezaları).

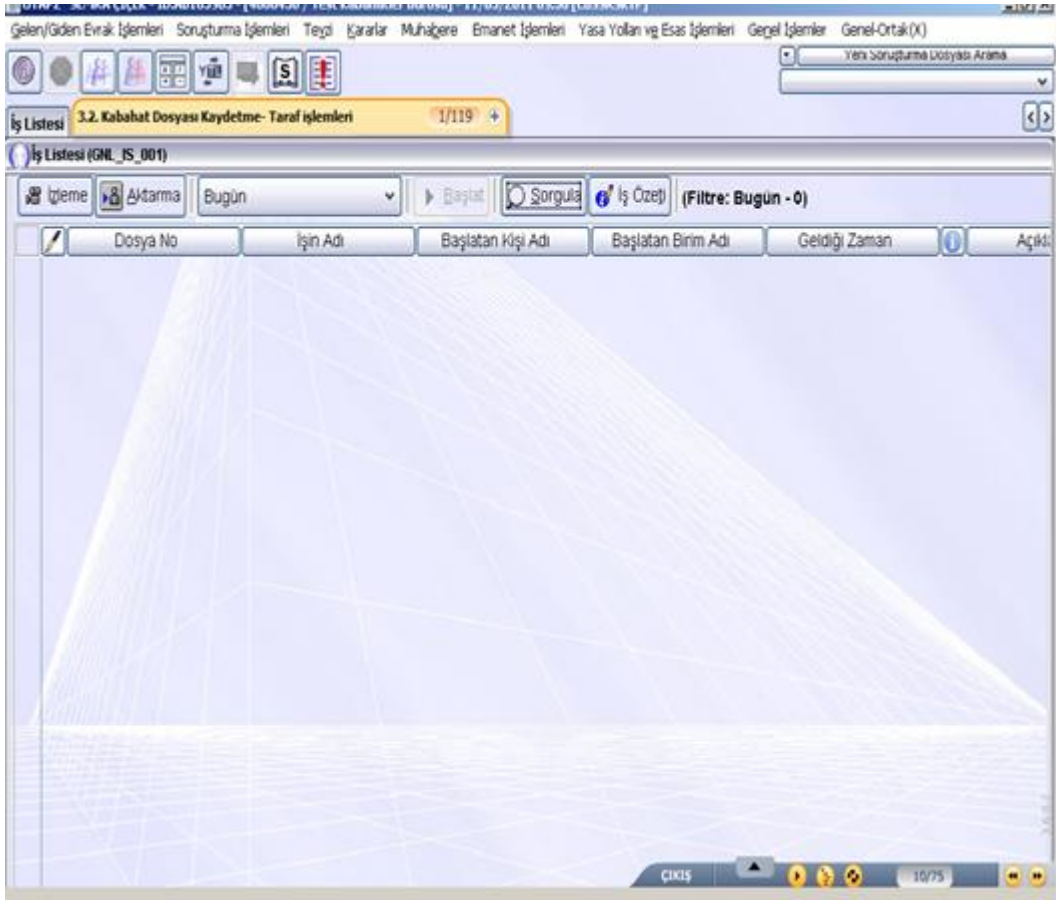

Şema 5.1: Kabahatlerde işlem basamakları

5.2. Mesleki Program İçerisindeki Kabahat Ekran Menüleri

Uyap sisteminde, yabancı uyruklu bir kişi tarafından işlenilen bir kabahat eyleminin sisteme kayıt edilerek yeni kabahat dosyası açmak için; Cumhuriyet başsavcılığı işlemleri “Soruşturma” menüsünden; “Soruşturma İşlemleri” menüsünden “Soruşturma Açma” bölümü seçilir.

“Yeni Kabahat Dosyası Açma” seçeneği işaretlenir. İhbarın intikal şekli menüsünden ‘Müracaat’ seçilir. Müracaat nöbetçi savcısı belirlenir. Nöbetçi savcı seçildikten sonra kayıt yapılır. Dosyaya taraf kaydetmek için “Taraf İşlemleri” düğmesi seçilir. Gelen ekrandan ‘Dosyaya Taraf Ekle’ menüsü seçilir. Gelen ekrana taraf olarak eklenecek kişinin kimlik bilgileri girilir. ‘Kişi Bilgilerinden Sorgula’ butonu seçilir. Taraf olarak kaydedilen kişinin uyruğu kayıt edilir.

Fotoğraf 5.2: Soruşturma İşlemleri Ekranı

Taraf olarak kayıt edilen kişinin sıfatı seçilir (Müşteki, şüpheli vb.). Kaydedilen tarafın adres bilgileri yazılır. “Adresi Bu Dosya İçin Yazışma Adresi Yap” seçeneği işaretlenir. Kişi arama bilgilerinden dosyaya şüpheli sıfatıyla kaydedilecek kişinin kimlik bilgileri girilir. “Suç Arama Kriterleri” bölümünden “suçun türü” sorgulanır.

3.2. Kabahat Dosyası Kaydetme- Taraf İşlemleri 50/119 2011/8 - CBS Kabahat Dosyası

İş Listesi Yeni Kabahat Dosyası Açma Dosya Taraf ve Tanık İşlemleri Dosya Taraf Kaydetme / Güncelleme / Görüntüleme İşlemleri

Dosya Taraf Kaydetme / Güncelleme / Görüntüleme İşlemleri (TRF_0010)

Eşgal Bilgileri (5)	Sanık Suç Bilgileri (6)	Diğer Bilgiler (7)	Sanık Tutuklama Bilgileri (8)
Kimlik Ana Bilgileri (1) * T.C. Kimlik No * Adı * Soyadı Baba Adı Ana Adı Kod Adı Önceki Soyadı [Doğum Tarihi] [Miladi 01/05/1976] [Hicri] Doğum Yeri PARIS	Nüfus Bilgileri (2)	Kayıtlı Adres Bilgileri (3)	Ehliyet Bilgileri (4)
Uyuğu Ölüm Tarihi Cinsiyeti Erkek Ünvanı Mesleği Okur-Yazarlık [Var Çocuk Sayısı] Öğrenim Durumu Medeni Hali Kan Grubu Özur Türü Özürsüz			

[Dosya Taraf Listesi]

Sıfırı TC Kimlik No

MUŞTEKİ
 MUŞTEKİ ŞÜPHELİ
 ON İZLEME TALEBİNCİ
 SAVUNMA MAK. YANINDA
 SORUŞTURMA İZİN İSTEYEN
 SUÇTAN ZARAR GÖREN
 SUÇA SÜRÜKLENEN ÇOCUK

Çıkış 10/75

Fotoğraf 5.3: Taraf Sıfatı Kayıt Ekranı

Kapat butonuna basılarak işlem tamamlanmış olur.

Fotoğraf 5.4: Dosya Taraf ve Tanık İşlemleri Ekranı

5.3. CBS Kabahat Eylemleri Kayıt Defteri

Doğrudan veya herhangi bir ihbar veya şikâyet üzerine kabahat türünden eylem sebebiyle Cumhuriyet başsavcılığınca karar verilecek evrakın ve infaz işlemlerinin kaydedildiği defterdir (CBS Adli Yargı İDCM Kalem Hiz. Yön. mad. 11).

Kabahat eylemleri kayıt defteri; sıra numarası, ihbar eden veya şikâyetçinin kimliği, kabahat eylemini işleyen kişinin kimliği, T.C. kimlik numarası, kabahat eyleminin türü, tarihi, uygulanan yaptırım, verilen karar ve tarihi, başvurma yolu, tarihi ve neticesi, itiraz yolu tarihi ve neticesi, infaz için merciiine gönderilme tarihi, infaz tarihi, kararı veren Cumhuriyet savcısının sicili ve düşünceler sütunlarını ihtiva eder. Kabahat eylemi defteri örneği aşağıda verilmiştir.

İhbar eden veya ihbar edenin kimliği (Resen)	Kabahat eyleminin levens kimliği T.C.kimliknumarası	Kabahat eyleminin			Karar Nu. ve Tarihi	Başvuru Yolu		İtiraz Yolu		Düşünceler
		Türü	Tarihi	Uygulanan Yaptırım		Tarihi	Neticesi	Tarihi	Neticesi	
Hadi Yan		Yetersiz ehliyetle araç kullanmak	02.01.2011	İdariyaptırım	2011-1 02/01/2011					
Sadi Yavaş		Başkalarının huzurunu bozacak şekilde davranmak	01.01.2011	İdariyaptırım	2011-2 02/01/2011					

Tablo 5.1: Kabahat eylemi defteri

Sayı :B.13.1.BKG.0.10.00

TEBLİGAT

Konu : İdari Para Cezası

İDARİ PARA CEZASI TEBLİGATI

(1479 sayılı Kanun'un 80'inci maddesi, 5362 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 7201 sayılı Tebligat Kanunu gereğince düzenlenmiştir.)

SİGORTALININ

Adı Soyadı :

T.C. Kimlik No / Vergi No :

İş Yeri Adresi :

Tebliğat Adresi :

Bağ-Kur No :

İdari Para Cezası : Elli beş Türk lirası

GEREKÇE: 1479 sayılı Kanun'un 26 ve 80'inci maddeleri, 5362 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine muhalefet ettiğiniz tespit edilmiştir.

1479 sayılı Kanun'un 80'inci maddesine dayanılarak (Elli beş Türk lirası) idari para cezası verilmiştir.

SONUÇ: Yukarıda belirtilen idari para cezasının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenmesi gerektiği veya 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/1'inci maddesi uyarınca en geç 15 gün içerisinde sulh ceza mahkemesi nezdinde itiraz edilebileceği, verilen idari para cezasına karşı itiraz hâlinde itiraz dilekçesinin bir örneğinin Müdürlüğümüze gönderilmesi gerektiği, bu süre içinde itiraz edilmemesi hâlinde idari para cezasının kesinleşeceği, idari para cezasının kesinleşmesinden önce aynı Kanun'un 17/6 maddesine göre idari para cezasının peşin ödenmesi hâlinde dörtte üçünün Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü hesabına ödenebileceği, ayrıca, 17/3 maddesine göre idari para cezasının tebliğ tarihinden itibaren kanun yoluna başvurulmadan ve 1 aylık kanuni ödeme süresi içerisinde müdürlüğümüze başvurmanız hâlinde talebiniz değerlendirildikten sonra ilk taksiti peşin ödenmek suretiyle bir yıl içinde dört eşit taksit hâlinde ödeme talep hakkınızın bulunduğu, taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi hâlinde idari para cezasının kalan kısmının tamamının tahsil edileceği veya idari para cezasının tebliğinden itibaren 1 aylık süre içerisinde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü hesabına ödenerek ödendi makbuzunun bir örneğinin İl Müdürlüğümüze gönderilmesi, gerek taksitlendirmenin gerekse peşin ödemenin kanun yoluna başvurma hakkınızı etkilemeyeceği tebliğ olunur.

Form 5.1: İdari para cezası tebligatı

T.C.
KESTEL KAYMAKAMLIĞI
İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Sayı :/...
...../...../2015

İDARİ YAPTIRIMININ MUHATABI	
İşletmenin Adı	
Ticari Unvanı	
İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsat No	
Onay / Kayıt No	
Vergi Dairesi ve Vergi No	
Faaliyet Konusu	
Adresi	
İşletme Yetkilisi	
Adı-Soyadı	
T.C. Kimlik No	
İkametgâh Adresi	
İdari Yaptırımın Nedeni:	
Yasal Dayanağı: 5996 sayılı Kanun'un..... maddesinin fıkrasıbendine göre	
İDARİ PARA CEZASININ	
Miktarı	
Ödenecek Yer	 İl / İlçe Muhasebe / Mal Müdürlüğü
Son Ödeme Tarihi	Tebliğ tarihinden itibaren <u>otuz gün</u> içerisinde
İDARİ PARA CEZASININ PEŞİN ÖDENMESİ HÂLİNDE	
Tahsil edilecek tutar (1/4 oranında indirimli)	
Ödenecek Yer	 İl / İlçe Muhasebe / Mal Müdürlüğü
Son Ödeme Tarihi	Tebliğ tarihinden itibaren 15 gün sonraki tarih
İDARİ PARA CEZASININ TAKSİTLE ÖDENMEK İSTENMESİ HÂLİNDE 30 (OTUZ) GÜN İÇERİSİNDE İL / İLÇE MÜDÜRLÜĞÜNE BAŞVURMA ZORUNLULUĞU BULUNMAKTADIR.	

İDARİ YAPTIRIMA İTİRAZ EDİLMESİ HÂLİNDE

Kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç 15 (on beş) gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması hâlinde idari yaptırım kararı kesinleşir.

Mücbir sebebin varlığı dolayısıyla bu sürenin geçirilmiş olması hâlinde bu sebebin ortadan kalktığı tarihten itibaren en geç 7 (yedi) gün içinde karara karşı başvuruda bulunulabilir. Bu başvuru, kararın kesinleşmesini engellemez; ancak, mahkeme yerine getirmeyi durdurabilir.

İtiraz Mercii	:..... Sulh Ceza Mahkemesi
Son İtiraz Tarihi	:..... Tebliğ tarihinden itibaren 15 (on beş) gün sonraki tarih
İtirazın Reddi Hâlinde Cezanın Ödeme Yeri	:..... Vergi Dairesi

Belirlenen süreler içerisinde ödenmeyen cezaların kesinleşmesi hâlinde takip ve tahsil işlemleri 6183 sayılı Kanun çerçevesinde yerine getirilecektir.

Kararı Veren:

İmza
Adı-Soyadı
İl Müdürü / İlçe Müdürü

... / ... / 20... Kontrol Görevlisi: (Paraf)

... / ... / 20... Şube Müdürü: (Paraf)

... / ... / 20... İl Müdür Yrd.: (Paraf)

Form 5.2: İdari yaptırım kararı

UYGULAMA FAALİYETİ

Kabahatler Kanunu ile ilgili İnternet ve adliyede araştırma yapabilirsiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kabahat kavramını araştırınız.	➤ Mesleki programdaki kabahat ekran menülerini kullanmalısınız.
➤ Mesleki program içerisindeki kabahat ekran menülerini araştırınız.	➤ İlgili defterlere kayıt işlemlerini araştırmalısınız.
➤ Kabahat cezalarının kaydedildiği defterleri ve kayıt işlemlerini öğreniniz.	➤ Kabahat eylemleri ile ilgili örnek formlar toplayıp incelemelisiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Suçlar kural olarak kasten işlenebilirken kabahatlerde ve aranmaz.
2. Yaş küçüklüğü sadece idari para cezaları yönünden sorumsuzluk hâli olup kabahati işleyen fail yaşından küçük bile olsa idari para cezası dışındaki idari tedbirler uygulanacaktır.
3. Kabahatin işlenişine iştirak eden kişiler arasında ve ayrımı gözetilmemiştir.
4., mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir.
5. Nispi idari para cezasını gerektiren kabahatlerde zaman aşımı süresi yıldır.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

6. Kanunun karşılığında idari yaptırım uygulanmasının öngördüğü haksızlık nasıl adlandırılır?
A) Cürüm
B) Suç
C) İdari para cezası
D) Kabahat
E) Ön ödeme
7. Suçların karşılığında adli yaptırım olarak hapis cezası ve adli para cezası uygulanırken kabahatlerin karşılığında uygulanacak yaptırımın adı nedir?
A) Para cezası
B) İdari para cezası
C) Adli para cezası
D) Güvenlik tedbirleri
E) Hapis cezası
8. Aşağıdakilerden hangisi kabahatlerde sorumluluğu ortadan kaldıran hâllerdendir?
A) Yaş küçüklüğü
B) Fiil ehliyeti
C) Cezai ehliyet
D) İştirak
E) Teşebbüs

9. Aşağıdakilerden hangisi kabahatlere uygulanan yaptırımlardandır?
- A) Güvenlik tedbirleri
 - B) Mülkiyetin kamuya geçirilmesi
 - C) Zaman aşımı
 - D) İctima
 - E) Hata
10. İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşın, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren kaç gün içerisinde itiraz edilebilir?
- A) 30
 - B) 7
 - C) 15
 - D) 10
 - E) 3

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-6

ÖĞRENME KAZANIMI

İçtima (farklı cezaların birleştirilmesi veya ayrılması) işlemlerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda suçların içtimasını araştırınız.
- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun’un 107. maddesini (koşullu salıverilme) bölümünü araştırınız.

6. İÇTİMA

6.1. İçtima Kavramı

Birleşme, kaynaşma ya da toplanma olarak da adlandırılan içtimanın Ceza Hukuku’nda iki türü bulunmaktadır. Bunlardan ilki suçların, ikincisi cezaların içtimasıdır.

Suçların içtiması, suç genel teorisi içinde yer alan bir kurum olup içtima eden suçlardan bazılarının cezasının fail hakkında uygulanmamasına yol açmaktadır. Gerçekten de suçların içtimasını suçtan doğan ceza sorumluluğunu etkileyen bir hâl olarak gören görüşler terk edilmiş, buna karşılık birleşen suçların birbiri içinde eridiğini ve sonuç olarak tek suça dönüştüğünü kabul eden görüşler ağırlık kazanmıştır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda da suçların içtimasına ilişkin düzenlemeye yer verilmiş olmakla birlikte uygulama alanı daraltılmıştır.

Cezaların içtiması kurumu ise aynı fail hakkında tek veya farklı yargılamalarda verilmiş olan birden fazla cezanın bir araya getirilmesine olanak sağlamaktadır. İşte failin birden fazla hareketle, her biri cezalandırılabilir olan birden fazla ihlale yol açması ve bunun sonunda birden fazla sayıda cezaya mahkûm edilmesi hâlinde cezaların içtimasından bahsedilir.

➤ Suçların içtiması

Ceza Kanunu’nun bir kimse tarafından birden çok ihlali suç çokluğudur. Kural suç sayısı kadar ceza olmasıdır. Suçların içtiması denilen durumlar, bu kuralın istisnasını oluşturur. Suçların içtiması, birden çok ihlali, ihlal sayısı kadar da suçun varlığını gerektirir. Kanun koyucu, “suç sayısı kadar ceza verilir” ilkesinden suçların içtiması şekillerini düzenleyerek ayrılmıştır. Zira suçların içtimasında her suç için ayrı bir ceza değil; tek bir ceza

verilir. Suçların içtimai kapsamında, Yeni Ceza Kanunu’nun 42. maddesinde “bileşik suç”, 43. maddesinde “zincirleme suç” ve 44. maddede “fikri içtima” hâllerine yer verilmiştir.

- **Bileşik suç**

Bileşik suç olarak adlandırılan hâlde bir tane fiil ve bu bir fiilin de cezası vardır. Biri diğerinin unsurunu ya da ağırlaştırıcı nedenini oluşturan tek bir fiil ve bu fiil için öngörülmüş bir ceza söz konudur.

Bir suçun diğerinin ağırlaştırıcı nedeni olması; örneğin, konut dokunulmazlığının ihlali bir suçtur. Hırsızlık ise ayrı bir suçtur. Ancak hırsızlık suçunun konut dokunulmazlığının ihlali suretiyle işlenmesi hâlinde sanık bu 2 ayrı suç için ayrı ayrı cezalandırılmaz, hırsızlık suçunun nitelikli hâli olan özel hükümden cezalandırılır.

Bir suçun diğerinin unsuru olması; örneğin, tehdit ederek bir malı teslim veya malın alınmasına karşı koymamaya mecbur kılma durumunda hırsızlık bu suçun bir unsuru olmasına karşın ayrıca cezalandırılmaz, sanık yağma suçundan cezalandırılır.

- **Zincirleme suç**

Kanun’un 43. maddesinde zincirleme suç düzenlenmiştir. Zincirleme suçlarda birden çok fiil ve ihlal vardır. Normal prensip uygulansa ne kadar fiil, o kadar ceza kuralını uygulamak gerekecektir. Ancak, bazı hâllerde işlenen birden çok fiil bir suç işleme kararı kapsamında değişik zamanlarda işlenmesi, cezaların içtimainı gerektiren bir durum olarak kabul edilmemekte ve kişiye artırılmış tek ceza verilmesiyle yetinilmektedir. Zincirleme suçtan söz edilebilmesi için, bir suç işleme kararı aranacaktır. İşlenmesine karar verilen suç, bir kararın icrası kapsamında değişik zamanlarda, aynı kişiye birden fazla işlenecektir. Diğer deyişle, değişik zamanlarda olsa bile ancak aynı kişiye karşı suçun işlenmiş olması gereklidir. Eğer farklı kişilere karşı suç işlenmiş olursa, bu durumda yine cezaların içtimai hükümleri uygulanacaktır.

Örnek vermek gerekirse; bir otoparkta bulunan otomobillerin teypleri çalınıyor, burada suç birden çok kişiye karşı işlendiği için, aynı suçu işleme kararı olsa bile zincirleme suç hükümleri uygulanmayacaktır.

Yine aynı şekilde bir hırsızın bir mahalleye girip bir gecede birkaç evde hırsızlık yapması hâlinde de zincirleme suç hükümleri uygulanmayacaktır. Zincirleme suç bakımından aynı kişiye yönelik olma unsurunun gerçekleşmesi gerekmektedir. Yani aynı suç işleme kararına dayanan ve aynı kişiye yönelik olarak değişik zamanlarda gerçekleştirilen fiiller zincirleme suç hükümleri çerçevesinde değerlendirilecektir.

43. maddenin 2. fıkrasında ise aynı fiili gerçekleştiren içtima adlandırdığımız bir düzenleme konulmuştur. Buna göre aynı suçun birden fazla kişiye karşı işlenmesi durumunda da birinci fıkra hükümleri uygulanacaktır. Çünkü burada tek bir fiille birden çok kişiye karşı aynı suç işlenmektedir (tek bir sözle birden çok kişiye hakaret edilmesinde olduğu gibi). Maddenin 3. fıkrasında zincirleme suç hükümlerinin uygulanmayacağı suç tiplerine yer verilmiştir. Buna göre, zincirleme suç hükümleri, kasten öldürme, kasten

yaralama, işkence, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı ve yağma suçları bakımından uygulanmayacaktır.

Buna göre, bu suçlar söz konusu olduğunda zincirleme suça ilişkin şartlar oluşsa bile, zincirleme suç hükümleri uygulanmayacaktır. Her suç, bağımsız olarak cezalandırılacaktır.

Zincirleme suça ilişkin düzenlemede, aynı suç işleme kararı kapsamında farklı zamanlarda aynı kişiye karşı işlenen suçlar bakımdan tek ceza verileceğinden bahsedilmektedir. Bu çerçevede örneğin, yurt dışına bir ay içerisinde farklı transferlerle uyuşturucu madde ihracı hâllerinde mağdur olan bir kişi bulunmadığına göre, bu eylemlerin hepsi bağımsız bir suç olarak değerlendirilecektir.

➤ **Fikri içtima**

Türk Ceza Kanunu'nun 44. maddesinde fikri içtimaa yer verilmiştir. Fikri içtimada tek bir fiil, birden fazla netice vardır. Oysa zincirleme suçta, birden çok fiil, fakat arttırılmış tek ceza söz konusudur. Fikri içtimada, fail işlemiş olduğu tek bir fiile birden fazla suç tipini ihlal etmektedir. Bu durumda faile tek ceza verilmektedir. Ağır cezayı gerektiren suçun cezası verilmektedir.

Örneğin, bir kişi diğerini öldürmek için ateş ediyor, kişi yaralanıyor fakat seken kurşunla bir arabanın camını kırıyor veya bir kişi sopayla diğerine vuruyor fakat fırlayan sopa bir eşyaya zarar veriyor. Bu gibi durumlarda, tek bir fiil olduğu için esasında birden çok ihlal olmasına rağmen en ağır suçun cezasının verilmesiyle yetinilmektedir. Buna karşın bir kişi diğerinin dükkânına giriyor. Dükkânını dağıtıyor adamı yaralıyor. Polis geliyor. Polislere saldırıyor. Bunlar tek bir fiil olmadığından birden çok fiil ve birden çok ihlal söz konudur ve bağımsız suçlar söz konusudur.

➤ **Cezaların içtimai**

Bir kişinin işlediği birbirinden bağımsız suçlar nedeni ile mahkûm edildiği cezaların yargılama veya infaz sırasında birleştirilmesi, cezaların içtimai için benimsenen bir sistemin uygulanması suretiyle mümkün olmaktadır. Böylece fail hakkında hükmedilen birden fazla cezanın ne surette infaz edileceği belirlenmektedir.

Cezaların içtimaidan bahsedebilmek için suçların içtimai suretiyle çeşitli ihlallerin kaynaşmaması yani faile birden fazla ceza verilmesinin mümkün olması gerekir. Ayrıca bu cezalar, infaz, zaman aşımı, af veya ön ödeme gibi nedenlerle düşmemiş olmalıdır. İçtima edilecek cezaların aynı anda işlenen suçlardan kaynaklanması gerekmez. Aksine suçlar arasında içtima olmadığı sürece bir kişi hakkında verilmiş bağımsız cezaların içtima ettirilmesi mümkündür.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda cezaların içtimaina ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Dolayısıyla birden fazla suç işleyen bir faile verilecek cezaların mahkûmiyet kararında toplanması yoluna gidilemeyecektir. Hükmolunan birden fazla ceza, her cezanın bağımsız olduğu ilkesi gereği, aynı türden cezalar olsalar dahi içtima ettirilemeyecek ve mahkûmiyet kararında ayrı ayrı gösterilmeleri ile yetinilecektir.

Nitekim Yargıtay, Türk Ceza Kanunu'nda cezaların içtimai kurumunun düzenlenmediğini belirterek yerel mahkemenin sanık hakkında verilen cezaların içtima ettirilmesine dair kararını bozmuştur.

Fail hakkında kurulacak hükmü etkilemesi nedeni ile cezaların içtimai kurumunun ceza kanunu içinde düzenlenmesi gereklidir. Buna karşılık fail hakkında birleştirilmeksizin yapılan yargılamalar sonucunda kurulmuş hükümlerden kaynaklanan cezaların içtimainın infaz aşamasında, yetkili ve görevli mahkemece yapılması mümkündür.

6.1.1. Cezaların İçtimai Sistemleri

Suçların ve cezaların içtimai farklı sistemlerin kabul edildiği ülkelerde, cezaların içtimainın uygulanabilmesi için, suçların içtimai koşullarının bulunmaması gerekmektedir. Cezaların içtimai konusunda kabul edilen üç temel sistem bulunmaktadır. Erime, cezaların arttırılması ve toplama sistemi olan bu üç sistem aşağıda incelenmiştir.

➤ Erime sistemi

Kuzey Kıbrıs Ceza Hukuku Mevzuatı'nda cezaların içtimai erime sistemi kabul edilmiştir. Buna göre, birleştirilerek yapılan bir yargılamada, sanık birden fazla suç işlemekten dolayı birden fazla cezaya mahkûm edilirse bu cezalar ayrı ayrı olarak mahkûmiyet kararında gösterilir. Mahkemenin kararda, sanık hakkında hükmedilmiş olan cezaların birlikte çekilmesine karar vermesi hâlinde, hükmedilmiş olan en ağır cezanın infaz edilmesi ile yetinilecektir. Daha hafif olan cezaların infazı yapılmayarak en ağır ceza içinde eridiği kabul edilecektir.

➤ Cezaların arttırılması sistemi

Hukuki içtima veya ağırlaştırma sistemi olarak da adlandırılan bu sistemde faile, işlediği tüm suçlardan ceza verilmekte ancak cezaların tamamı değil bir kısmı temel olarak alınan cezaya eklenmektedir. Temel cezanın nasıl arttırılacağına ilişkin olarak farklı sistemler kabul edilmektedir. Bu sistemde ulaşılan sonuç ceza, erime sistemine oranla daha ağır olmaktadır.

➤ Cezaların toplanması sistemi

Maddi içtima olarak da adlandırılan bu sistem, failin işlediği her suçtan ayrı ayrı cezalandırılması esasına dayanır. Fail işlediği suçların tümünün cezasını çeker.

• Türk Ceza Hukuku'nda cezaların içtimai

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda, cezaların içtimai ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir. Yürürlükteki hâli ile Ceza Hukuku Mevzuatı'mızda aynı sanık hakkında verilmiş birden çok mahkûmiyet kararında bulunan cezaların nasıl uygulanacağı ile ilgili düzenleme sadece 5275 sayılı Ceza İnfaz Kanunu'nda yer almaktadır. Birden fazla hükümdeki cezaların toplanması başlıklı İnfaz Kanunu mad. 99'a göre, bir kişi hakkında

hükmolunan her bir ceza diğerinden bağımsızdır, varlıklarını ayrı ayrı korurlar. Ancak, bir kişi hakkında başka başka kesinleşmiş hükümler bulunur ise mad. 107'nin uygulanabilmesi yönünden mahkemeden bir toplama kararı istenir.

İşte İnfaz Kanunu mad. 99'da yer alan toplama kararını verecek olan mahkeme İnfaz Kanunu mad. 107'de yer alan düzenlemeyi dikkate alacaktır. Bu aşamada toplama işlemini yapacak olan mahkeme İnfaz Kanunu mad. 101/(2)'de düzenlenmiştir.

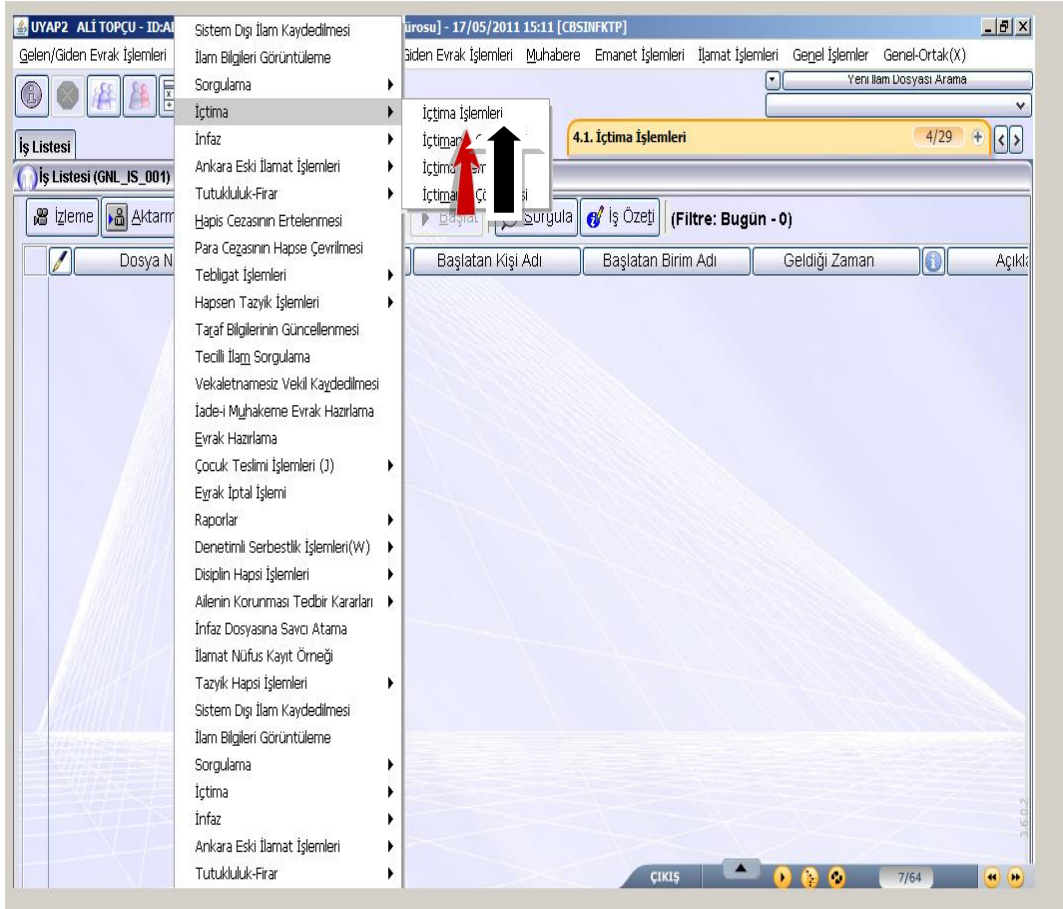
Belirtmek gerekir ki toplama işlemini yapacak mahkemenin cezaları değiştirme veya dönüştürme konusunda hiçbir takdir yetkisi yoktur, sadece çok sayıdaki cezayı bir araya getirmek için toplama işlemi yapacaktır.

Yukarıda açıklanmış olduğu üzere gerek Türk Ceza Kanunu'nda ve gerekse Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunu'nda, aynı kişi hakkında verilmiş birden fazla cezanın toplanması hâlinde, aşılması mümkün olmayan herhangi bir üst sınır bulunmamaktadır. Failin işlediği birden fazla suça ait cezalar toplanacak ve herhangi bir üst sınır olmaksızın ayrı ayrı çekilecektir. İnfaz Kanunu mad. 107'de yer aldığı biçimi ile koşullu salıverilme sürelerinin hesaplanması için İnfaz Kanunu mad. 99 gereği yapılan toplamada amaç, aynı fail hakkındaki cezaları toplamak değil, koşullu salıverilmeden yararlanması için cezaevinde iyi hâlli olarak geçirmesi gereken asgari süreyi hesaplamaktır.

6.2. Mesleki Program İçerisindeki İctima İşlemleri Ekran Menüleri

Bir hükümlüye ait aynı türden verilen (hapis, para gibi) birden fazla cezanın tek seferde infaz edilebilmesi için **birleştirme (ıctima)** işlemlerinin yapıldığı ekrandır. Bu ekrana ulaşmak için ana menüden **İlamat İşlemleri** seçilir. Açılan menüden **İctima** seçilir. Açılan alt menüden **İctima İşlemleri** seçilir.

Karşımıza **Dosya Arama Ekranı** çıkar. Bu ekranda ıctima yapılacak dosyanın sistemden sorgulanması ve dosyadaki hükümlüye ait tüm ilam dosyalarının listelenmesi işlemleri yapılmaktadır. Şimdi 2010/74 sayılı ilam dosyasını sorgulayalım.

Fotoğraf 6.1: İçtima İşlemleri Ekranı

Statü Listesi düğmesi ve kaydırma çubuğuna tıklandığında gelen listeden **Mahkemesinde Bulunan İlamlar** seçilir.

İş Listesi | İçtima İşlemleri

İçtima İşlemleri (ILM_ICT_0020)

[İçtima Bilgileri] 4.1. İçtima İşlemleri 11/29 +

[İçtima Edilecek Üst Dosya]

	İlamat No	Adı	Soyadı	Mahkeme	Esas No	Karar T.	Verilen Ceza	Kesinleştirme T.	Dosya Durumu
1	2010/74	TOM	TOM	Test 1. Sulh...	2004/2004	23/02/2005	2 YIL 5 AY 5 G...	23/02/2010 - 26/0...	İlam CBS'nda

[İçtima Edilecek İlamlar]

	İlamat No	Adı	Soyadı	Mahkeme	Esas No	Karar T.	Verilen Ceza	Kesinleştirme T.	Dosya Durumu
1	2010/4-90	TOM	TOM	Test 1. Sulh...	2004/2004	23/02/2005	3 YIL 4 AY HAPIS	23/02/2010 - 26/0...	İlam CBS'nda
2	2010/4-91	TOM	TOM	Test 1. Sulh...	2004/2004	23/02/2005	1 YIL 10 AY 3 ...	23/02/2010 - 26/0...	İlam CBS'nda
3	2010/4-92	TOM	TOM	Test 1. Sulh...	2004/2004	23/02/2005	2 YIL 3 AY 1 G...	23/02/2010 - 26/0...	İlam CBS'nda
4	2010/4-93	TOM	TOM	Test 1. Sulh...	2004/2004	23/02/2005	1.500,00 TL A...	23/02/2010 - 26/0...	İlam CBS'nda

Dosya Ayrıntı Bilgileri

[İçtimalı Toplam Ceza]

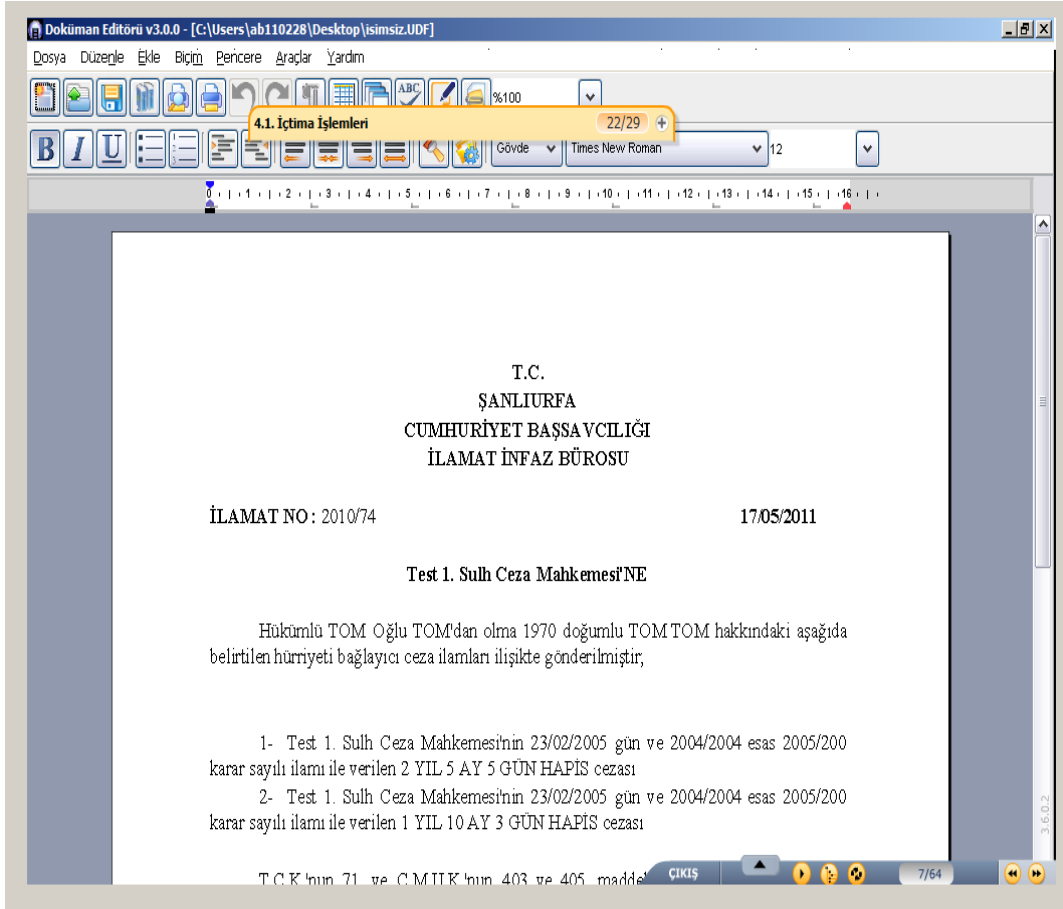
	Ceza Türü	Toplam Para (TL)	Diğer	Toplam Yıl	Toplam Ay	Toplam G
--	-----------	------------------	-------	------------	-----------	----------

Dosya Durumunu Seç İçtima Yazısı Evrakı Onaya Sun Kaydet Kapat

ÇIKIŞ 7/64

Fotoğraf 6.2: İçtima Bilgileri Ekranı

Sistem tarafından otomatik hazırlanan “İçtima yazısı” görüntülenir. İstenirse bu ekranda gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra sisteme kaydedilip evrakın çıktısı alınır.

Fotoğraf 6.3:Rapor Ekranı

**T.C.
İZMİR
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
İLAMAT İNFAZ BÜROSU**

İLAMAT NO: 2012/2-

13/03/2013

İZMİR ... ASLİYE CEZA MAHKEMESİNE

Hükümlü Oğlu’den olma 01/01/1982 doğumlu YUSUF

..... hakkındaki aşağıda belirtilen hürriyeti bağlayıcı ceza ilamları ilişikte gönderilmiştir.

- 1- İzmir ... Asliye Ceza Mahkemesinin 20/07/2006 gün ve 2005/... esas 2006/.... Karar sayılı ilamı ile verilen 1 YIL 3 AY HAPİS cezası
- 2- İzmir ... Asliye Ceza Mahkemesinin 25/09/2006 gün ve 2006/... esas 2006/... karar sayılı ilamı ile verilen 1 YIL 6 AY HAPİS cezası

İlamlar içtima edilerek verilecek kararlar birlikte infaz evraklarının yerine getirilmek üzere Cumhuriyet Başsavcılığımıza gönderilmesi talep olunur.

Cumhuriyet Savcısı

EKİ: İnfaz Dosyası

**T.C.
İZMİR
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
İLAMAT İNFAZ BÜROSU**

İLAMAT NO: 2014/2-

22/05/2014

İzmir(Kapatılan) ... Asliye Ceza Mahkemesi'ne

Hükümlü Oğlu’den olma 01/02/1962 doğumlu Yusuf
hakkındaki aşağıda belirtilen hürriyeti bağlayıcı ceza ilamları ilişikte gönderilmiştir;

- 1- İzmir (Kapatılan) ... Asliye Ceza Mahkemesinin 26/11/2008 gün ve 2008/... esas 2008/... karar sayılı ilamı ile verilen 1 YIL HAPİS cezası
- 2- İzmir ... Asliye Ceza Mahkemesinin 26/03/2008 gün ve 2007/... esas 2008/... karar sayılı ilamı ile verilen 5 AY HAPİS cezası
- 3- İzmir ... Sulh Ceza Mahkemesinin 27/01/2011 gün ve 2009/... esas 2011/... karar sayılı ilamı ile verilen 2 AY 15 GÜN HAPİS cezası

5275 sayılı yasanın 99 ve devam maddeleri uyarınca içtimama karar verilmesi ve verilecek kararlar birlikte infaz evraklarının yerine getirilmek üzere Cumhuriyet Başsavcılığımıza gönderilmesi talep olunur.

C.S. 2333

Cumhuriyet Savcısı
E-İMZALIDIR

Eki: İnfaz Dosyası

Form 6.2: İçtima talebi

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda ıçtım ile ilgili kayıtları tutabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İııtım kavramını araştırınız.	➤ Mesleki programdaki ıııtım ekran menülerini kullanmalısınız.
➤ Mesleki program ıçerisindeki ıııtım ekran menülerini araştırınız.	➤ İııtım talebi ve mahkeme tarafından verilmiş ıııtım kararı örneklerini adliyeden araştırmalısınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Cezaların içtimai konusunda kabul edilen üç temel sistem bulunmaktadır. Bunlar; , , 'dir.
2. Kuzey Kıbrıs Ceza Hukuku Mevzuatı'nda cezaların içtimaiında sistemi kabul edilmiştir.
3. Cezaların Toplanması Sistemi aynı zamanda olarak da adlandırılabilir.
4. Bir kişi hakkında verilen hükümden başka kesinleşmiş hükümler bulunur ise mahkemeden bir istenir.
5. Cezalar, , , , gibi nedenlerle düşmemiş olması gerekmektedir.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

6. Aşağıdakilerden hangisi cezaların içtimai sistemlerindendir?
A) Erime sistemi
B) Tefrik
C) Müddetname
D) İtiraz
E) Temyiz
7. Cezaların içtima edilebilmesi için aşağıdaki durumlardan hangisinin gerçekleşmiş olması gerekir?
A) Cezanın kesinleşmemiş olması gerekir.
B) Suçun ön ödemeli suç olması gerekir.
C) Suçun şikâyeteye bağlı suç olması gerekir.
D) Suçun cezasının infaz edilmiş olması gerekir.
E) Aynı fail hakkında birden fazla ceza verilmiş olmalıdır.
8. Adli para cezası yerine çektirilen hapis cezasının süresi kaç yılı geçemez?
A) 2 yıl
B) 3 yıl
C) 4 yıl
D) 5 yıl
E) 6 yıl

9. Cezaların içtima sistemlerinden, cezaların toplanması sistemi hangi isimle adlandırılır?

- A) Maddi içtima
- B) Manevi içtima
- C) Erime sistemi
- D) Cezaların artırılması sistemi
- E) Cezaların toplanması sistemi

10. Aşağıdakilerden hangisi içtima edilecek cezaların içtimasını engellemez?

- A) İnfaz
- B) Zaman aşımı
- C) Af
- D) Şikâyet
- E) Ön ödeme

Bir hükümlüye ait aynı türden verilen (hapis, para gibi) birden fazla cezanın tek seferde infaz edilebilmesi için **birleştirme** (.....) işlemlerinin yapıldığı ekrandır.

11. Yukarıdaki tanımda boş bırakılan yere aşağıdaki seçeneklerdeki hangisi getirilirse kavramın açıklaması verilmiş olur?

- A) Dosyaların bir araya getirilmesi
- B) Derleme
- C) İçtima
- D) Toplama
- E) Ödeme

12. İnfaz Kanunu uyarınca, koşullu salıverilen hükümlünün, denetim süresi içinde hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suç işlemesi veya kendisine yüklenen yükümlülüklerle, hâkimin uyarısına rağmen, uymamakta ısrar etmesi hâlinde koşullu salıverilme kararı ile ilgili ne tür bir işlem yapılır?

- A) Karar geri alınır.
- B) Beraat kararı verilir.
- C) Cezasının iki katı uygulanır.
- D) Son kez uyarılarak salıverme kararının uygulanmasına devam edilir.
- E) Hiçbiri

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Ön ödeme devlet ve bireyin uzlaşması olarak nitelendirilebilecek bir kurumdur.
2. () Ön ödemenin hukuki niteliği konusunda aynı fikirler ileri sürülmüştür.
3. () Ön ödeme sonucunda soruşturma safhasında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi hâlinde, bu karara itiraz yolu kapalıdır.
4. () Kişi hakkında soruşturma safhasında yeterli suç şüphesi yoksa doğrudan kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi gerekir.
5. () Mahkemece verilen kararın infaz edilebilmesi için hükmün kesinleşmiş olması gerekmektedir.
6. () Hükümlü hakkında kaçması veya kaçacağına dair şüphenin bulunmaması ve 3 yıldan az hapis cezasının bulunması hâlinde; hükümlünün mahkeme kararında belirtilen adresine çağrı kağıdı gönderilmelidir.
7. () Cezanın türü, 2 yıldan fazla hapis cezası olması hâlinde yakalama emri düzenlenir. Usulüne uygun çağrı kâğıdının tebliğine rağmen hükümlünün 7 gün içinde Cumhuriyet başsavcılığına başvurmaması hâlinde yakalama emri düzenlenir.
8. () Sanığın soruşturma veya yargılama süresince mahkeme kararıyla belirli bir süre özgürlüğü kısıtlamak suretiyle tutukevinde tutulmasına tutuklama denir.
9. () Soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine asliye ceza hâkimi karar verir.
10. () Cumhuriyet savcısı yazılı bir emirle gözaltı süresini 4 güne kadar uzatabilir.
11. () 11 yaşını bitirmiş ve 18 yaşını ikmal etmemiş küçükler gözaltına alındığında küçüğün gözaltına alındığı derhâl ana-baba ve vasisine bildirilir.
12. () Adli para cezası sadece mahkeme kararıyla verilir ve sabıkaya işlenir.
13. () İdari para cezaları kabahatler karşılığında verilir. Ödenmediğinde hapse çevrilir.
14. () Kanunlarda adli para cezası 3 şekilde düzenlenmiştir.
15. () Suç tanımında hapis cezası ile adli para cezasının seçenek olarak öngörüldüğü hâllerde hapis cezasına hükmedilmiſse; bu ceza artık adli para cezasına çevrilmez.

16. () Suçların karşılığında adli yaptırım olarak hapis cezası ve adli para cezası uygulanırken kabahatlerin karşılığında idari para cezaları ve idari tedbirler uygulanır.
17. () Suçlar adli sicil kaydına işlenmesine rağmen kabahatler adli sicil kaydına işlenmez.
18. () Kabahatlerde suçta iştirak edenler de fail gibi cezalandırılmaz.
19. () Ceza Hukuku'nda fiiller benzer olsa bile kıyas yoluyla ceza uygulanması mümkündür.
20. () Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı genelge ile belirlenebilir.
21. () Birleşme, kaynaşma ya da toplanma olarak da adlandırılan içtimanın ceza hukukunda üç türü bulunmaktadır.
22. () Cezaların içtimайдan söz edebilmek için suçların içtimaı suretiyle çeşitli ihlallerin kaynaşmaması yani faile birden fazla ceza verilmesinin mümkün olması gerekir.
23. () 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda cezaların içtimaina ilişkin bir düzenlemeye yer verilmiştir.
24. () Maddi içtima failin işlediği her suçtan ayrı ayrı cezalandırılması esasına dayanır.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

25. Aşağıdakilerden hangisi ön ödeme kararı verebilir?
A) Zabıt kâtibi
B) İdari hâkim
C) Uzlaştırmacı
D) Avukat
E) Cumhuriyet savcısı
26. Ön ödeme kararı verilmesi için öngörülen ceza üst sınırının en çok ne kadar olması gerekir?
A) 1 yıl
B) 6 ay
C) 3 ay
D) 4 ay
E) 2 yıl

27. Ön ödeme kararıyla, paranın soruşturma giderleriyle birlikte kaç gün içinde devlet hazinesine ödenmesi istenir?
A) 7 gün
B) 10 gün
C) 15 gün
D) 30 gün
E) 45 gün
28. Mahkemece verilen kesinleşmiş karara ne ad verilir?
A) Son karar
B) Hüküm
C) Ön ödeme kararı
D) İlam
E) Ara karar
29. Mahkûmiyet hükmünün kesinleşme şerhinde aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?
A) Mahkûmiyetin hangi hükümlü hakkında verildiği ve hangi cezanın veya tedbirin infazına ilişkin olduğu,
B) Kararın kesinleşme şekli ve tarihi,
C) Cumhuriyet başsavcılığına infaz için kararın gönderiliş tarihi,
D) Mahkûmiyet kararı birden çok hapis cezasını içeriyorsa, hangisinin infaz edileceği
E) e-Hükümlünün tutukluluk süresi
30. Müddetnameye itiraz hangi mercie verilecek itiraz dilekçesi ile yapılır?
A) Cumhuriyet başsavcılığına
B) Hükümü veren mahkemeye
C) Ağır ceza mahkemesine
D) Yargıtay'a
E) İstinaf mahkemesine
31. Soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine kim karar verir?
A) Sulh ceza mahkemesi hâkimi
B) Asliye ceza mahkemesi hâkimi
C) Ağır ceza mahkemesi hâkimi
D) Asliye hukuk mahkemesi hâkimi
E) Sulh hukuk mahkemesi hâkimi
32. Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde, tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre en fazla kaç yıl uzatılabilir?
A) 1 yıl
B) 5 yıl
C) 10 yıl
D) 12 yıl
E) 3 yıl

33. Ceza yargılamasının güvenli bir şekilde yapılabilmesi amacıyla henüz bir tutuklama kararı olmadan önce sanığın özgürlüğünün kısıtlanması nasıl adlandırılır?
A) Yakalama
B) Tutuklama
C) Hapis
D) Disiplin hapsi
E) Tazyik hapsi
34. Türk Ceza Kanunu'nun 52'nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen usule göre tayin olunacak bir miktar paranın Devlet Hazinesine ödenmesi nasıl isimlendirilir?
A) İdari para cezası
B) İcra ödemesi
C) Mahkeme masrafı
D) Vekâlet ücreti
E) Adli para cezası
35. Kasıtlı suçlarda kısa süreli hapis cezaları yani yıldan az hapis cezaları adli para cezasına çevrilebilir. Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere hangisi yazılmalıdır?
A) 2 yıl
B) 3 yıl
C) 4 yıl
D) 1 yıl
E) 5 yıl
36. "Adli para cezası en az gün, en çok gün olarak verilir. Daha az veya daha fazla adli para cezasına hükmedilemez." Cümlesindeki boşluklar aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?
A) 5 gün, en çok 730 gün
B) 5 gün, en çok 365 gün
C) 7 gün, en çok 200 gün
D) 15 gün, en çok 300 gün
E) 30 gün, en çok 650 gün
37. "Kanunun karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlıktır." Hangi kavramın tanımıdır?
A) Suç
B) Ceza
C) Kabahat
D) Fail
E) Ön ödeme

38. İdari yaptırım kararına ilişkin tutanakta hangisi bulunmaz?
- A) Hakkında idari yaptırım kararı verilen kişinin kimlik ve adresi
 - B) İdari yaptırım kararı verilmesini gerektiren kabahat fiili
 - C) Bu fiilin işlendiğini ispata yarayacak bütün deliller
 - D) Karar tarihi ve kararı veren kamu görevlilerinin kimliği
 - E) Kararın ne kadar süreyle geçersiz olacağı
39. Bir kişinin işlediği birbirinden bağımsız suçlar nedeni ile mahkûm edildiği cezaların yargılama veya infaz sırasında birleştirilmesi, nasıl adlandırılır?
- A) Kaynaşma
 - B) Suçların içtimai
 - C) Birleştirme
 - D) Cezaların içtimai
 - E) İctihadi birleştirme kararı
40. Aşağıdakilerden hangisi cezaların içtimai sistemleri arasında yer alır?
- A) Erime sistemi
 - B) Kaynaştırma
 - C) Ekleme
 - D) Disiplin cezası
 - E) Hapis cezası

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Uygulamalı Test”e geçiniz.

UYGULAMALI TEST

UYAP Uzaktan Eğitim Programı'nda ilamat ve infaz işlem basamaklarını tamamlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri Evet, kazanamadığınız becerileri Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Ön ödeme ekran menülerini kullandınız mı?		
2. Ön ödeme işlemlerini yaptınız mı?		
3. Ön ödeme takip işlemlerini gerçekleştirdiniz mi?		
4. İlam ve müddetname kayıtlarını UYAP'a kaydetme işlemini yaptınız mı?		
5. İlam ve müddetname işlemlerinin takip aşamalarını yaptınız mı?		
6. Tutuklama ve yakalama ekranlarını kullandınız mı?		
7. Gıyabi tevkif ve yakalama işlemlerinin yapılış sırasını öğrendiniz mi?		
8. Tutuklama ve mahkemeye sevk işlemlerini gerçekleştirdiniz mi?		
9. Para cezası infaz ekran menülerini kullanmayı öğrendiniz mi?		
10. Ödenmeyen para cezasının hapse çevrilmesi işlemini yaptınız mı?		
11. Kabahat ekran menülerini kullandınız mı?		
12. Kabahat eylemlerini deftere kayıt ettiniz mi?		
13. İçtima ekran menülerini kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Uygulamalı Test”e geçiniz.

UYGULAMALI TEST

UYAP Uzaktan Eğitim Programı'nda ilamat ve infaz işlem basamaklarını tamamlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri Evet, kazanamadığınız becerileri Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Yazılı ya da sözlü şikâyeti tutanağa geçirdiniz mi?		
2. Fiziki ve mesleki programda dosyalama yaptınız mı?		
3. Uzlaşma ile ilgili yazışma yaptınız mı?		
4. Mesleki program içerisinde ilgili ekran menülerini sırasıyla kullandınız mı?		
5. Dosya tevzi işlemlerini yaptınız mı?		
6. Ara karara uygun talimat ve müzekkere ekran işlemlerini yaptınız mı?		
7. Tamamlanan evrakların havale işlemini yaptınız mı?		
8. İfade ve sorgu tutanaklarını düzenlediniz mi?		
9. Evrak sevk işlemlerini yaptınız mı?		
10. Savcı rolündeki arkadaşınız tarafından aktarılan bilgileri doğru olarak tutanağa aktardınız mı?		
11. Düzenlediğiniz tutanakları dosyaya ilişitirdiniz mi?		
12. Takipsizlik, ek takipsizlik, yetkisizlik, fezleke, iddianame yazılarının mesleki program uzaktan eğitim ekranlarına kayıt işlemini tamamladınız mı?		
13. İddianamenin iadesi ve iadeye itiraz sonucunda düzenlenmesi gereken evrakları hazırladınız mı?		
14. El koyma müzekkeresini mesleki program ve fiziki ortamda düzenlediniz mi?		
15. Arama izni talebi müzekkeresini mesleki program ve fiziki ortamda düzenlediniz mi?		
16. Dinleme tespit kararı müzekkeresini mesleki program ve fiziki ortamda düzenlediniz mi?		
17. Keşif talebi kararı müzekkeresini mesleki program ve fiziki ortamda düzenlediniz mi?		
18. Kan ve tükürük örneklerinin alınması müzekkeresini mesleki program ve fiziki ortamda düzenlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise bir sonraki bireysel öğrenme materyaline geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	B
2	C
3	A
4	D
5	A
6	hapis cezasının
7	uzlaşma
8	üç adet
9	10
10	soruşturma - kovuşturma

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	A
3	C
4	B
5	D
6	ilam - kesinleşmiş
7	Cumhuriyet başsavcısı – infaz -denetimli serbestlik genel
8	hapis cezasına ilişkin ilam
9	2 - 3 yıl
10	cezaevine

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	A
3	D
4	C
5	A
6	tutuklama
7	Cumhuriyet savcısı
8	1
9	sulh ceza hâkiminden
10	3

ÖĞRENME FAALİYETİ-4'ÜN CEVAPANAHTARI

1	suçlar
2	sabıkaya işlenmez
3	adli para cezası
4	hapis
5	hapse
6	C
7	E
8	C
9	A

ÖĞRENME FAALİYETİ-5'İN CEVAPANAHTARI

1	kasıt - taksir
2	15
3	fail - şerik
4	idari para cezası
5	8
6	D
7	B
8	A
9	B
10	C

ÖĞRENME FAALİYETİ-6'NIN CEVAP ANAHTARI

1	erime sistemi, cezaların arttırılması sistemi, cezaların toplanması sistemi
2	Erime
3	maddi içtima
4	toplama kararı
5	infaz, af, zaman aşımı, ön ödeme
6	A
7	E
8	B
9	A
10	E
11	C
12	A

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Yanlış
4	Doğru
5	Doğru
6	Doğru
7	Yanlış
8	Yanlış
9	Doğru
10	Yanlış
11	Doğru
12	Doğru
13	Doğru
14	Yanlış
15	Yanlış
16	Doğru
17	Doğru
18	Doğru
19	Yanlış
20	Yanlış
21	Yanlış
22	Yanlış
23	Doğru
24	Yanlış
25	E
26	C
27	B
28	D
29	C
30	B
31	A
32	B
33	A
34	E
35	D
36	A
37	C
38	E
39	D
40	A

KAYNAKÇA

- **5237 Türk Ceza Kanunu**
- **5275 Ceza ve Güvenlik Tedbirleri İnfazı Hakkındaki Kanun**
- **5271 Ceza Muhakemesi Kanunu**
- **5237 Türk Ceza Kanunu, Kabahatler Kanunu**
- **Cumhuriyet Başsavcılıkları ile Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik**
- UYAP Eğitim
- **2011/3 Ankara Barosu Dergisi**
- **<http://www.ankara.adalet.gov.tr/makaleler/HapistenCevrilenParaCezalari.pdf> (02.02.2016 /10:30)**
- **<http://www.megep.meb.gov.tr>(02.02.2016 /12:30)**
- **http://www.turkhukuksitesi.com/makale_1072.htm (11.02.2016/22:47)**
- **İPEKÇİOĞLU AKSOY Pervin, www.ankara.edu.tr(11.02.2016/23:17)**
- **GÖKTÜRK Neslihan, www.istanbul.edu.tr(11.02.2016/23:28)**
- **DOĞAN KARATAŞ Fatma, www.ankarabarusu.org.tr (03.02.2016 /17:30)**
- **<https://barandogan.av.tr/blog/ceza-hukuku/idari-para-cezasi.html> (22.02.2016 16:47)**